

COLLECTION
OF
WILLIAM SCHAUS
©
PRESENTED
TO THE
NATIONAL MUSEUM
MCMV

NOTE XXI.

NOTICE

SUR LA NOCTUA (APATELA?) RADIANS, WESTW.

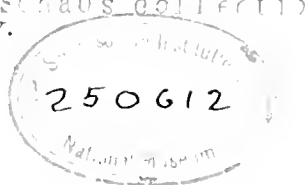
PAR

P. C. T. SNELLEN.

Sous le nom susdit, feu le Prof. Westwood a décrit et figuré dans son ouvrage intitulé »Cabinet of Oriental Entomology" (p. 58, pl. 28, fig. 4), un Lépidoptère Hétérocère d'un aspect un peu insolite. A la première vue, on croirait avoir affaire à un Cosside du voisinage du genre *Zeuzera* Latr., auquel la forme allongée de ses ailes antérieures à sommet arrondi fait en effet penser. Je présume que ce facies étrange a empêché Guenée de le comprendre parmi les Noctuérites dans son grand ouvrage sur cette famille. Pourtant, l'espèce se classe indubitablement parmi les Noctuelles, et Mr. Westwood avait bien vu quand il considérait son espèce comme telle, quoique le nom générique d'*Apatela* Stephens, qui correspond au genre *Acronycta* Ochs., Guenée et Lederer, me semble appliqué fort au hasard.

J'avais depuis longtemps dans ma collection deux mâles de la *radians*, un des îles Aroe, provenant du voyage de Mr. C. Ribbe, et un autre des îles Key, dont Mr. Piepers avait fait l'acquisition, mais la femelle m'était encore inconnue. Le Musée de Leide ayant reçu de Mr. A. L. van Hasselt, Résident de Tapanoeli (Sumatra occidentale), à la bonté duquel il doit déjà tant d'objets d'histoire naturelle précieux, un exemplaire féminin frais et bien conservé, pris à Tano Bato (Tapanoeli) le 11 Novembre 1891, je demandais et j'obtenais sans peine de Mr. Ritsema la

Notes from the Leyden Museum, Vol. XV.

permission d'examiner cet exemplaire et de le comparer à mes deux mâles, afin de préciser, autant que possible, la position de la *radians* dans le système.

Comme je le disais plus haut, il est hors de doute que l'espèce appartient aux Noctuérites. Le papillon n'a qu'une nervure interne simple aux premières ailes et deux aux secondes, qui ont aussi une nervure sous-costale distincte. Cette nervure n'est soudée qu'à la base du bord antérieur de la cellule discoïdale et s'en dégage bientôt pour aboutir au bord antérieur. Les antennes sont sétacées, la nervure 5 des premières ailes prend son origine très-près de la nervure 4, et le frein des secondes ailes est très-distinct. Tous les caractères de la famille des Noctuérites, comme ils sont établis par Lederer, Noctuinen Europa's, sont donc présents. Je puis ajouter que les premières ailes ont une aréole et que le papillon possède des stemmates, mais ils sont petits.

Passant aux caractères qu'on peut considérer comme génériques, je vois que les yeux sont nus, non ciliés, et que le front s'avance en une petite pointe, un peu comme chez le genre *Gortyna*, chez lequel ce caractère est cependant plus prononcé. De ce genre, la *radians* s'éloigne à la première vue par la forme des ailes antérieures allongées à sommet arrondi, au lieu de triangulaires à sommet pointu. De même la vestiture du thorax est tout-à-fait arrondie, sans crêtes d'aucune sorte. Le genre auquel appartient la *radians* ne peut donc se trouver dans le voisinage de *Gortyna*, mais en la comparant aux autres Noctuérites de la Faune Palaearctique, on est très-naturellement conduit à chercher sa place auprès du genre *Brithys* Hübn., Led. (*Glottula* Guenée). La forme des ailes et l'aspect général des espèces composant ce genre dénotent une parenté réelle. Cependant, les yeux velus, le front arrondi et les antennes très-courtes de *Brithys* sont des obstacles très-forts et pleinement suffisants pour empêcher de classer notre espèce dans ce genre. Toutefois, c'est dans la sous-famille IIe, les Glottulidae Guenée, que se place assurément la

radians, mais aucun des trois autres genres qui, outre le genre *Glottula* Guenée, composent ce groupe, ne peut la recevoir. Je ne possède pas l'espèce du genre *Calyma* Guenée, mais comme l'auteur indique que la nervure indépendante des secondes ailes (la nervure 5 de Herrich-Schäffer et de Lederer) est aussi forte que les autres, ce qui n'est pas précisément le cas pour la *radians*, et que les mêmes ailes sont larges et sinuées, ce qui n'est non plus vrai pour elle, je cherche ailleurs. Chez le genre *Polytela* Guenée, dont je possède la *gloriosa*, je trouve des yeux velus et un front bombé, arrondi. Chez le genre *Noropsis* Guenée, que je possède aussi, les yeux sont nus, mais le front est encore plus fortement bombé et de plus la nervure 5 des secondes ailes est non seulement aussi forte que les autres mais insérée auprès de la nervure 4 et recourbée à sa naissance. Tout porte donc à considérer la *radians* comme formant un genre distinct, pour lequel je crois que nous pouvons sans inconvénient adopter le nom d'*Apsarasa* Walker, en suivant l'indication donnée par Mr. Moore qui décrit une seconde espèce dans les *Proceedings of the Zoological Society of London*, 1877, p. 604, dont je parlerai aussitôt.

Pouvant considérer les caractères génériques comme suffisamment établis, nous passons aux caractères spécifiques. Pour ceux-ci, je puis renvoyer à la description de Mr. Westwood, qui est pleinement suffisante, les petites divergences de la figure peuvent être mises sur le compte du coloriste. Il est vrai que je note aussi quelques différences avec mes exemplaires dans la forme des taches jaunes qui bordent les ailes antérieures, mais assurément on ne peut y attacher aucune importance. Je pense qu'on ne trouvera pas deux exemplaires tout-à-fait égaux de cette espèce. Aussi la seconde espèce du genre *Apsarasa*, décrite par Mr. Moore (*Proceed. Zool. Soc. London*, 1877, p. 604) sous le nom de *figurata*, provenant des îles Andaman méridionales et basée sur la moindre dimension des taches susdites, sur la forme un peu différente de la plus grande

tache du bord intérieur («hind margin» de Mr. Moore), sur la moindre étendue du blanc des ailes postérieures et sur le blanc aussi plus réduit du bout et du dessous de l'abdomen, n'est donc certainement qu'une variété légère de la *radians*.

Dans les *Annals and Magazine of Natural History*, 5th Series, vol. VII, p. 37 (1881) Mr. Butler a décrit comme troisième espèce du genre *Apsarasa*, un Lépidoptère de l'Afrique occidentale, sous le nom de *liturata*. C'est la même que: *Hypsa concinnula* Mabille, Bull. Soc. Zool. de France, 3, p. 85 (1878), — *id.*, Annal. Soc. Ent. de France, 5e Série, IX, p. 294, Pl. 6, fig. 2 (1879), et aussi que *Mila hebraica* Aurivillius, Ent. Tidskr. 12, p. 228, Tab. 1, fig. 3 (1891), comme Mr. Aurivillius le relève fort-à-propos: Ent. Tidskr. 13, p. 187 (1892).

Concinnula est certainement le nom spécifique le plus ancien, mais il est aussi hors de doute que l'espèce n'appartient pas au genre *Hypsa*. Elle a, au contraire, beaucoup d'affinité avec le genre *Apsarasa* comme le dit Mr. Aurivillius, qui établit pour elle, sous le nom de *Mila*, un nouveau genre, se distinguant principalement d'*Apsarasa* par la protubérance du front plus obtuse, car elle n'est pas placée plus haut que chez la *radians*. On ne peut dire non plus que les ailes antérieures soient plus allongées chez la *radians*: ceci ne s'applique qu'à la femelle, celles du mâle de la *radians* sont plus courtes.

Mr. Aurivillius ne dit rien des yeux de la *concinnula*, ni si elle a une trompe ou non. Une description détaillée de la nervulation n'aurait été non plus superflue. Du reste, il est absolument hors de doute que ni le genre *Apsarasa*, ni le genre *Mila*, appartiennent à la sous-famille Agaristidae des Lithosina.

La *radians* m'est maintenant connue d'Assam (Westwood), de Sumatra (Musée de Leyde), des îles Aroe et Key (ma collection) et des îles Andaman (var. *figurata* Moore).

Mes deux mâles ont une envergure de 37 et 42 millimètres, la femelle de 49 millimètres.

Rotterdam, Janvier 1893.

46
556
295

*Mrs. Paul Dognin
was in complete
disorder*

*Presented W.W. Schaus
by Paul Dognin
Febr. 1921*

NATUURLIJKE HISTORIE.

ACHTSTE AFDEELING.

LEPIDOPTERA

DOOR

P. C. T. S N E L L E N ,

MET EENE INLEIDING

DOOR

Joh. F. S N E L L E M A N .

INLEIDING.

Is het in 't algemeen waar, dat de vlinders eener landstreek een sprekenden en belangwekkenden trek in hare physionomie vormen, ook in Midden-Sumatra vordert deze groep van insekten uit dien hoofde met volle recht de bijzondere aandacht van den reiziger, die zich tot taak stelt een schets te geven van de Fauna der bereisde streken. Voor den Entomoloog, meer bepaald voor den Lepidopteroloog, kan reeds de hieronder volgende systematische lijst van het verzamelde niet beschrijving en afbeelding van hetgeen voor de wetenschap nieuw is, in dit opzicht het gemis van eigen aanschouwing grootendeels vergoeden; doch zelfs voor hem zullen, naar ik hoop, enkele opmerkingen omtrent sommige soorten, op de plaats zelve gemaakt en opgeteekend, eenige waarde hebben. Alvorens daartoe over te gaan, een enkel woord over die systematische lijst. Het gedeelte van Sumatra waarop mijne verzameling is bijeengebracht, beslaat een oppervlakte van hoogstens 150 vierkante mijlen, wanneer wij de enkele in het Palcbangsche gevaagen vlinders buiten aanmerking

IV. 8.

laten, die daaraan later door den heer van Hasselt zijn toegevoegd. De directe afstanden tusschen de vindplaatsen, bij elke soort aangegeven, zijn dus zeer klein, al schenen zij ons dikwijls groot ten gevolge van ongebaande wegen vol hindernissen.

De nadere bijzonderheden omtrent de vindplaatsen en hare hoogte boven de zee, en omtrent de weersgesteldheid op de verschillende dagen waarop verzameld werd, die in het algemeen zoölogisch gedeelte van dit werk voorkomen, zullen duidelijk doen zien, dat onder zeer uiteenlopende omstandigheden verzameld werd; en het is met het oog op de vergelijkingen waartoe die feiten aanleiding zullen geven, dat ik meen de waarschuwing niet te mogen terug houden: wees voorzichtig met het maken van gevolgtrekkingen uit een verzameling gedurende een jaar tijds op allerlei wijzen bijeengebracht. Op de ééne plaats vertoefde ik slechts weinige uren, op de andere verscheidene weken; maar dikwijls stond de duur van het verblijf in omgekeerde reden tot de belangrijkheid der vangst. Op den 31sten Maart 1877 brachten wij van Fort v. d. Capellen uit een bezoek aan Penjalangang, met het doel om de goudmijnen van den Heer Verbeek te bezichtigen; in de weinige oogeblikken die mij overbleven om, als terloops, eenige insecten te bemachtigen, ving ik onder een twaalfstal vlinders een drietal onbeschrevene. Hoe groot zou volgens dezen maatstaf de vangst hebben moeten zijn gedurende mijn veertiendaagsch verblijf te Bedar Alam! Maar in dien tijd was de regenperiode ingetreden: iederen dag regende het of dreigde het te regenen; de vangst was dan ook zeer schraal.

In het geheel werden verzameld ruim 700 vlinders in 339 soorten, waarvan 66 als onbeschreven kunnen worden gepubliceerd: hieronder zijn begrepen de ruim 30 exemplaren, tot een tiental soorten behoorende, door den heer van Hasselt na mijn vertrek in het gebied van Palembang gevangen.

Te vergeefs heb ik getracht om tusschen de vlinders van verschillende streken een karakteristiek verschil te ontdekken; een enkele blik op de systematische lijst zal voldoende zijn om aan te toonen, dat de verschillende landschappen in dit opzicht geen onderscheiden karakter hebben. Volgens den heer van Hasselt maakt ook de vlinderwereld in het Palembangsche, ten oosten van het Barisangebergte, geen anderen indruk dan die in de Padangsche Boven- en Benedenlanden, ten westen van die bergketen. Evenmin valt er eenig verschil op te merken tusschen hooge en lage streken, zelfs tusschen de strandplaatsen en Alahan pandjang, waar de kokospalm geen vrucht meer draagt. Dit gemis aan onderscheid gaat samen met het ontbreken van scherp geteekende planten-zonen. Wat het voorkomen van vlinders op zeer hooge punten betreft, — op den Talang-top zag ik een *Acræa Vesta* vliegen, en zelfs op de kruin van de Piek van Korintji, dus op eene hoogte van omstreeks 3700 meters, zag de heer van Hasselt nog een vlinder zweven, dien hij, wegens den grooten afstand, niet zoo kon waarnemen, dat de soortbepaling mogelijk werd.

De vraag of deze insekten-orde in Midden-Sumatra uitmunt door een in het oog vallenden rijkdom, zal door ieder nauwlettend opmerker bevestigend beantwoord worden; wanneer wij bepaalde localiteiten en ongunstige omstandigheden uitzonderen, dan vinden wij overal en ten allen tijde vertegenwoordigers van deze groep dieren in grooten getale aanwezig. Doch men wachte zich voor overdreven voorstelling! Het komt mij zeer begrijpelijk voor, dat iemand die deze natuur niet door eigen aanschouwing waarnam, bij het zien van een groote verzameling tropische vlinders den indruk krijgt, alsof iedere stap een menigte van deze schoon geschubde insekten doet opvliegen; evenzeer als iemand bij de beschouwing van een aantal bloeiende tropische gewassen in een plantenkas bijeengebracht, zich een overdreven voorstelling zal maken van den rijkdom aan bloemen der streken. Men vergeet dan daarbij op te merken, dat hier in een kleine ruimte als 't ware gecondenseerd is, wat ginds over een uitgestrekte oppervlakte verspreid voorkomt. Op Sumatra zooals elders moet men ook de vlinders opzoeken; niet altijd is het vinden het resultaat van dat zoeken, maar wèl geeft dat zoeken ons de routine in het verzamelen; het leert ons met een enkelen oogopslag het terrein verkennen en beoordeelen of een langer openthoud daar voor de vlindervangst eenige waarde heeft. In den regentijd kan echter die waarde reeds à priori aan elke plaats, waar ook, ontzegd worden. Wèl is het eigenlijk onjuist in de Padangsche Bovenlanden van een natten en drogen moeson te spreken, want in deze bergachtige streken regent het ten alle tijde veel; maar er zijn toch maanden, zooals December en Januari, waarin bijzonder veel regen valt. Vandaar de slechte resultaten van mijn veertiendaagsch verblijf te Bedar-Alam in de XII Kota's.

Evenals de Maleier die zijn ploeg in de sawah laat staan, zoodra er een droppel regen valt, zoo verdwijnen ook de vlinders wanneer het, zooals in dien tijd in het boschrijk gebergte zoo vaak gebeurt, met een bewolkten hemel regent of dreigt te regenen en de zon zich dagen achtereen schuil houdt.

Eerst dan wanneer tegen 10 of 11 uur in den morgen de zon haar grootste warmte begint te geven, treffen we de vlinderwereld in haar grootste bedrijvigheid. Op een grintweg aan beide zijden door grasvelden ingesloten, tusschen het lage struikgewas, op de dijkjes die de rijstvelden van elkander scheiden, buiten de kampongs aan den oever van een rivier of beek, — overal waar licht en lucht in overvloed is, daarheen kunnen wij vol vertrouwen het vlindernet medenemen.

Maar niet zelden voert de weg langs andere plaatsen, dan de zoo even genoemde; dikwijls strekt zich tusschen onze tegenwoordige verblijfplaats en de volgende een onafzienbare wildernis uit. Dagen achtereen, van 's morgens vroeg tot aan het vallen van den avond, trokken we langs een smal drassig pad door de maagdelijke bosschen, waar een somber halfduister heerscht, slechts hier en daar opgevroolijkt door een spichtige zonnestral, die zich door de onafgebroken blader-

massa heenworstelt. Te midden van deze kille atmosfeer zoekt men te vergeefs naar vlinders; maar dikwijls blijft ook het zoeken achterwege, wegens de moeite die het kost zich een doortocht te banen in zulk een bosch. Dicht bij den grond, tusschen het lage hout, vliegen *Cocytodes coerulea*, *Spilosoma Gapara*, en soorten van de geslachten *Laelia*, *Sicnolodes*, *Macaria* en *Botys*. Van de soorten van *Syntomis*, die overigens op het zonnige gras gevonden worden, ziet men ook hier eenige boven den vochtigen, zwarten grond vliegen. Langzamerhand wordt het lichter, het bosch ijler, totdat plotseling het volle zonlicht een plekje beschijnt, waar een beek, afdalend uit het gebergte, zich over de steenen voortspoedt en het grint aan den oever bespoelt. Daar heeft zich het leven uit den geheelen omtrek als 't ware geconcentreerd. Boven het water vliegen de vlinders rond en op het vochtige zand en op de steenen in den stroom zitten zij in geheele koloniën bij elkander. Dan vooral treffen de schitterende metaalglanzige kleuren ons oog, dat zich gewend had aan de sombere tinten in het bosch. IJverig verdringen zij elkander op de zandige plekken, waar het water tusschen de steenen opsteeg. Veelal met geheel uitgespreide vleugels, die, spelend op en neder bewogen, hun kleurenpracht nog beter doen uitkomen, vindt men daar de *Hebomoia Glaucippe*, wier witte voorvleugels met fraai roode punten zijn afgezet; *Papilio Sarpedon*, met spitse vleugels, waarover een zegroene band loopt, op een zwart ondergrond; *Pap. Antiphates*, met langgestaarte achtervleugels; de kleine, prachtig geteekende *Glyphodes Jovialis* en de effen-bruine *Cynthia Arsinœ*. In het algemeen zijn de vlinders waarvan als vindplaats de wildernis tusschen Soengei Aboe en Moeara Laboe is aangegeven, gevangen aan de oevers van rivieren of beekjes, aan de Batang Hari, de Soengei Begoyo, de Pinti Kajoe, enz. Op dezelfde wijze kwamen de vlinders voor door den heer van Hasselt 's morgens vroeg aan de rivier Roepit in Palembang gevangen. Een veertigtal vlinders, samen een onovertroffen kleurenpracht ten toon spreidende, zaten, door de zon beschenen, bij elkander op een grooten steen in de rivier. Daar was een *Leptocircus Curius* met zijne sierlijke lange staarten aan de achtervleugels en glasachtig doorschijnende voorvleugels; een aantal mannetjes van de *Milionia zonea*, wier vleugels van blauwzwarten en blauwgroenen weerschijn schitteren en met vuurroode banden belegd zijn; de fraai geel en zwart gevlekte *Hazis bellonaria*, de verwante eener soort die in de Padangsche Bovenlanden voorkomt.

Zoo zijn deze plekjes aan het water als oasen in de woestijn te beschouwen, waar men schadeloos gesteld wordt voor het gemis aan dierlijk leven waardoor de groote wildernis zich kenmerkt.

Nadert men een kampong die, bijna geheel afgesloten van alle verkeer, midden in het zware bosch gelegen is, dan doet zich hetzelfde verschijnsel voor. De natuur schijnt te herleven daar waar de sawahs of ladangs aanvangen, die gewoonlijk het

dorp omringen. Soengei Simawoeng leverde daarvan een voorbeeld, toen van Hasselt en Veth die plaats bezochten. De vlinders daar gevangen kwamen gedeeltelijk voor op den afval, zooals pisang- en afgetrokken koffiebladeren, die buiten de huizen geworpen worden; voor een ander gedeelte aan den oever van de rivier, die dicht bij dit verlaten dorp stroomt en waar een aantal bamboestoelen groeiden. Bij het omkappen van deze bamboe, met het doel om daarvan een vlot te vervaardigen, vlogen en kropen een groote menigte insekten uit hunne schuilplaatsen en kwamen ook eenige vlinders zich neêrzetten op de verwarde massa stammen, takken en bladeren die daar opeengehoopt lag: een paartje van *Charaxes Athamas*, *Diadema Antilope*, verscheidene Pierieden, *Cynthia Arsinoë*, *Papilio Agamemnon* en *Jason*, — deze, te zamen met een groot aantal van kleinere soorten, leverden een aangenaam, levendig schouwspel op.

De taal van een land dat geheel bedekt is met bosschen van allerlei soort, bezit natuurlijk een schat van nitdrukkingen om al die kleine en groote variatiën aan te duiden, die men onderscheidt naarmate de aard is van het geboomte en naar gelang de bewoners den oorspronkelijken toestand daarvan veranderd hebben. Voor ons is het op het oogenblik voldoende twee soorten van bosch te onderscheiden: de groote wildernis waarvan boven sprake was, waarin nog nooit gekapt werd, maar die toch door paden kan doorsneden zijn, en de kleine wildernis in de nabijheid van de kampongs, waarin hout gekapt wordt voor den huizenbouw, voor het maken van prauwen of voor andere doeleinden.

Levert de groote rimboe, enkele waterrijke plekken uitgezonderd, weinig op, de kleine rimboe daarentegen verschaft ons dikwijls een goede vangst. In de onmiddellijke nabijheid van de kampong Moeara Laboe, ingesloten door de rivieren Bangko en Seliti, lag een dergelijk stuk bosch, doorsneden met paden, deels door varkens, deels door menschen gemaakt. Op weinig uitzonderingen na, zijn de vlinders aange- teekend als van Moeara Laboe afkomstig, op die plek gevangen. De omstandigheden werden nog gunstiger toen men later dwars door dit bosch een breeden weg begon te kappen, loopende van den passer tot aan de Bangko en zich daar aansluitende aan den weg naar de XII Kota's. Naast een aantal van de meest gewone vlinders, zooals *Neptis aceris*, de alomtegenwoordige *Junonia Laomedea*, *Pieris Lyncida*, kwamen hier eenige exemplaren voor van de groote *Hestia Linceus*, met aschgrauwe, zwartgevlekte vleugels. Nooit zag ik dezen vlinder in het open veld of op den weg; slechts eenmaal nog bespeurde ik hem nabij Soepajang, eveneens vrij hoog tusschen het hout rondyliegende. *Elphos hymenaria*, een groote grijsbruine vlinder met onduidelijke grauwe teekening op de bovenvleugels, dien van Hasselt in de omstreken van Soeroelangoen ving, heeft ongeveer denzelfden habitus als deze *Hestia*. Voorzeker geven de groote vleugels van deze vlinders in hunne langzame vlucht meer dan bij andere aanleiding tot beschadiging van die

organen. Door de vervolging van vogels en door het aanvliegen tegen de takken, zien de vleugels van deze en andere groote vlinders er soms erbarmelijk gehavend nit. Omdat zij weinig schuw zijn, kan men zich hiervan reeds overtuigen terwijl zij nog rondvliegen. Vooral ziet men dit dikwijls bij *Papilio*'s, zooals *Memnon*, *Polytes* en *Antiphus*, waarvan de vleugels dan als uitgerafeld zijn en niet zelden de achtervleugels de staarten verloren hebben. De zes geheel ongeschonden exemplaren van *Papilio Memnon* die, nevens een aantal slechte, medegebracht werden, mogen zonder twijfel voor dieren gehouden worden die nog zeer kort hadden rondgevlogen. Te Alahan pandjang kwamen deze *Papilio*'s veel voor, bepaaldelijk in de onmiddellijke nabijheid van onze woning. Ook elders maakte ik de opmerking dat *Pap. Memnon* dikwijls in de voorgalerij in langzaam zwevende vlucht rondvliegt; het was de eerste vlinder dien ik op Sumatra zag, onder het afdak van het logement te Padang.

Te Alahan pandjang vertoonde deze soort zich in gezelschap van een enkelen *Pap. Helenus* en van vele exemplaren van *Aeraea Vesta*. Tegen 10 of 11 uur, wanneer het in deze hooge, koele streek warm begon te worden, bezochten zij eenige fuchsia-boompjes van ongeveer 2 meter hoogte, met stammen van een arm dikte en met kleine roode bloemen, en een pruimenboom, die op het erf voor onze woning stonden.

Zooals bekend is geeft ons de *Pap. Memnon* een voorbeeld van dimorfisme te zien: bij de mannelijke voorwerpen zijn de achtervleugels verlengd tot lepelvormige aanhangsels of staarten; de wijfjes van deze soort onderscheidt men in gestaarte (zooals de mannetjes) en ongestaarte, tusschen welke tot dusver geen overgangsvorm gevonden werd. Maar ik herinner mij niet gedurende deze reis ooit een gestaart wijfje gezien te hebben, en van de medegebrachte exemplaren bezit geen enkel die aanhangsels.

Schitterender van kleuren en sneller in vlucht is de *Pap. Brookeana*, met groote metaalgroene glanzende vleugels. Het enkele exemplaar dat ik te Silago mocht vangen, deed mij verlangend naar meerdere uitzien; maar hoe goed ik de omgeving ook doorzocht, het mocht mij niet gelukken een tweede voorwerp van dezen prachtige vlinder te bespeuren. Achter deze soort mogen wij gerust schrijven: in Midden-Sumatra zeldzaam. De omstreken van Silago leverden uitstekende jaehattereinen op: groote uitgestrektheden, gedeeltelijk met gras, gedeeltelijk met laag struikgewas begroeid, beschenen door de tropische zon, en bezaaid met kleine poelen van slijk en water, waarin de karbouwen zich zoo gaarne wentelen. In de nabijheid van deze laatsten houden zich tal van vlinders op: vele *Terias Hecebe*, bij welke de vlek aan de onderzijde van de voorvleugels in allerlei tinten van zwart varieëert, *Callidryas Pyranthe*, *Papilio Antiphus*, benevens een aantal van de meest gewone vormen. Daarenboven trekken de uitwerpselen van paarden en karbouwen

vele vlinders tot zich. Een andere zeer geschikte plaats leverde Silago op aan den oever van de rivier van denzelfden naam, op de plekken waar zand en grint gelijk was gemaakt en bedekt met platte steenen, waarop de geloovige Maleiers bij het baden hun godsdienstige gymnastiek ten uitvoer brengen.

Des avonds, wanneer het licht brandde in de open galerij die tegen ons huis te Silago was aangebouwd, kwamen er een aantal kleine nachtvlinders binnenvliegen, zooals twee soorten van *Phissama*, maar ook de groote fraai gele *Antheraea Katinka* en de zoo gewone *Uricula trifenestrata*. Terzelfder plaatse gebeurde het dat een exemplaar van den reus *Attacus Atlas* kwam binnenzweven. Aan een vlinder doet dit langzaam zwevende gevaarte niet denken, maar evenmin is die eigenaardige vlucht met die van een vogel of een vleermuis te vergelijken. Een tweede exemplaar ving ik, terwijl het, verstijfd van de nachtelijke koude en door den dauw bevochtigd, laag bij den grond tegen het struikgewas neerzat; het was in Maart 1877, bij een wandeling door het Karbouwengat nabij Fort de Kock. Uit de ondervinding vooral op deze plaats opgedaan, meen ik te mogen besluiten, dat het meerendeel van vlinders evenmin vroeg in den morgen uitvliegt als in Europa. Ik ben verscheidene malen om 7 uur in den morgen uitgegaan en onvoldaan te huis gekomen, terwijl tegen 10 of 11 uur dezelfde plek een goede vangst leverde.

Dat het onnoodig is om in een land als dit het verre en onbewoonde te kiezen boven het nabijgelegene en bevolkte, de systematische opgave van deze verzameling zou er dikwijls het bewijs van kunnen leveren. Zoo vond ik o. a. negen exemplaren van de tot dusver onbeschreven *Phragmatoccia Sumatrensis* allen in bewoonde streken. Het is, wel is waar, een onaanzienlijk diertje, dat noeh door grootte noeh door schitterende kleuren de aandacht trekt; maar het feit dat vijf exemplaren gevangen werden te Solok en de overige te Soepajang, Datar, Silago en Sidjoendjoeng, bewijst dat op die bewoonde plekken nog een groot veld voor den verzamelaar open ligt. Solok mag gerekend worden te behooren tot de dichtst bevolkte streken van de Padangsche Bovenlanden: eigenlijke rimboe komt in de nabijheid niet voor en de omstreken bestaan in een groote vlakte met rijstvelden bedekt.

Geregelde opmerkingen omtrent de schadelijkheid van vlinders of van hunne rupsen voor aanplant van vruchtboomen of andere gewassen, zijn eenigszins bezwaarlijk gedurende de reis te maken. Gelegenheid tot het doen van waarnemingen omtrent de ontwikkeling der vlinders is daarbij een eerste vereischte, en slechts een enkele maal laten de omstandigheden toe de volkomen insecten op te kweken. In de maand April te Soepajang zijnde, trok het mijne aandacht dat van vele pisangbladeren het bladgedeelte aan beide zijden van de middelnerf losgevreten en bij gedeelten opgerold was. Het is de rups van *Casyapa Thrax* die een stuk van het

blad losknaagt, het tot een koker vormt en zich binnen in dien koker verpopt. Een tweede begint daar waar zijn voorganger eindigde, en dientengevolge vertoont een pisangblad door deze rupsen aangetast, alleen de middelnerf, gebogen onder den last van al die kokervormige aanhangsels. Sometijds zijn al de bladeren van een pisangboom op deze wijze door de rupsen gehavend.

Eenige stukken van zulk een blad, in een met gaas overdekte doos bewaard, verschaften mij zeer schoone exemplaren van dezen vlinder, terwijl ook de rupsen en poppen, beide vuilwit van kleur, op spiritus medegenomen werden. Maar dergelijke gevallen zijn uitzonderingen. Verscheidene malen trachtte ik rupsen te doen verpoppen en gaf haar de bladeren van de plant waarop zij gevonden waren; doch zij aten niet en stierven, zoodat de exemplaren die reeds op spiritus gezet waren, in de hoop dat hunne soortgenooten zich zouden verpoppen en de vlinders zouden uitkomen, thans, als niet te determineeren, weinig of geen waarde meer bezitten.

Even buiten dezelfde kampong Soepajang lag een eigenaardig terrein met vrij hooge boomen begroeid, waar het lage hout nog slechts weinig was opgeschoten; vroeger stonden hier een aantal huizen. Op de open plaatsen, waar het zonlicht vrijen toegang had, waren een aantal vlinders bijeen: Danaïs Melanippus, Debis Arcadia, verscheidene Mycalesis-soorten, Plebejus, een enkele Papilio, voorts Lithosia, Setina, Nola, Bizone, Laelia, terwijl, ternauwernood zichtbaar, een Acherontia Styx onbewegelijk tegen een boomstam zat. Voorwaar een groot verschil tusschen deze laatste en de geheel witte en tedere Microna astheniata, die eveneens hier rondvloog. Ook een enkel exemplaar van de oranje gevlekte Enmelea aureliata, met langzame vlucht, kwam in deze omgeving voor.

Wanneer de weg niet door het zware bosch voert, maar door een geheel open terrein, en afwisselend begrensd is door lage boschjes, rijstvelden en grasvlakten, en wanneer de zon medewerkt om zulk een streek te verlichten en te verwarmen, dan kan een marsch van eenige uren van de ééne plaats naar de andere een belangrijk aantal vlinders opleveren. Zoo was ook de weg tusschen Loeboe Gedang en Bedar Alam, op den 1sten December 1877, een prachtig oord voor een verzamelaar. Het behoeft nauwelijks vermelding dat ook hier weder in groot aantal de meest gewone vlinders voorkwamen, die men ongemeoid laat omdat het onmogelijk is alles mede te nemen wat er vliegt, wil men den afstand tusschen beide bovengenoemde plaatsen in 8 of 9 uur afleggen. Even voorbij Loeboe Malaka in het hout eenige torren vangende, zag ik op een tak een vlinder met uitgespreide vleugels zitten, dien ik eerst later herkende als *Kallima paralecta*. Wordt deze vlinder eenmaal vervolgd dan is zijn vlucht snel en afgebroken en met wendingen die het uiterst moeilijk maken om hem in het oog te houden. Hij laat het net niet dicht naderen en wanneer hij zich in zijn woeste vaart plotseling neêrzet, het toegeklapte vleugels,

die zoo geheel met de kleur van de omgeving overeenkomen, dan is het alsof het dier eensklaps weggetooverd is. Het duurde eenigen tijd voor ik hem gevangen had, want door de dichte heesters werd het voortgaan vrij bezwaarlijk. Zooals ik zeide, zat de vlinder, toen ik hem voor de eerste maal zag, in rust met uitgespreide vleugels; maar zoo vaak hij zich later neêrzette, waren de vleugels toegeklapt.

Een tweede exemplaar van dit merkwaardig voorbeeld van nabootsing had ik hetzelfde jaar in April te Singkarah gezien. Het dier zat aan den binnenkant van de kroonlijst der controleurswoning met toegeslagen vleugels. Toen ging ik naar achter om het vlindernet te halen, maar bij mijn terugkomst vloog het weg en verdween hoog in de lucht.

Geheel ongeschonden is het eerste exemplaar niet. Zulk een jacht tusschen de takken van het dichte kreupelhout door, is weinig geschikt tot verfraaiing van de vleugels van vlinders; reeds bij de Hestia's en Papilio's sprak ik van de beschadigingen waaraan de vleugels van sommige vlinders bijzonder zijn blootgesteld. Een aantal van mijne collectie verkeerden in een minder gunstigen toestand, zoodat zelfs aan enkelen de soort niet meer te herkennen is. Men verwondere zich daarover niet! Behalve de reeds genoemde zijn er nog andere oorzaken. In de meeste kampongs waar wij ons ophielden, toonden enkelen uit de Maleische jeugd zich genegen om tegen een kleine belooning allerlei dieren aan te brengen; en zoo kwamen zij ook niet zelden aanloopen met „koepoe-koepoe”, met één van de vleugels stevig tusschen duim en wijsvinger genepen, terwijl het dier met de andere vrijelijk rondsloeg. Een andermaal, toen onze koeli's in de sawahs dieren waren gaan zoeken, brachten zij in dezelfde blikken trommel zoowel kikvorschen en vlinders, als slakken en sprinkhanen mede. Dergelijke behandeling is weinig doelmatig voor het teedere schubbenkleed der vlinders; maar ik meende toch, wegens het kleine volume dat zij innemen, beter te doen alle exemplaren en dus ook deze mede te nemen, om te huis het onbruikbare uit te schieten. Tot dusverre heb ik nog geen aanleiding gevonden om van deze meening terug te komen.

Het behoeft niet gezegd te worden dat door den verzamelaar met leede oogen de leemten gezien worden in de systematische lijst door „slechte exemplaren” ontstaan.

SYSTEMATISCHE LIJST,

MET BESCHRIJVING DER NIEUWE SOORTEN EN AANTEEKENINGEN
OVER SOMMIGE REEDS BEKENDE.

Aan de voorafgaande uitvoerige en belangwekkende inleiding door den heer Snelleman, die ons op eene onderhoudende wijze het terrein schildert waar de Lepidopteroloog in Midden-Sumatra het veld zijner werkzaamheid vindt, heb ik slechts weinig toe te voegen. Wanneer men alles in aanmerking neemt, den korten en nog door allerlei omstandigheden beperkten tijd waarin verzameld kon worden, de ongebaande paden langs welke dikwijls de reis ging, en dan nog wèl in het oog houdt dat niet enkel Lepidoptera maar allerlei dieren moesten worden bemachtigd, dan kunnen wij niet anders dan tevreden zijn over de medegebrachte verzameling Lepidoptera. Dat een aantal voorwerpen niet in den gewenschten staat verkeerden, mag die tevredenheid niet verminderen. Hoe licht toch worden de teedere brooze diertjes die men vlinders noemt, beschadigd! Eene regenbui, eene windvlaag, de felle zonneschijn, ja, minder nog, eenige vleugelslagen van het insekt zelf, en weg is de frisheid die de sieraad van het diertje uitmaakt. Wij moeten zelfs den heer Snelleman er dankbaar voor zijn dat hij ook de slechte voorwerpen, die dikwijls nog konden worden benoemd en onze kennis van de verbreiding der soorten hielpen vermeerderen, heeft medegebracht. De wijze van behandeling en bewaring verdient verder allen lof.

Ook het getal onbeschrevene soorten is vrij belangrijk. Wanneer men de niet door toereikend goede voorwerpen vertegenwoordigde uitzondert, bedraagt het nog 66 op een geheel getal van 339 verzamelde species.

Mij blijft nu alleen over nog iets over de classificatie te zeggen. Voor de Rhopalocera ben ik Herrich-Schäffer's welbekenden Prodrômus¹⁾ gevolgd wat betreft de Heliconina, Danaina, Satyrina, Ragadina, Eurytelina, Nymphalina, Pieridina en Equitina²⁾. Voor de Erycinina en Hesperidina hield ik mij aan Kirby's Catalogus. Ook voor de oude familiën der Sphingina en Bombycina volgde ik liever de — zij

¹⁾ Herrich-Schäffer, Prodrômus System. Lepidopt. in Corr. Blatt. des Zool.-Min. Vereins zu Regensburg, deel 18, 19, 21, 22, 23 (1864—1869).

²⁾ Rhopalocera uit de familiën der Brassolina, Bina, Betaerina, Elymnina en Libytheina werden niet gevonden. De drie eerstgenoemden komen ook niet in de oude wereld voor.

het dan ook zeer schetsachtige — classificatie van den beroemden Regensburger Lepidopteroloog in zijne „Ausländische Schmetterlinge”, dan den Catalogus van Walker, die mij nog als leidraad diende bij de opgave der door Mr. Piepers op Celebes verzamelde Bombyces. Wat betreft de Noctuiden en Geometriden, zoo hield ik mij aan Guenée, en voor de Pyraliden voornamelijk aan Lederer.

In het geheel werden verzameld:

Rhopalocera	104
Sphingina tot en met Notodontina	63
Noctuidina	46
Sieulina	2
Geometridina	28
Pyralidina	91
Tortricina	1
Tineina	4

339 soorten.

Aan eene vergelijking der Vlinder-Fauna van Sumatra met die der naburige landen of grootere eilanden (Malakka, Java, Borneo, Celebes) heb ik mij niet gewaagd. Daartoe ontbreken althans mij de gegevens en zijn zij wellicht ook nog niet aanwezig. Intusschen geloof ik dit te kunnen aanstippen, dat de op Sumatra voorkomende vlinders evenmin als de Javaansche dien graad van ontwikkeling bereiken dien zij op Celebes bezitten. Daar waar ik echter de op Sumatra gevondene Lepidoptera met voorwerpen van andere eilanden kon vergelijken, heb ik dit steeds gedaan.

LEPIDOPTERA.

SECTIO A. RHOPALOCERA BOISD.

Fam. I. HELICONINA H. S.

Gen. 15. **Euploea** F., H. S.

1. *Ochsenheimeri* Lucas, Rev. Zoöl. 1853 p. 315.

Grabak; één ♂.

2. *Aegyptus* Butl., Proc. Zoöl. Soc. 1866 p. 277.

Datar; 1 ex. — Loeboe Taras; 1 ex.

Beide exemplaren zijn mannen.

3. *Eleusina* Cramer, III pl. 266 D.

Datar; één ♂.

Verschilt niet van Javaansche exemplaren van Batavia en Malang.

4. *Midamus* Linn., S. N. Ed. XII p. 765 N. 108. — Piepers, Tijds. v. Ent. 1875—6 p. 142 (rups). — *Mulciber* Cram., II pl. 127 C, D (♂). — *Basilissa* id., III pl. 265 (♀).

Loeboe Gedang; één ♂. — Moeara Laboe; één ♀.

Deze exemplaren zijn belangrijk grooter dan Javaansche in mijne collectie (Batavia, Malang). Deze laatste hebben eene vlucht van 75—77 (♂) tot 83—84 (♀) mm., terwijl de beide Sumatranen 87 (♂) en 90 (♀) mm. halen. Een door Mr. Piepers mede op Sumatra (Palembang) gevangen stuk (♀) heeft echter slechts 85 mm. vlucht. — Hoewel dus de beide stukken die de heer Snellenman medebracht, waarschijnlijk buitengewoon groot zijn, komt het mij toch aannemelijk voor dat *Euploea Midamus* op Sumatra meer ontwikkeld is dan op Java.

5. *Rhadamanthus* Fabr., E. S. p. 42. — *Thoosa* Hübn., Samml. Exot.

Loeboe Taras; 2 ex. — Silago; 2 ex. — Loeboe Gedang; 2 ex.

Gewone exemplaren, zooals ik die meermalen van Sumatra zag. Schijnt niet zeldzaam op dat eiland.

Gen. 16. **Hestia** Hübn., H. S.

1. *Linceus* Drury, Exot. II T. 7 f. 1. — *Idea* Stoll pl. 42 f. 1.

Moeara Laboe; 4 ex.

2. *Daos* Boisd., Spec. T. 24 f. 3. — *Diardi* Sn. v. Voll., Tijds. III p. 44 T. 2 f. 4.

Soengei Aboe; één ♂.

Gen. 19. **Acraea** F., H. S.

1. *Vesta* Fabr., Mant. p. 14. — Donovan, Ins. of China Tab. 30 f. 1. — pl. f. (var.). — *Terpsichore* Cram. III pl. 298 A—C. — *Anomala* Koll., in Hügg., Caschm. pl. 3 f. 3, 4, p. 425.

Fort de Kock; 1 ex. — Datar; 1 ex. — Alahan pandjang; 7 ex.

Slechts twee stuks komen ongeveer overeen met Donovan's, Cramer's en Kollar's afbeeldingen. Zij hebben gele, donker gevlekte en geaderde voorvleugels. Bij de anderen zijn de achtervleugels sterker donker geaderd, met bijna eenkleurig donkeren rand, en de voorvleugels bruingrauw, met dwarsrijen van langwerpige gele vlekken. Deze varieteit komt ook op Java voor, doch schijnt aldaar zeldzaam. Eene afbeelding bestaat, voor zoover ik weet, nog niet en daarom kwam het mij niet overbodig voor hier voor eene te zorgen, nu daartoe zulk eene uitmuntende gelegenheid bestaat.

Fam. II. **DANAÏNA** H. S.

Gen. 1. **Danaïs** Godt., H. S.

1. *Melanippus* Cram., II pl. 127 A. B. var. — *Hegesippus* Cram., II. pl. 180 A. Manindjoe; 1 ex. — Soepajang; 2 ex. — Datar; 1 ex. — Silago; 4 ex. — Moeara

Laboe; 1 ex. — Loeboe Gedang; 3 ex.

Al de exemplaren zijn vrij groot, varieren niet en behooren tot de varieteit *Hegesippus* van *Melanippus*, die echter zeer waarschijnlijk niet specifiek van *Plexippus* L. verschilt.

2. *Chrysippus* Linn., S. N. Ed. X p. 81. — Cram., II pl. 118 B. C. — Snell. Tijds. v. Ent. 1872 p. 12. D en 1875—6 p. 143.

Manindjoe; 6 ex. — Grabak; 1 ex. — Alahan pandjang; 1 ex.

De voorwerpen hebben eene vlucht van 63—69 mm. en zijn dus grooter dan de Javaansche. Verder is de donkere voorvleugelpunt sterk met de tabakskleurige grondtint der overige bovenzijde gemengd, en ziet men eene zeer duidelijke witte stip in cel 2. Het eerste merk ik bij de Celebaansche, Javaansche en Afrikaansche voorwerpen die voor mij staan, niet op en maakt dus deze Sumatranen zeer kenbaar. De witte stip is bij de voorwerpen mijner collectie nauwelijks aangeduid of ontbreekt ten eenenmale.

Fam. VI. **SATYRINA** H. S.

Gen. 4. **Cyllo** Dbd.-Westw., H. S.

1. *Leda* L., S. N. Ed. XII I. 2. pag. 773 N. 151. — Cram. II pl. 196 C. D. — Piepers, Tijds. v. Ent. 1875-6 p. 145.

Soepajang; 1 ex. — Silago; 3 ex. — Moeara Laboe; 1 ex.

Gen. 11. **Yphthima** Hübn., H. S.

1. *Pandocus* Moore, Cat. Lep. E. I. C. I p. 235 — Hew., Trans. Ent. Soc. 1865 p. 290 T. 18 f. 12.

Soepajang; 5 ex. — Datar; 1 ex. — Moeara Laboe; 11 ex.

Overeenkomende met Javaansche exemplaren.

2. *Hübneri* Kirby, Cat. p. 95. — *Philomela* Hübn., Zutr. f. 83, 84.
Fort de Kock; 1 ex. — Soepajang; 1 ex. — Silago; 1 ex. — Loeboe Gedang; 11 ex.
Ik merk geen verschil met Javaansche exemplaren op.

Gen. 21. **Hipio** Hübn., H. S.

1. *Lowii* Dbd., Gen. of Diurn. Lep. Tab. 61 f. 4.

Soengei Aboe; 1 ex.

Gen. 24. **Debis** Dbd.-Westw., H. S.

1. *Arcadia* Cram., II pl. 116 E, F.

Soepajang; 1 ex. — Alahan pandjang; 1 ex.

2. *Rohria* F., Mant. p. 45. — *Isana* Koll., in Hüg., Caschm. pl. 16 f 3, 4 p. 448.

Manindjoe; 1 ex. — Alahan pandjang; 2 ex.

Gen. 25. **Mycalesis** Hübn., H. S.

1. *Justina* Cram., IV 326 C.

Soepajang; 3 ex. — Moeara Laboe; 7 ex.

2. *Orseis* Hew., Exot. Butterf., Myc. T. 6. f. 36, 37.

Moeara Laboe; 1 ex.

3. *Janardana* Moore, Cat. Lep. E. I. C. I p. 234.

Soepajang; 2 ex.

Volgens Hopffer, Stett. Ent. Zeit. 1874 p. 38, verschilt *Megamede* Hew., Ex. Butt. III. Myc. T. 3 f. 44, niet specifiek van *Janardana*. Ik ben geneigd dit aan te nemen.

4. *Hesione* Cram., I pl. 11 C, D.

Soepajang; 2 ex. — Loeboe Taras; 1 ex. — Silago; 5 ex. — Sidjoendjoeng; 1 ex. —

Loehoe Gedang; 1 ex.

Deze Sumatraansche exemplaren verschillen op de onderzijde door helderder witte en breeder middenlijn en mede helderder randlijnen van de voor mij staande Celebaansche.

5. *Anapita* Moore, Cat. Lep. E. I. Comp. I p. 232.

Alahan pandjang; 2 ex.

Exemplaren van Borneo verschillen van de Sumatranen door mindere grootte (38 tegen 45 mm. vlucht). Verder is bij de Sumatranen het oog in cel 2 der achtervleugels merkbaar grooter dan de andere oogvlekken, wat bij de Borneo-exemplaren slechts in onbeduidende mate plaats vindt.

Fam. VII. RAGADINA H. S.

Gen. 1. **Ragadia** Dbd.-Westw., H. S.

1. *Crisia* Hübn., Zutr. f. 576, 577.

Soengei Aboe; 1 ex. — Moeara Laboe; 6 ex.

Fam. IX. EURYTELINA H. S.

Gen. 5. **Ergolis** Boisd., H. S.

1. *Ariadne* Linn., S. N. Ed. XII. 1, 2 p. 778 N. 10. — *Coryta* Cram., I pl. 86 E, F. — *Merione* id., II pl. 144 G, H (var).

Silago; 1 ex.

Fam. X. NYMPHALINA H. S.

Gen. 9. **Limenitis** F., H. S.

1. *Selenophora* Kollar, in Hügel's Caschmir p. 426 pl. 7 f. 1, 2 (♀) — Moore, Proc. Zoöl. Soc. 1858 p. 14.

Datar; 1 ex.

Dit exemplaar verschilt van mijne Javaansche mannen, die met Kollar's goede afbeelding overeenkomen door donkerder, meer roetbruine grondkleur der bovenzijde; verder is de witte dwarsband duidelijker licht paarsblauw gezoomd, op de achtervleugels smaller, tegen den voorrand verdumd en tusschen hem en den achterrand ziet men nog eene door de bruine aderen verdeelde smalle witte dwarsstreep, die bij Kollar en bij mijne voorwerpen door eene flauwe, grijsachtige en zeer smalle streep wordt vervangen. Ook de onderzijde is graauwer. Hierbij bepaalt zich het onderscheid, dat ik nog niet voor specifiek houd, hoewel ik niet mag verheelen dat ik in de collectie Piepers nog twee voorwerpen (zonder aanduiding van vangplaats, wellicht ook van Sumatra, waar P. te Palembang verzamelde) voor mij heb, die dezelfde kenmerken bezitten als het door Snelleman gevangene en geene overgangen vertoonen. Mogt het later blijken dat wij hier met eene nieuwe soort te doen hebben, dan sta ik den naam van *Tubulata* voor.

2. *Kanwa* Moore, Proc. Zoöl. Soc. 1858 p. 17 pl. 51 f. 2.

Moeara Laboe; 1 ex.

Dit exemplaar (een ♂) is grooter dan het door Moore van Borneo afgebeelde.

Gen. 14. **Neptis** F., H. S.

1. *Aceris* Lepech., Reise etc. p. 203 T. 17 f. 5, 6. — Hopfler, Stett. Ent. Zeit. 1874 p. 36. — Snell., Tijds. v. Ent. 1877-8 p. 10. — *Plautilla* Hübn., Samml. Eur. Schm. f. 99, 100. — *Leucothoe* Cram., III pl. 296, E, F. — *Nandina* Moore, Cat. Lep. E. I. C. I p. 168 pl. 4a f. 7. id., Proc. Zoöl. Soc. 1858 f. 9 (= var. *Celebensis* Hopfler).

Bijna overal; vele exemplaren.

Terwijl men bij Javaansche exemplaren dezer soort opmerkt, dat de witte middenband en

de rij witte vlekken vóór den achterrand der achtervleugels sterk in breedte verschillen (de middenband is bij hen wel viermaal zoo breed als de vlekken) en beide bij Europeesche voorwerpen even breed zijn, komen de Sumatraansche stukken hierin tusschen wel met de Europeanen overeen. Ook is de teekening helder melkwit (iets geelachtig), zonder de neiging tot verluistering die bij Celebaansche voorwerpen wordt waargenomen (verg. Hopffer en Snellen).

Leucothoe Cramer en *Naudina* Moore zijn stellig niet anders dan *Aceris*: de laatste eene donkere variëteit, die, naar het schijnt, behalve op Celebes, ook op Java (volgens Moore) voorkomt.

2. *Duryodana* Moore, Proc. Zoöl. Soc. 1858 p. 10 pl. 49 f. 8.

Datar; 1 ex.

Ook bij deze soort merkte ik op dat het exemplaar grooter is dan dat van Borneo waarnaar Moore de soort publiceerde. Het Sumatraansche heeft eene vlucht van 53 min.

3. *Hordonio* Stoll, pl. 33 f. 4, 4D — Godt, Enc. Meth. IX. p. 429.

Loeboe Gedang; 1 ex. (♂).

Het exemplaar is op het donkere der onderzijde minder met bruine schrapjes bestrooid dan Stoll's afbeelding en twee wijfjes mijner collectie. Dit schijnt dus te varieeren.

Gen. 16. **Athyma** Dbd-Westw., H. S.

1. *Leucothoe* Linn., Syst. Nat. I. 2 p. 780 N. 179. — *Eriosine* Cram., III pl. 203 E, F.

Grabak; 1 ex. — Sidjoendjoeng; 1 ex. — Bedar-Alam; een paar in coïtu.

Kirby citeert in zijnen Catalogus bij deze soort *Leucothoe* Sulz., Abg. Ges. pl. 48. t. 2, 3. Deze afbeelding stelt *Neptis aceris* voor.

Gen. 22. **Charaxes** O., H. S.

1. *Athamas* Drury, Illustr. I. T. 2 f. 4. — Cram., I pl. 89 C, D.

Soengei Simawoeng; 3 ex, waarbij een paar in coïtu. — Moeara Laboe; 1 ex.

2. *Polyxena* Cram., I pl. 54 A, B.

Moeara Laboe; 1 ex.

Gen. 26. **Cyrestis** Boisd., H. S.

1. *Recaramus* Westw., Gen. Diurn. Lep. p. 261 N. 3. — *Nivea* Zinck., Nova Acta Cur. 16 p. 138. T. 14 f. 1 (♀). — *Lutea* id., p. 140 T. 14 f. 2 (♂).

Moeara Laboe; 1 ex.

Gen. 29. **Amathusia** F., H. S.

1. *Phidippus* Linn., Syst. Nat. I. 2 p. 752 N. 37. — Cram. I pl. 69 A, B. — Piepers, Tijds. v. Ent. 1875-6 p. 147.

Een groot, sterk geteekend ♀. Bij het opzetten is de aanduiding der vangplaats verloren gegaan.

Gen. 34. **Clerome** Dbd-Westw., H. S.

1. *Arcesilaus* Fabr., Mant. II p. 28 N. 205. — Don., Ins. of Ind. pl. 30 f. 2.

Moeara Laboe; een kleine ♂.

Gen. 43. **Pyrameis** Dbd.-Westw., H. S.

1. *Cardui* Linn., Syst. Nat. 2 p. 774 N. 157. — *Carduelis* Cram., I, Pl. 26 E, F. — Sepp, IV Tab. I en II, *de Distelwink*.

Soepajang; 1 ex. — Alahan pandjang; 3 ex.

De exemplaren zijn niet groot, doch komen overigens met gewone Nederlandsche overeen.

Gen. 44. **Diadema** Boisd., H. S.

1. *Antilope* Cram., II pl. 183 fig. E, F.

Var. *Anomala* Wallace, Trans. Ent. Soc. of London 1869 p. 284.

Loeboe Taras; 1 ex. — Soengei Simawoeng; 3 ex. — Silago; 2 ex.

Voor meer dan eene varieteit kan ik *Anomala* Wallace niet houden.

Gen. 46. **Argynnis** F., H. S.

1. *Niphe* Linn., Syst. Nat. I, 2 p. 785 N. 208. — Cram., I pl. 14 B, C, D, E. — Kollar, in v. Hügel's *Nachm.* p. 440 pl. 13 f. 1, 2. (♂)

Manindjoe; 1 ex. — Soepajang; 3 ex. — Ringkiang Loeloes; 2 ex. — Grabak; 1 ex. — Alahan pandjang; 4 ex.

Geen van de exemplaren is zoo groot als Kollar's afbeelding. Zij hebben van 57—64 mm. vlucht.

Gen. 48. **Cethosia** F., H. S.

1. *Penthesilea* Cram., II pl. 145 A, B.

Moeara Laboe; 1 ex.

Gen. 52. **Atella** Dbd.-Westw., H. S.

1. *Alcippe* Cram., IV pl. 389 G, H.

Soengei Aboe; 1 ex. — Moeara Laboe; 2 ex.

Twee der exemplaren zijn goed, het derde slecht. De beide eerstvermelde loopen in grootte zeer niteen (37 en 49 mm). Zij komen op de onderzijde overeen met de varieteit *Celebensis* Wall., doch het grootste is aldaar sterker paars getint, de zwarte teekening der bovenzijde is even fijn als bij den type en de achtervleugels zijn volkomen afgerond. Een en ander zou mij tot de gevolgtrekking brengen, dat *Celebensis* toch slechts eene varieteit van *Alcippe* is. Het grootste getal der in den Maleischen Archipel voorkomende *Rhopalocera* splitst zich in een aantal varieteiten; ieder eiland, groot of klein, levert bijna zijne eigene op. Hoe meer localiteiten rechter doorzocht worden, des te meer overgangen zullen er worden ontdekt, en zoodoende zal het getal der Indische *Rhopaloceren*-soorten met der tijd nog eene belangrijke vermindering ondergaan.

Gen. 56. **Kallima** Dbd.-Westw., H. S.

1. *Paralecta* Horsf., Cat. of the Lep. of the E. I. C. pl. 6 fig. 4.

Loeboe gedang; 1 ex.

Bij dit exemplaar staat het ovale doorschijnende vlekje dat zich even voor het midden van cel 2 der voorvleugels bevindt, geheel buiten den schuinen, oranjekeurig-bruingelen dwarsband. Dit komt doordat deze band schuiner loopt dan bij twee Javaansche exemplaren.

in mijne collectie en niet het middenderde, maar ongeveer de laatste twee vijfden van cel 2 beslaat. Ik geloof intusschen vooralsnog niet dat door dit verschil specifiek onderscheid wordt aangeduid.

Gen. 61. **Amnosia** Dbd.-Westw., H. S.

1. *Decora* Dbd., Gen. of Diurn. Lep. pl. 51 f. 4.
Soepajang; 1 ex.

Gen. 64. **Adolias** Boisd., H. S.

1. *Coresia* Hübn., Samm. Exot. Schm.
Moeara Laboe; 1 ex.
2. *Blumei* Sn. v. Voll., Tijds. v. Ent. V (1862) p. 204. N. 30 pl. 12 f. 3, 4.
Moeara Laboe; 2 ex.

De onderzijde van den vlinder is bij deze exemplaren ledergeel, zooals die ook in het Tijdschrift wordt beschreven, en niet okergeel, zooals op de overigens zeer goede afbeelding. Beide voorwerpen zijn mannen.

3. *Pelea* Fabr., Mant. Ins. 2 p. 53. — *Palguna* Moore, Trans. Ent. Soc. of Lond. Ser. 2 vol. V (1849) p. 70 pl. 16 f. 1.
Moeara Laboe; 1 ex.

Gen. 72. **Terinos** Boisd., H. S.

1. *Larissa* Boisd., Spec. I pl. 9. f. 4.
Soengei Simawoeng; 1 ex.

Het exemplaar is op de onderzijde donkerder en minder duidelijk geteekend dan Boisduval's afbeelding.

Gen. 75. **Messarax** Dbd.-Westw., H. S.

1. *Erymanthis* Drury, Illust. I pl. 15 f. 3, 4. — Cram., III pl. 238 F. G. — *Lotis* Sulz., Abg. Ges. pl. 16 f. 6 (te bont).
Datar; 1 ex. — Loeboe gedang; 1 ex.

Gen. 77. **Cynthia** F., H. S.

1. *Arsinoë* Cram., II pl. 160, B. C. — Snell., Tijds. v. Ent. 1877—8 p. 13. — *Dejone* Erichs., Hopffer, Stett. Ent. Zeit. 1874 p. 35. — *Ada* Butl., Proc. Zool. Soc. 1873 p. 686. — *Celebensis* Butl., Cist. I p. 243.

Soepajang; 1 ex. — Datar; 2 ex. — Soengei Simawoeng; 4 ex. — Soengei Aboe; 1 ex.

De exemplaren behooren eigenlijk allen tot de varieteit *Dejone*, doch de teekening der onderzijde varieert en wijkt dan eens meer dan weder minder — soms slechts zeer weinig — van den type af. Ik geloof ook volstrekt niet aan specifiek verschil van *Dejone* en *Arsinoë*. Evenmin zijn *Ada* en *Celebensis* anders dan vrij onbeduidende varieteiten. Op deze wijze kan men van iedere vlindersoort een aantal nieuwe vervaardigen. De Sumatraansche exemplaren zijn — evenals de Javanen — stomper van vleugels dan voorwerpen van Celebes; verder

is de onderzijde, wortelwaarts van de bruine middenlijn, bij de Sumatranen roodachtig, soms bijna bleek steenrood, bij anderen roodachtig okergeel. Bij de Javaansche voorwerpen is de grondkleur op de vermelde plaats flauw roodachtig okergeel, bij alle voor mij staande stukken van Noord-Celebes (Rosenberg) en Zuid-Celebes (Piepers) zuiver okergeel.

Gen. 99. **Apatura** F., H. S.

1. *Parisatis* Westw., Gen. Diurn. Lep. p. 305 N. 20. — Moore, Cat. Lep. E. I. C. I. p. 202 N. 413.

Soengei-Aboe; 1 ex.

Typisch exemplaar. *Athalia* Butl. Ent. Mo. Mag. III. p. 76 (1866—67), — waarmede Macar Wallace, Trans. Ent. Soc. 1869 p. 349 synoniem is — kan ik slechts houden voor eene meer ontwikkelde varieteit van Celebes, waar vele Oost-Indische dagvlindersoorten in buitengewoon groote exemplaren voorkomen.

Gen. 101. **Precis** Dbd-Westw., H. S.

1. *Iphita* Cram. III pl. 209 C. D. — Snell., Tijds. v. Ent. 19 (1875-76) p. 150.

Soepajang; (Maart) 1 ex.

Komt geheel overeen met Javaansche exemplaren.

Gen. 102. **Junonia** Dbd.-Westw., H. S.

1. *Laomedia* Linn., Syst. Nat. I. 2 p. 772. — Cram., I pl. 8 F, G.

Soepajang; (April) 1 ex. — Datar: 1 ex. — Silago; 3 ex. — Sidjoendjoeng; 1 ex. —

Moeara Laboe; 7 ex. — Loeboe gedang; 9 ex.

Gewone exemplaren.

2. *Orithya* Linn., Syst. Nat. I. 2 p. 770. — Cram., I pl. 19 C, D; pl. 32 E, F; IV pl. 290 A, B.

Manindjoe; 2 ex. — Loeboe gedang; 1 ex.

3. *Asterie* Linn., Syst. Nat. I. 2. p. 769. — Cram., I pl. 58 D, E.

Silago; 4 ex. — Sidjoendjoeng; 1 ex. — Moeara Laboe; 2 ex. — Loeboe gedang; 1 ex.

De oogvlekken van de onderzijde zijn bij deze Sumatransche exemplaren — evenals bij de door Piepers op Celebes gevangen voorwerpen — allen levendiger en grooter dan bij mijne Javaansche, waaronder niet zelden stukken voorkomen bij welke die vlekken geheel ontbreken. In vleugelvorm komen zij allen overeen.

Gen. 103. **Doleschallia** Feld., H. S.

1. *Bisaltide* Cram., II pl. 102 C, D. — rups: Semper, Verh. Zoöl.-Bot. Ges. 1867 p. 698 pl. 23 f. 1. — Piepers, Tijds. v. Ent. 19 (1875—76) p. 151.

Het exemplaar is niet zeer frisch, doch heeft een veel lichter gelen dwarsband der voorvleugels dan Javaansche exemplaren. De onderzijde is olijfgleurig bruin, flauw geteekend.

Fam. XII. ERYCININA H. S.

Gen. 5. **Taxila** Westw.

1. *Damajanti* Feld., Wien. Ent. Monatschr. IV (1860) p. 397.

Moeara Laboe; 1 ex. — Loeboe gedang; 1 ex.

Beide exemplaren zijn afgevlogen.

Fam. XIII. LYCAENINA H. S.

Gen. 5. **Plebejus** Linn., Kirby.

1. *Hylax* Fabr., Syst. Ent. p. 526. — Horsfield, Cat. Lep. E. I. Comp. p. 66 pl. 1 f. 2, 2a.

Soepajang; (Mei) 1 ex.

Het gave exemplaar verschilt niet van Javaansche.

2. *Malaya* Horsf., Cat. Lep. E. I. Comp., p. 70.

Soepajang; (Mei) 1 ex.

Het exemplaar is slecht.

3. *Plato* Fabr., Ent. Syst. 3. 1 p. 288. — Don., Ins. of Ind. pl. 45 f. 2 (slecht).

Soengei Aboe; 3 ex.

4. *Ethion* Dbd., Gen. Diurn. Lep. pl. 76. f. 3. — Hew., Ex. Butt. Lyc. T. 1 f. 5.

Soepajang; (April) 1 ex. — Datar; 1 ex.

5. *Elpis* Godt. Enc. Meth. IX p. 654. — Horsf., Cat. Lep. E. I. Comp. 76 pl. 1 f. 4.

Soengei Aboe; 1 ex.

6. *Celeno* Cram. 1 pl. 31 C, D.

Soepajang; (April en Mei) 2 ex. — Id.; (Maart) 2 ex.

7. *Cuejus* Fabr., Ent. Syst. Sppl. p. 40. — H. S., Exot. Schmett. II fig. 120 (♀, te hard en het rood om de randvlekken der achtervleugels onder en boven te vurig).

Soepajang; (April) 1 ex.

Het exemplaar is een klein ♀.

8. *Parrhasius* Fabr., Ent. Syst. III. 1 p. 289. — Don., Ins. of Ind. pl. 45 f. 5 (slecht).

Soepajang; (April) 1 ex. — Moeara Laboe; 1 ex.

9. *Boeticus* Linn., Syst. Nat. I, 2 p. 789. — Hübn., Eur. Schm. f. 373-375. — Sepp. V. Tab. IX.

Moeara Laboe; 1 ex.

10. *Cagaya* Feld. Nov. II p. 378 pl. 34 f. 11—13.

Loeboe gedang; 1 ex.

11. *Lysizone* Snell., Tijds. v. Ent. 19. (1875—76) p. 161 pl. 7 f. 2 en 2a.

Soepajang; (Maart) 1 ex. — Silago; 2 ex.

Gen. 27. *Sithon* Hübn.

1. *Malika* Horsf., Cat. Lep. E. I. C. I. p. 90 N. 22. — Moore, id., Tab. Ia f. 5. — Hew., Ill. Diurn. Lep. pl. 15. f. 41—43.

Soepajang; (Maart) 1 ex. (♀)

De afbeelding in Hewitson's Illustrations is zeer slecht, zooals trouwens velen in dit werk.

Gen. 29. *Deudorix* Hew.

1. *Melampus* Cram. IV pl. 362 G. H.

Silago; 1 ex.

Gen. 30. *Curetis* Hübn.

1. *Bulis* Dbd., Gen. of Diurn. Lep. pl. 75 f. 5. — Hew., Illustr. of Diurn. Lep. p. 15. 4 f. 1.

Var. *Malayica* Feld., Nov., II p. 221 pl. 28 f. 18.

Soengei Simawoeng; 1 ex. — Soengei Aboe; 5 ex.

De exemplaren (allen mannen) variëeren eenigszins. Bij een paar is alleen een dikker of dunner streepje boven de middencel der achtervleugels zwart, bij anderen de geheele voorrand der vleugels tot ader 7 zoo gekleurd. Ook is het goudkleurige gedeelte der voorvleugels min of meer ovaal of hoekig. Komt overigens wat den vorm van sprieten, oogen en pooten en de nervuur betreft, geheel overeen met *Curetis Thetys* Drury (zie Snellen, Tijds. v. Ent. 21 (1877—78) p. 27).

Gen. 32. *Amblypodia* Horsf.

1. *Eumolphus* Cram., IV pl. 299 G, H.

Var. ♀ *Atosia* Hew., Ill. Diurn. Lep. 15. p. 9 Tab. 2 f. 8, 9.

Loeboe gedang; 3 ex.

Het exemplaar der variëteit *Atosia*, dat vrij gaaf is, stemt volkomen met Hewitson's afbeelding overeen, maar tegelijk ook de teekening der onderzijde geheel met *Eumolphus* ♀. Daar alle drie de exemplaren op dezelfde plaats zijn gevangen, geloof ik niet te dwalen wanneer ik *Atosia* als eene variëteit van het ♀ van *Eumolphus* beschouw. De teekening der onderzijde toch legt bij de *Lycaeniden* meer gewicht in de schaal dan de meerdere of mindere bestuiving der bovenzijde, en deze verschilt bij *Atosia* van het typische ♀ van *Eumolphus* alleen door dat wat daar blauwgroen is, hier ultramarijnblauw is gekleurd. In den staartheek der achtervleugels heeft op de onderzijde het tegenovergestelde plaats, en men vindt daar bij *Atosia* eene groene, bij *Eumolphus* eene blauwe bestuiving. De vleugelvorm is overigens volkomen dezelfde en ook verder merk ik geene verschillen in den bouw op. Hoevele slechte soorten mogen nog wel niet schuilen onder de tallooze die vooral door Hewitson met hoogstvluchtige beschrijvingen en niet veel betere afbeeldingen der wereld zijn bekend gemaakt!

Fam. XIV. PIERIDINA H. S.

Gen. 5. **Pontia** Fabr., H. S.

1. *Nina* Fabr., Ent. Syst. III p. 194 N. 604. — Boisd., Spec. I p. 431.
— *Chlorographa* Hübn., Zutr. f. 47, 48. (var.)

Soengei Aboe; 2 ex.

De exemplaren behooren tot den type.

Gen. 7. **Pieris** Schrank, H. S.

1. *Lea* Doubd., Ann. of Nat. History 1846, XVII p. 23. — Sn. v. Voll.,
Mon. d. Pier. p. 23. — *Clemanthe* Doubd., Gen. of. D. Lep. pl. 6 f. 3.

Soengei Aboe; 1 ex.

Het exemplaar (een man) is zeer frisch.

2. *Lyncida* Cram., II pl. 131 f. B. — Boisd., Spec. I p. 382 (♀). — *Enyo*
Boisd., l. c. p. 481 (♂). — *Eleonora* Boisd., l. c. p. 481 (type, niet de variëteit). —
Hippo Snell. v. Voll., Mon. d. Pier. p. 42.

Grabak; 1 ex. — Datar; 1 ex. — Loebœ Taras; 1 ex. — Soengei Simawoeng;
3 ex. — Soengei Aboe; 1 ex. — Moeara Labœ; 4 ex.

De exemplaren behooren allen tot de variëteit *Eleonora* Boisd., type (zijne variëteit A van *Eleonora* is var. *Andrea* Eschsch., die zich door meer oker- dan citroengele onderzijde der achtervleugels en witte puntvlek aan de onderzijde der voorvleugels onderscheidt). Het wijfje der variëteit *Eleonora* komt vrij nabij het wijfje van de variëteit *Lycaste* Feld. van Celebes (zie Snell. v. Voll., l. c.), maar onderscheidt zich door helderder wit der bovenzijde en door eene vrij frissche, olijfgroene bestuiving op de bovenzijde, die vooral tegen den achterrand der achtervleugels wordt gevonden. Verder is de onderzijde der achtervleugels in cel 7 en 8 goudgeel bestoven, langs den achterrand breed bruingrijs met paarsen gloed.

Van deze soort ken ik in natura nu de mannen van vier variëteiten, die als volgt kunnen worden gerauschikt.

- a. Onderzijde der achtervleugels geheel wit; hunne bovenzijde met breed zwartbruinen, wit bestoven rand — Type (*Enyo* Boisd.) (Java).
- b. — — — wit, zeer dun licht citroengeel bestoven; de bovenzijde met zeer smallen, zwartbruinen rand. — Var. *Lycaste* Feld. (Celebes).
- c. — — — okergeel; in de punt der voorvleugels eene ovale witte vlek; de bovenzijde der achtervleugels als a. — Var. *Andrea* Eschsch. (Philippijnen).
- d. — — — levendig citroengeel; in de punt der voorvleugels (op de onderzijde) eene ovale gele vlek, de bovenzijde der achtervleugels als a. — Var. *Eleonora* Boisd. (Sumatra).

Goede exemplaren van het wijfje heb ik alleen van Sumatra en Celebes voor mij, waarover zie boven.

3. *Panda* Godt., Enc. Méth. IX p. 147. — Boisd., Spec. I p. 485. — Snell. v. Voll., Mon. des Pier. p. 485.

Soepajang; (Mei) 1 ex. — Grabak; 1 ex.

Boisduval en Snellen van Vollenhoven noemen de grondkleur der bovenzijde van den vlinder «jaune soufre». Ik moet opmerken dat het nog beter zou zijn hier van bleek zwavelgeel te spreken. De onderzijde der voorvleugels is min of meer wit.

De gevangen exemplaren maken een paar uit en zijn zeer gaaf.

Gen. 13. **Hebomoia** Hübn., H. S.

1. *Glaucippe* Linn., Syst. Nat. I. 2 p. 762. — Cram., II pl. 164 fig. A—C. — Snell. v. Voll., Mon. d. Pier. p. 52.

Soengei Simawoeng; 1 ex. — Soengei Aboe; 1 ex.

De exemplaren zijn mannelijk en hebben eene vlucht van 82 en 86 mm, terwijl de zwarte binnenrand der hoogoranje vleugelpunt even breed is als bij exemplaren van Celebes. Mijne voorwerpen van laatstgenoemd eiland zijn verder zeer groot en hebben eene vlucht van 102—106 mm. Javaansche stukken zijn, zooals Dr. Snellen van Vollenhoven opmerkt, kleiner, en mijne meeste voorwerpen hebben dan ook slechts van 78—81 mm vlucht met eene smal zwartgerande vleugelpunt, doch een Javaansche man uit Malang heeft 98 mm vlucht en gelijkt ook in den breeden zwarten rand der vleugelpunt op de Celebanen, zoodat niet alle Javaansche voorwerpen eveneens zijn.

Gen. 15. **Callidryas** Boisd., H. S.

1. *Pyranthe* Linn., Syst. Nat. I, 2 p. 763. — Snell. v. Voll., Mon. d. Pier. p. 50. — *Aleyone* Cram., I pl. 58 fig. A—C.

Silago; 3 ex. — Loeboe gedang; 5 ex.

De exemplaren loopen in grootte uiteen. Een man heeft 44 mm vlucht, doch een duidelijken zwarten achterrand der achtervleugels (verg. Snell. v. Voll.), een andere 60 mm maar slechts eenige zwarte schubben langs den rand.

2. *Scylla* Linn., Syst. Nat. I, 2 p. 763. — Snell. v. Voll., Mon. d. Pier. p. 62. — Cram., I pl. 12 fig. C. D.

Gondmijnen Verbeek; 1 ex. — Soepajang; (Mei) 3 ex. — Loeboe gedang; 1 ex.

De exemplaren zijn allen slecht, hetgeen mij belet er iets van te zeggen.

Gen. 18. **Terias** Swainson, H. S.

1. *Hecabe* Linn., Syst. Nat. I, 2 p. 763. — Cram., II pl. 124 B, C. — Boisd., Spec. I p. 669. — Snell. v. Voll., Mon. d. Pier. p. 56.

Overal vele exemplaren.

De meeste exemplaren behooren zeer duidelijk tot den type, waarbij de mannen hooger citroengeel gekleurd zijn dan de wijfjes, die bovendien op de bovenzijde van den voorvleugelwortel eene dunne zwarte bestuiving hebben. De onderzijde is vrij duidelijk geteekend.

Verder komen de volgende variëteiten voor.

1°. Bovenzijde zwavelgeel, de teekening als bij den type. Dit exemplaar vormt dus een overgang op de variëteit A van de Monographie des Piérides. Het is een ♀ en te Soengei Aboe gevangen.

2°. Bovenzijde citroengeel als bij den type, de zwarte rand in cel 3 der voorvleugels niet rechtstaandig, rond en even diep als in cel 2 uitgesneden, maar schuin. Verder wordt bij al deze exemplaren de onderzijde der voorvleugelpunt beslagen door eene groote bruine vlek. Zulke exemplaren zijn *Terias Sari* Horsfield, Cat. Lep. E. I. Comp. p. 136. N°. 61 *Terias Hecabe* var. Boisd., id., var. B, Snell. v. Voll., die niet alleen onder de wijfjes voorkomt, maar ook bij de mannen. Oogenschiedlijk verschillen deze exemplaren specifiek van *Hecabe*, doch een paar (♂ ♀) vormt een duidelijken overgang, wat de uitsnijding van den vleugelrand betreft, terwijl de bruine vlek der onderzijde min of meer gedeeld is. Verschillende, overigens typische exemplaren van *Hecabe* vertoonen verder min of meer duidelijke sporen van de vlek der onderzijde. Murray (zie Trans. Ent. Soc. of London

1875 proc. p. VII) vermeldt bovendien dat de variëteit Sari uit dezelfde rupsen komt als de type.

- 3^e. Bovenzijde bij den man citroengeel als bij den type, doch de zwarte rand der voorvleugels in cel 2 en 3 smaller, maar even regelmatig uitgesneden. In cel 1a en 1b is hij ook de helft smaller. Vrouwelijke exemplaren die in de randteekening met deze mannen overeenkomen, zijn vrij bleek zwavelgeel. Zij vormen te zamen eene overgang op *Terias Blanda* Boisd. l. c. p. 672, Sn. v. V. p. 67, die zeker niet anders is dan eene variëteit, en waarvan een geprononceerd wijfje aanwezig is. De zwarte voorrand der voorvleugels verschilt bij ieder exemplaar en is bij een geheel typisch voorwerp en een ♂ der var. Sari zeer zwaar.

Tot *Hecabe* behooren buitendien stellig, en wel ten deele nauwelijks als variëteiten: *Ter. Suava*, *Floricola*, *Desjardinsii*, *Senegalensis* Boisd. l. c. p. 670—672; *Hecabeoides* en *Aesiope Mén.* Enum. 1 p. 85; *Sinapina* en *Lifruana* Butl. Ann. and Mag. of Nat. Hist. 4 Ser. XX (1877) p. 355 en *Sulphurata*, *Variata*, *Hebridina*, *Inanata*, *Pumilaris*. Butl. Proc. Zool. Soc. XIX (1875—76) p. 617 enz.

De vijf laatste soorten (!) zijn te zamen op ééne pagina, ten deele in anderhalven regel beschreven.

Variëteit 1, 2 en 3 zijn hierbij voor de eerste maal afgebeeld.

2. *Brigitta* Cramer, IV pl. 331 B, C., — Boisd., Spec. I p. 676. — *Drona* Horsf., Cat. Lep. E. I. Comp. p. 137 pl. 1 f. 13. — Boisd., l. c. p. 675. — Snell. v. Voll., Mon. d. Pier. p. 69. — *Rahel* Trim., Rhop. Afr. Austr. p. 76. — Snellen, Tijds. v. Ent. 2 S. VII (1872) p. 27 pl. 1 f. 10—13 (♂ ♀).

Manindjoe; 1 ex.

Dit zeer gave exemplaar (een ♀) verschilt van mijn Afrikaansch ♀ alleen door dat het zwarte langsstreepje op het uiteinde van de bovenzijde van ader 1 der voorvleugels slechts door eene dunne gele bestuiving van het ondereinde van den zwarten rand in cel 1b is gescheiden. Bij *Brigitta* behooren nog: *Pap. Libythea* Fabr., *Terias Pulchella* Boisd., *Zoë Hopfl.* en *Caffra* Feld.

Fam. XV. EQUITINA H. S.

Gen. 2. *Leptocircus* Swains., H. S.

1. *Curius* Fabr., Mant. Ins. II p. 9. — Boisd., Spec. I. p. 381 pl. 17 f. 3. — *Meges* Zinken, Beitr. zur Ins. Fauna von Java (Nov. Act. Curios. XIV) p. 161 pl. 15 f. 8.

Roepit; 1 ex.

Dit exemplaar — een ♀ — verschilt van Boisduval's en Zinken's afbeeldingen alleen door dat de doorschijnende dwarsstreep der voorvleugels buitenwaarts in het midden breder is dan aan haar begin en einde.

Gen. 3. *Papilio* Linn., H. S.

1. *Brookeana* Wall., Proc. Ent. Soc. of London Ser. II Vol. 3 p. 104. — *Pap. Trogon* Snell. v. Voll., Tijds. v. Ent. III p. 69 pl. 6.

Silago; (Juli) 1 ex.

Schijnt in de bereisde streek zeldzaam; want, hoewel bijzonder op deze soort gelet was, werd toch slechts één voorwerp gevonden. Zie Inleiding p. 6.

2. *Antiphates* Cram., I pl. 72 f. A, B. — Boisd. Spec. I p. 248. — Var. *Pompilius* Swains., Zoöl. Ill. pl. 105. — *Ant.* var. *a* Wallace, Trans. Linn. Soc. vol. 25 (1865) p. 63.

Soengei Aboe; 1 ex.

3. *Jason* Linn., Syst. Nat. I. 2 p. 752. — Boisd. Spec. I p. 232. — Var. *Ecemon* Boisd., l. c. p. 234. — *Jason* var. *a* Wall., Trans. Linn. Soc. vol. 25 (1865) p. 67.

Soengei Simawoeng; 2 ex.

De exemplaren zijn niet goed genoeg om er eene afbeelding, die anders niet overbodig was, naar te maken.

4. *Sarpedon* Linn., Syst. Nat. I. 2 p. 747. — Cram., II pl. 122 fig. D, E. — Boisd., Spec. I p. 235. — Rüssel, Ins. Bel. IV pag. 39 Tab. VI f. 1.

Datar; 2. — Soengei Aboe; 1 ex.

Ik vind geen verschil met Javaansche exemplaren.

5. *Agamemnon* Linn., Syst. Nat. I. 2 p. 748. — Boisd., Spec. I p. 230. — Wall., Trans. Linn. Soc. 25 (1865) p. 67. — Piepers, Tijds. v. Ent. 19 (1875—76) p. 155 (rups). — *Dorylas* Sulz., Abg. Gesch. pl. 13 f. 3. — *Aegistus* Cram., II pl. 106 C, D.

Soepajang; (Mei) 2 ex. — Soengei Simawoeng; 1 ex.

De exemplaren behooren tot de variëteit *c* van Wallace.

6. *Polytes* Linn., Syst. Nat. I. 2 p. 746. — Cram., III pl. 265 A—C. — *Pammon* Linn., l. c. — Cram., II pl. 141 B. — Boisd., Spec. I p. 272. — Semper, Verh. Zoöl. Bot. Ges. 1867 p. (Sep. p. 1) (rups). — *Theseus* Cram., II pl. 180 B. — Wall., Trans. Linn. Soc. 25 (1865) p. 52 pl. 2 f. 2, 4, 7, var. *Antiphus*. — *Antiphus* de Haan, Verhand. p. 49 pl. 1 f. 2. — *Alphenor* Cram., I pl. 90 f. B. — Piepers, Tijds. v. Ent. 21 (1877—8) p. 39.

Soepajang; (Maart) 2 ex. — Id.; (April) 3 ex. — Ringkiang Loeloes; 1 ex. —

Moeara Laboe; 2 ex.

Het exemplaar van Ringkiang Loeloes behoort tot de variëteit *Antiphus* de Haan.

Bij de overigen, waarvan 2 exemplaren in coute werden gevangen (beide *Pammon*), zijn de witte vlekken der achtervleugels kleiner en iets verder gescheiden, de randvlekken der voorvleugels meer okergeel dan bij Javaansche voorwerpen.

Door de vergelijking der rupsen van *Alphenor* en *Pammon* (zie Piepers, l. c.) is het, dunkt mij, thans voldoende uitgemaakt, dat beide niet specifiek verschillen. Met deze behooren bij *Polytes* ook nog *Nicanor* Feld., *Ledebouria* Eschsch. en *Melanides* de Haan als min of meer belangrijke variëteiten.

7. *Helenus* Linn., Syst. Nat. I. 2 p. 745. — Cram., II pl. 143 f. A, B. — Wall., Trans. Linn. Soc. 25 (1865) p. 50.

Alahan pandjang; 3 ex.

De exemplaren behooren tot de variëteit *b* van Wallace.

7. *Memnon* Linn., Syst. Nat. I. 2 p. 747. — Cram., I pl. 91 f. c. (♂). —

Boisd., Spec. I p. 192. — Wallace, Trans. Linn. Soc. 25 (1865) p. 46. — ♀ *Anceus* Cram., III pl. 222 A, B. en *Achates* Cram., III pl. 243 A.

Soepajang; (April) 1 ex. — Id.; (Mei) 1 ex. — Ringkiang Loeloes; 1 ex. — Alahan pandjang; 11 ex.

Geene der wijfjes behoort tot den gestaarten vorm (*Achates* Cram.), doch zij verschillen onderling veel in kleur en teekening. Eén gelijkt op de bovenzijde zeer op den man, doch heeft de aan de wijfjes eigene roode vlek aan den wortel van de middeneel der voorvleugels en eene witachtige dwarsveeg tegen de vlegelpunt.

9. *Anthipus* Fabr., Syst. Ent. III. 1. p. 10. — Boisd., Spec. I p. 266. — Wallace, Trans. Linn. Soc. 25 (1865) p. 43. — *Kotzebua* Eschscholtz, Kotzeb. Reise p. 202 Tab. 1 f. 2 a, b.

Ringkiang Loeloes; 1 ex. — [Silago; 2 ex.

Fam. XVI. HESPERIDINA H. S.

Gen. 2. *Telegonus* Hübn.

1. *Cadathus* Hew., Ann. and Mag. of Nat. Hist. 4 Ser. 18 (1876) p. 353.

Bedar Alam; 2 ex. (in coitu).

De exemplaren hadden beide blijkbaar reeds veel gevlogen.

Gen. 3. *Casyapa* Kirby.

1. *Thrax* Linn., Syst. Nat. I. 2 p. 794. — Donovan, Ins. of India p. 49 f. 2. — Piepers, Tijds. v. Ent. 19 (1875—76) p. 158 (rups).

Soepajang; (April) 4 ex. — Id.; (Mei) 5 ex.

Men vergelijke de aantekening over de rups op p. 7 der inleiding.

Gen. 11. *Ismene* Swains.

1. *Malayana* Feld., Wien. Ent. Mon. IV p. 401. — Reise der Novara (Rhop.) Tab. 72 f. 15.

Soepajang; (Mei) 1 ex. — Silago; 1 ex.

Beide exemplaren zijn wijfjes.

2. *Striata* Hew., Exot. Butt. *Ismene*, Tab. I. f. 6, 7.

Soengei Aboe; 1 ex. ♀.

Ik merk de volgende verschillen op tusschen Hewitson's *Striata* en dit exemplaar. 1º. Is de bovenzijde aardbruin, met ten deele lichter, bleekgeel aderbeloop, — bij Hewitson vurig licht roestbruin. 2º. Is op de overigens paarsbruine, groenwit gestreepte onderzijde beneden de middeneel en ader 2 de grond der voorvleugels vuilwit, — bij Hewitson eenkleurig met het overige. 3º. Is het achterlijf op den rug en op zijde donker aardbruin met bleekgeel gerande ringen en op den buik eenkleurig okerachtig oranjegeel, — bij Hewitson zijn op den buik de ringen zwartgerand.

Hewitson's afbeelding is naar een Chineeschen ♂ gemaakt en dit voorwerp is een ♀, zoodat het wel mogelijk is dat wij hier slechts met sexueel verschil te doen hebben.

Gen. 18. **Carystus** Hübn.

1. *Irava* Moore, Cat. Lep. East Ind. Comp. 1 p. 254. — *Thrax* Hübn., Zutr. f. 875, 876.

Een ♂ van onbekende vindplaats.

2. *Spec.*

Datar: 1 ex.

Waarschijnlijk eene nieuwe soort, maar het exemplaar is niet gaaf genoeg ter beschrijving.

Gen. 20. **Pamphila** Fab.

1. *Apostata* m. nov. sp.

Manindjoe; 1 ex. — Loeboe Taras; 1 ex. (♂ 27 en ♀ 28 mm).

Verwant aan Julianus Latr. (*Thrax* Hübn., Samml. Exot., Led.), doch kleiner, de man zonder doorschijnend schuin streepje in cel 4b der voorvleugels, het wijfje zonder driekant geelwit vlekje op de helft van ader 1 derzelfde vleugels, bij beide seksen geene lichte stippen in de middencel en in cel 6 en 7 slechts twee lichte stippen, waarvan die in cel 6 niet meer franjewaarts staat. Overigens eene echte *Pamphila*, niet alleen volgens de ongelukkige compilatie die bij de Hesperidina ten grondslag strekt van Kirby's mitnuntenden Catalogus, maar ook volgens Herrich Schäffer, Corr. Blatt des Zoöl. Min. Vereins zu Regensburg 1869 p. 138.

Spriet en iets korter dan de halve voorvleugelvoorraad, het knopje dik, het haakje kort, de schaft flauw licht geringd. Palpen geelachtig grijswit met groenen tint, aan de punt en tegen den kop bruin. Bovenzijde grauwwaarschijnlijk (eigenlijk aard- of turfbruin) met geelachtig olijfgroene haren op het lijf en de wortelhelft der vleugels. Voorvleugels aan het eind van het wortelvierde van cel 2, van ader 2—3, met een langwerpige vierkant, smal doorschijnend ruitje, op dezelfde plaats van cel 3 met een kleiner, bijna vierkant, in cel 6 en 7 met de twee bovenvermelde stippen. Achtervleugels met twee kleine doorschijnende stippen in cel 2 en 3. Onderzijde op de wortelhelft van cel 1a en 1b der voorvleugels donker aardbruin, overigens geheel licht olijfgrauw bestoven, in cel 4 der achtervleugels nog eene lichte stip, overigens de teekening als boven. Buik en borst geelachtig grijswit; pooten bruin. Bovenzijde der franje vuil bleekgeel, de onderzijde olijfgrauw, als de aangrenzende vleugel.

Twee andere exemplaren, een uit China, een ander van Java, onderscheiden zich alleen door dat het doorschijnende vlekje in cel 2 der voorvleugels even breed als lang is en de achtervleugels vier lichte stippen (ook eene in cel 5) op eene eenigszins geslingerde rij vertoonen. Variëteit?

2. *Julianus* Latr. Enc. Meth. IX p. 763. — *Thrax* Hübn., Samml. Exot. Schm. — Lederer, Verh. Zoöl. Bot. Vereins. 1855 (V) p. 194 pl. 1 f. 9, 10.

Soepajang; (April) 1 ex. — Silago; 1 ex. — Moeara Laboe; 1 ex. — Soengei Aboe; 1 ex.

3. *Beturia* Hew., Descr. Hesp. p. 36 N. 31.

Soepajang; (Mei) 1 ex.

Dit exemplaar is iets kleiner, bruiner en op de onderzijde meer okergeel getint dan het door Hewitson zelve bestemde exemplaar dat Piepers op Celebes vond. In de middencel der voorvleugels staat een duidelijk half doorschijnend geelwit vlekje, doch op de helft van ader 1 slechts een nauwelijks zichtbaar streepje.

4. *Augias* Linn., Syst. Nat. I. 2 p. 794. — Don., Ins. of India pl. 48 f. 1.
Soepajang; (Mei) 1 ex. — Sidjoendjoeng; 1 ex.

5. *Sunias* Felder, Sitz. Ber. der Wien. Akad. 1860 p. 462.

Soepajang; (Maart) 1 ex. — Id.; (April) 1 ex. — Datar; 1 ex. — Silago; 1 ex. —
Sidjoendjoeng; 1 ex. — Moeara Laboe; 1 ex. — Loeboe gedang; 1 ex.

Deze soort is ook op Java gemeen. Verschil met de Sumatranen bemerk ik niet. De afbeelding is naar een Javaansch voorwerp gemaakt, daar dit het beste was dat mij ten dienste stond.

6. *Spec.* (onkenbaar.)

Soepajang; 1 ex.

Gen. 23. *Thymelicus* F.

1. *Pulemonides* n. nov. sp.

Silago; 2 ex.

Beide exemplaren zijn mannen, het eene is vrij goed, het andere slecht. Sprietknopje minder stomp dan bij *Thymelicus Nigrolimbatus* Snellen, doch zonder ombuiging of haak, het eindlid der goudgele palpen vrij stomp, bruin. Bovenzijde donker aardbruin; de tweede helft van het bovenste wortelvierde der voorvleugels, eene dwarsrij van vier langwerpige vierkante vlekken derzelfde vleugels (in cel 2, 3, 4 en 6—8) en vier of vijf vlekken (in cel 2—5) der achtervleugels goudgeel. Drie of vier der achtervleugelvlekken zijn langwerpige en staan op eene gebogene dwarsrij, doch de vijfde bevindt zich nabij den achterrand en is meer afgerond. Verder is ook de wortel der voorvleugels geel bestoven.

Onderzijde der voorvleugels als boven; buitendien nog eene bestuiving langs den achterrand en de franje goudgeel. De onderzijde der achtervleugels is goudgeel met eene bruine bestuiving, die daarop drie hoogstrepen vormt en een gedeelte der grondkleur als ovale gele vlekken afzondert. Daardoor herinnert de onderzijde aan die van *Carterocephalus Pulemon* Pallas. Pooten en lijf goudgeel. De achterscheenen met vier sporen.

Gen. 33. *Plesioneura* Feld.

1. *Spec.*

Moeara Laboe; 3 ex.

Wellicht nieuw, maar de exemplaren zijn zeer afgevlagen.

2. *Dan* Fabr., Mant. 2 p. 88. — *Fatih* Koll., in Hügel's Caschmir pl. 18 f. 5, 6. p. 454.

Soepajang; (April) 2 ex. — Soengei Aboe; 2 ex.

Gen. 51. *Tagiades* Hübn.

1. *Maura* n. nov. sp.

Datar; 1 ex.

Het eenige exemplaar dezer soort — een zeer gaaf en frisch ♀ — heeft eene vlucht van 41 mm. De vlinder is na verwant aan mijne *Tagiades?* *Fuscula* van Celebes (zie Tijds. v. Ent. 19 (1877—78) p. 42 pl. 2 f. 3) en evenals deze onder en boven geheel dof donker omberbruin, echter met de volgende verschilpunten: De voorvleugels zijn naar achteren meer verbreed, de achterrand is langer, gelijkmatig flauw gebogen, en de bocht van den voorrand mede veel flauwer en gelijkmatiger. Ook de achtervleugels zijn breeder en hunne drie randen bijna even lang. Het bruin der bovenzijde is geheel zonder paarsen tint, ook op de onderzijde, waar het donkerder en in het midden met roetbruin gemengd is. In cel *1a* en *1b* der voorvleugels is het minder vaal dan bij *Fuscula*, daarentegen aan hunne punt en langs den ach-

terrand der achtervleugels met eene flauwe roestbruine bestuiving, waarvan ook de gaafste exemplaren der Celebaansche soort geen spoor vertoonen. Palpen, spriet en pooten zijn eveneens gebouwd, maar wat de nervuur aangaat zoo merk ik op, dat, terwijl ader 2 der voorvleugels bij *Fuscula* uit twee derden van den binnenrand der middeneel ontspringt er buone ader 11 door de iets bochtige ader 12 wordt doorsneden, laatstgenoemde ader bij *Maura* ongehinderd in den voorrand uitloopt, en ader 2 op de helft van den binnenrand der middeneel ontspruit, juist zoo als bij *Tapetus* Cramer.

SECTION B. HETEROCERA BOISD.

Fam. I. SPHINGINA H. S.

Gen. 14. **Chaerocampa** Dup.

1. *Sihetensis* Boisd., Sphing. p. 240. — Snell. Tijds. v. Ent. 1876-77. p. 2.

Boea; 1 ex. — Solok; 1 ex.

De exemplaren zijn grooter en donkerder dan die van Celebes.

2. *Thyelia* Linn. — Boisd., Sphing. p. 231. — *Thyelia* Cram., III pl. 226 f. E, F. — *Boerhaviae* Sulzer, Abg. Ges. pl. 20 f. 3.

Moeara Laboe; 1 ex.

De exemplaren zijn zeer afgevlagen, zoodat mijne determinatie niet zeker is.

Gen. 34. **Acherontia** Ochs.

1. *Styx* Westw., Cabin. of Orient. Ent. p. 87 pl. 42 f. 3. — Boisd., Sphing. p. 6.

Fort de Koek; 1 ex. — Soepajang; (April) 2 ex.

2. *Satamas* Boisd., Spec. I pl. 16 f. 1. — id., Sphing. p. 7. — Snell, Tijds. v. Ent. 1876-77 p. 4.

Een stuk van onbekende vangplaats.

Dit voorwerp is meer koffiebruin op thorax en voorvleugels dan Javaansche exemplaren. Aan de linkerzijde zijn de vleugels niet goed ontwikkeld. Dat deze soort waarschijnlijk *Lachesis* Fabr. zal moeten heeten, merkte ik in het Tijds. v. Ent. l. c. op.

Fam. II. COSSINA m.

(Cossina pars, H. S.)

Gen. 8. **Phragmatoecia** Newm.

1. *Sumatrensis* m. nov. sp.

Solok; 5 ex. — Soepajang; (Mei) 1 ex. — Datar; 1 ex. — Silago; 1 ex. — Sijoenjoeng; 1 ex.

De exemplaren dezer soort — allen mannen — hebben eene vlucht van 26—32 mm. en

zijn volkomen zoo gebouwd als de ♂ onzer europeesche *Castanea*. Ook de nervuur is dezelfde, kop en thorax zijn muisgrauw, de sprietschaft licht geelgrijs met bruinachtige baarden. Voorvleugels licht geelgrijs, langs den voorrand tot aan het eind en den binnenrand der middencel donkergrijs bestoven en langs den achter- en binnenrand iets lichtergrijs besprenkeld. Verder ziet men op het achterandslerde eene sterk gebogen dwarsrij van donkergrijze vlekjes, waarvan dat in cel 5 iets grooter is en inspringt. Franje en ongetoekende achtervleugels lichter, weinig meer dan onzuiver grijswit. Achterlijf lichter grijs dan de thorax. Op de onderzijde zijn de voorvleugels lichtgrijs met eene blauwe boogrij van donkerder vlekken, de achtervleugels als boven. Pooten lichtgrijs met bruine tarsen.

Onderscheidt zich door den donkergrijs bestoven voorrand der voorvleugels zoowel van *Castanea* Hubn. als van de Afrikaansche *Pallens* Herr. Sch., *Aust. Schm.* f. 169.

Fam. VI. COCLIPODINA m.

(Cossina pars, H. S.)

Gen. 1. *Limacodes* Latr.

1. *Nubeculosa* m. nov. sp

Soepajang; (Mei) 2.

Beide voorwerpen zijn mannelijk en hebben eene vlucht van 29 en 32 mm.

Sprieten tot aan het eind kort en regelmatig gebaard. Palpen smal, niet langer dan de voorhoofdsknif en, zoo mede thorax en voorvleugels, licht reebruin. De schouderdeksels zijn buitenwaarts donkergrijs gerand. Verder zijn de voorrandswartel, een middenpunt en verstrooide, grove bestuiving der voorvleugels, die tegen den binnenrand tot beginselen van dwarsstrepen is opgehoopt, donker paarsgrijs. Franje grijs, met blauw paarsen tint, de achtervleugels bruingrijs, donker bestoven. Achterlijf licht reebruin, op den rug, aan den wortel, met paarsgrijze haren. Onderzijde der voorvleugels bruingrijs, die der achtervleugels lichter, grof donkergrijs gesprenkeld.

Aderstelsel bijna als bij *Miresa Nitens* (zie Tijds. v. Ent. 20 (1876—77) pl. 1 f. 8a, maar ader 4 en 5 der voorvleugels niet gesteld en 7 uit de spits der middencel en niet uit den steel van 8 en 9.

2. *Nov. spec.*

Grabak; 1 ex. — Moeara Laboe; 1 ex.

De exemplaren zijn niet goed genoeg meer ter beschrijving.

Fam. VII. OECETICINA H. S.

Gen. 1. *Oiketicus* Landsd. Guild.

1. *Spec.*

Solok; 1 ex.

Het exemplaar is geheel afgevlagen en dus voor mij onbestembaar.

Fam. X. ZYGAENINA H. S.

Gen. 8. *Chalcosia* Hübn.

1. *Marginata* Guér., in *Voy. Delessert* pl. 25 f. 1. — *Atrocyanca* H. S., *Exot. Schm.* f. 158, 159.

Silago; 1 ex.

2. *Olivescens* n. nov. spec.

Solok; 1 ex.

Een wijfje van 55 mm.

Sprietten als bij *Marginata*, ook de kop als daar, het voorhoofd nitpuitend, de zuiger lang. Kop, sprietten, het achterlijf op de bovenzijde en de onder- en bovenzijde der vleugels benevens de glad beschubde pooten zijn olijfgroen, de bovenzijde der achtervleugels is iets lichter, behalve hun achterrandsvierde, dat in kleur met de voorvleugels overeenkomt. Buik wit.

Voorvleugels met twaalf aderen: 4 en 5 uit één punt; een steel die zich vorkt in ader 6 en 7, 8, 9 uit de spits der middencel; 10 en 11 uit den voorrand der middencel; 11 in 12 uitloopende. In de achtervleugels 2—7 uit de randen der middencel, die een gebogen voorrand heeft en door een klein dwarsadertje met ader 8 is verbonden. Achterscheenen met twee sporen.

Verwant aan de in anderhalven regel beschreven *Cyclosia Uniformis* Butl., Proc. Zoöl. Soc. 1877 p. 169, die de auteur „dull brown, shot with dull dark green” noemt.

3. *Distincta* Guér., in Delessert., Hist. Nat. p. 85 pl. 24 f. 3. — Walker, Cat. 2 p. 423.

Soepajang; (April) 1 ex. — Id.; (Mei) 1 ex.

Ik kan de eerste beschrijving en afbeelding niet vergelijken en moet mij dus met Walker's diagnose vergenoegen. Deze past vrij wel, doch moet ik opmerken dat ik de achtervleugels niet „late cyaneo marginatae” zou noemen: want de achterrand is slechts blauw gevlekt en wel van ader 2 tot de vlegelpunt, terwijl de middenlijn der grootste vlekken (in ader 3—4, in cel 5 en in cel 6, 7) niet meer dan een achtste der vlegellengte bedraagt. Het voorwerp is eenigszins afgevlagen en dus ter afbeelding niet ten volle geschikt.

4. *Drataraja* Moore, Cat. Lep. E. I. C. II p. 321 pl. 8a f. 3.

Soeroelangoen; (Juli 1878) 1 ex. (♂)

Fam. XI. SYNTOMINA H. S.

Gen. 4. *Syntomis* O., H. S.

(Corr. Bl. des Zoöl. Min. Vereins zu Regensburg XX (1866) p. 108.)

1. *Hübneri* Boisd., Mon. des Zyg. p. 127, pl. 8 f. 4.

Van de meeste vangplaatsen, ook van Fort de Koek. Schijnt op Sumatra zeer gewoon.

Achtervleugels met 5 aderen, 3 en 4 kort gesteeld of uit één punt. Achterscheenen viersporig.

2. *Acuminata* n. nov. sp.

Bedar Alam; één paar in coïtu, ♂ 25, ♀ 27 mm. De man zeer trisch.

Onderscheidt zich door de spitse voorvleugels, die naar achteren buitendien sterk verbreed zijn, zoodat de achterrand bijna tweemaal de lengte van den binnenrand heeft.

Sprietten draadvormig (alleen tegen het einde zijn de leden iets afgescheiden), bij den ♂ kort behaard, zwart met wit puntzede. Palpen zwart, aangezicht goudgeel, ook de halskraag, schedel zwart. Thorax zwart: twee kleine vlekken op de schouderdeksels en eene grootere op het schildje goudgeel. Achterlijf zwart, bij den ♂ met 6, bij het ♀ met 5 goudgele ringen en daarvan de beide laatste fijn. Zij zijn allen op de onderzijde gesloten. Vleugels roetzwart: de voorvleugels met 6 goudgele vlekken, waarvan de onderste van het middenpaar drupvormig en met de spits naar het eind van het eerste vierde des voorrands is gericht. De beide ondersten der laatste drie worden slechts door ader 4 gescheiden. Op de achtervleugels is het ge-

heele wortelderde goudgeel, met eenen smallen tand in het donkere gedeelte. Franje — voor zoo ver aanwezig — als de vlegels gekleurd.

Onderzijde als boven geteekend en gekleurd, de pooten valer bruin, de achterscheenen met 4 korte sporen, lid 4 der tarsen overal bleek geel. Ook de borst is geel gevlekt. Achtervleugels met 5 aderen, 3 en 4 kort gesteeld, 5, 6 en 8 ontbreken, 7 uit de spits der van den voorrand verwijderde middencel.

3. *Guttata* n. nov. sp.

Roepit; 23 Mei 1878; één exemplaar.

Het exemplaar is een ♀ van 47 mm.

Opmerkelijk door de zwavelgele vlekken, welke langwerpig, meerendeels drupvormig zijn en waarmede de vaalzwart gekleurde vlegels zijn geteekend. Eene naverwante soort ken ik niet.

Het tamelijk sterk rond uitpuilende voorhoofd is glanzig bronsgroen, de dunne palpen en een rand om den geheel (ontschubden) schedel zwavelgeel, de naakte sprieten glanzig paarsbruin. Thorax bronsgroen, de binnerrand der schouderdeksels en het schildje zwavelgeel. Bovenzijde der vlegels vaalzwart, eene korte voorrandstreep en zes vlekken der voorvleugels benevens twee der achtervleugels zijn helder zwavelgeel. Op de voorvleugels vindt men eene drupvormige vlek aan den wortel der middencel, eene smalle, spits-ovale in cel 11, eene stomphoekig-langwerpig vierkante op twee derden van ader 1, eene veel kleinere aan den wortel van cel 2 en twee drupvormige op het puntvierde. Franje als de vleugel. De vlekken der achtervleugels staan op ader 1b en onder de middencel. Zij zijn langer en vooral de bovenste wortelwaarts spitsner dan die der voorvleugels; de franje is hier zwavelgeel. Achterlijf vaalzwart, de achterranden van 5 ringen, de spits en eene middenstreep goudgeel.

Op de onderzijde zijn de vlegels iets valer dan boven, de vlekken niet zoo levendig geel en minder scherp begrensd; de pooten zijn zwavelgeel met vaalzwart geringde tarsen en buitenwaarts aldus gestreepte scheenen en op den buik zijn de middenringen geheel bleekgeel, de anderen alleen zoo geraud. Achterscheenen met 4 korte sporen. Achtervleugels met 6 aderen, 3 en 4 uit één punt, 5 uit het midden der dwarsader, 7 als bij de voorgaande soort, 6 en 8 ontbrekende. Hoewel deze soort dus geene echte *Syntomis* H. S. is, verschilt zij toch van *Nactia* H. S. door de uit één punt ontspringende aderen 3 en 4 der achtervleugels.

4. *Sperbius* Fabr., Mant. Ins. II p. 130. — Boisd., Mon. des Zyg. p. 126. — *Stellaris* Snell. v. Voll., Mus. Lugd. Bat.)

Moeara Laboe; 2 ex.

De exemplaren zijn afgevlogen en dus, hoewel de beschrijving vrij goed overeenstemt, mijne determinatie eenigszins onzeker. Buitendien merk ik op dat Fabricius slechts van ééne doorschijnende vlek der achtervleugels spreekt, terwijl deze exemplaren er twee hebben. De verwante *Syntomis Phagea* uit Europa varieert echter ook met een- en tweevlekkige achtervleugels en men mag dus waarschijnlijk aan dit verschil niet te veel gewicht hechten.

Achtervleugels met 5 aderen, 3 en 4 uit één punt; 5, 6 en 8 ontbreken. Achterscheenen met 4 sporen.

5. *Spec.* (onkenbaar).

Moeara Laboe; 2 ex.

6. *Godarti* Boisd., Mon. des Zyg. p. 116 pl. 7 f. 3.

Soepajung; (April) 1 ex. — Singkarah; 2 ex.

Achtervleugels slechts met 4 aderen, 3, 5, 6 en 8 ontbreken. Achterscheenen tweesporig.

7. *Imaon* Cramer, III p. 94 pl. 248 f. E.

Fort de Kock; 1 ex. — Solok; 1 ex. — Soeroelangoen; (April, Juli en Aug.)

3 ex. — Koetoer; (Juni) 1 ex.

Aderstelsel als bij *Godarti*. Achterscheenen met vier sporen.

8. *Dilatata* n., nov. spec.

Silago; 1 ex. — Moeara Laboe; 3 ex. — Loeboe gedang; 2 ex.

Om niet van Herrich Schäffer's classificatie — de eenige die ons in deze familie een steunpunt geeft — af te wijken, vermeld ik deze soort mede als eene *Syntomis*, hoewel zij later, wanneer eens eene bevoegde hand, die over het noodige materieel kan beschikken, deze familie op nieuw rangschikt, wel in een ander genus zal moeten komen, evenals de hierboven vermelde *Godarti* Boisd. en *Imaon* Cramer.

Dilatata heeft eene vlucht van 28—30 mm. en onderscheidt zich in de mannelijke sekse door de achtervleugels, die tweemaal zoo groot als die van het ♀ en buitendien aan den staarthoek verlengd zijn. Naar de nervuur is zij eene echte *Syntomis* H. S.

De wortel der korte palpen, de spits der sprieten, het aangezicht, de halskraag, drie vlekken op den thorax (twee aan de wortels der schouderdeksels en eene op het midden van den rug) zijn levendig, zuiver okergeel: het overige der vermelde lichaamsdeelen dof grijsbruin. Voorvleugels dof grijsbruin: eene stip aan den wortel, eene streep onder de eerste helft van den voorrand en eene aan de tweede helft van den binnenrand (in cel 4a) benevens acht vlekken zijn helder en zuiver okergeel. Vijf der vlekken staan in het puntderde, in cel 3—7, en zijn lang en smal: die in cel 5 is bij de meeste exemplaren zeer klein, slechts bij één half zoo lang als die in cel 6; de overige 3 (twee in cel 4b en eene in de middencel) zijn grooter en hoekig. Achtervleugels okergeel met grijsbruinen, boven de helft met een fijnen tand wortelwaarts tredenden, grijsbruinen rand. Achterlijf grijsbruin, de wortel en 5 (♂) of 4 (♀) op de onderzijde vervloeiende ringen okergeel, de middenste ring is de breedste. De onderzijde der vleugels is gelijk aan de bovenzijde, slechts bleeker. Pooten grijsbruin, okergeel bestoven, de achterscheenen met 4 korte sporen. Borst okergeel gevlekt.

9. *Biplagata* Snell. v. Voll., Mus. Lugd. Bat. Nov. spec.

Soepajang; (April) 1 ex. — Id.; (Mei) 1 ex. — Alahan pandjang; 1 ex. —

Moeara Laboe; 1 ex. — Soeroelangoen; (April) 1 ex. — Koetoer; (Juni) 1 ex.

De exemplaren, die eene vlucht hebben van 27—30 mm., schijnen allen wijfjes te zijn. Sprieten ongeveer draadvormig, zwartgroen met wit puntvierde. Palpen, kop, thorax, het stompe achterlijf en de vleugels met franje onder en boven zijn zeer donker fleschengroen, iets glanzig. Bij één exemplaar is, misschien ten gevolge van het opwekken, de kleur der vleugels donkerpaars geworden. Op de voorvleugels ziet men, aan het eind van het tweede derde, eene groote boonvormige of geknot-ovale, bleekgele (als geolied papier) dwarsvlek, die de vleugelranden niet bereikt. Achtervleugels met 5 aderen, 2 voor, 3 en 4 uit den staarthoek, 7 uit de spits der middencel; 5, 6 en 8 ontbreken.

Pooten groen, gewoon gespoord, de achterschoenen iets verdikt, de tarsen iets grijsachtig.

Fam. XII. AGANAIDEA H. S.

Gen. 1. **Aganais** B., H. S.

1. *Silvandra* Cram., IV pl. 169 D.

Soepajang; (Maart) 1 ex. — Boea; 1 ex.

Behooren tot de varieteit *Intacta* Walk., Cat. H. p. 451 N. 10.

Fam. XIII. LITHOSINA H. S.

Gen. 7. **Arctia** Schrank, H. S.

1. *Strigatula* Moore, Cat. Lep. East Ind. C. II p. 357 pl. 9a f 12 ♂ 13 ♀.

Soepajang; (April) 1 ex. — Id.; (Mei) 1 ex.

2. *Sanguinalis* Moore, Proc. Zoöl. Soc. of London 1865. p. 810.

Soepajang; (Mei) 1 ex.

Het exemplaar is niet gaaf en dus ter afbeelding niet geschikt. Om dezelfde reden ontbond ik mij ook van eene vergelijking met de door Piepers op Celebes gevangen exemplaren eener *Spilosema*, die mede tot *Sanguinalis* of tot eene nieuwe soort behooren (zie Tijds. v. Ent. 22 (1878—79) p. 100 pl. 8. f 3.

3. *Gopara* Moore, Cat. Lep. East. Ind. C. II p. 356 pl. IXa f. 11.

Soepajang; (April) 1 ex. — Soengei Aboe; 1 ex.

Eene variëteit met gelen in plaats van zwarten wortel der achtervleugels.

Gen. 7b. *Phissama* Moore.

1. *Vacillans* Moore, Cat. Lep. East. Ind. C. II p. 361 pl. 9a f. 14. en pl. 16 f. 13, 13a. — Snell., Tijds. v. Ent. 22 (1878-79) p. 101.

Soepajang; (Mei) 1 ex. — Loeboe Taras; 1 ex. — Silago; 1 ex.

2. *Interrupta* Linn., Syst. Nat. I. 2 N. 16. — Sulz., Abg. Ges. p. 161 pl. 22 f. 3. — Cram., II pl., 185 f. E.

Goudmijnen Verbeek; 1 ex. — Solok; 2 ex. — Grabak; 1 ex. — Silago; 1 ex. — Moeara Laboe; 3 ex.

Gen. 14. *Leptosoma* Boisd., Sn. v. Voll.¹⁾

1. *Latistriga* Walk. p. 397. — Snell., Tijds. v. Ent. 22 (1878-79) p. 72. pl. 6 f. 5.

Boea; 1 ex.

De lichte langslijnen uit den wortel der voorvleugels zijn op de afbeelding in het Tijdschrift te donker.

2. *Inconstans* Snell. v. Voll., Bijdrage tot de kennis van *Leptosoma* p. 13.

Moeara Laboe; 1 ex. — Loeboe gedang; 2 ex.

Daar eene afbeelding dezer soort nog ontbreekt, neem ik de gelegenheid waar haar hier te leveren.

3. *Regularis* n. nov. sp.

Soengei Aboe; 1 ex.

Hoewel ik van deze soort slechts één voorwerp (♀) voor mij heb, geloof ik, dat ik haar zonder gevaar als nieuw kan beschrijven. Zij is verwant aan *Latistriga* en *Inconstans*. Vlucht 37 mm. Spricten zwart, kort gebaard. Pulpen met okergele onder- en zwarte bovenhelft. Oogranden okergeel. Schedel en beide helften van den halskraag zwart, geel gerand; schouderdeksels en rug zwart, wit gerand. Achterlijf lichtgrijs met okergele spits aan den laatsten ring, de overige ringen allen fijn wit gerand. Voorvleugels met franje licht bruingrijs, de binnenrand tot bijna aan den staarthoek, fijne stralen op de hoofladeren in cel 12 en de middencel en eene bredere in cel 1b (de vleugelvouw) wit. De laatste is fijner dan bij de grotere *Latistriga*, maar slechts half zoo breed als bij *Inconstans*, waar zij bovendien

¹⁾ Herrich Schaffer heeft dit genus (Syst. Bearb. VI en Exot. Schmett.) onder de Lipariden. De bijoogen zijn echter aanwezig en de bouw der vlinders zeer slank. Het is dus duidelijk dat *Leptosoma* onder zijne Arctioidea Lithosiaeforma behoort.

tegen den voorrand afgerond is. Witte dwarsband, naar onderen versmald, op het midden van den voorrand beginnende en met eene stompe punt even onder het vierde vijfde van ader 2 eindigende. In dezen band zijn alleen ader 3 en 4 fijn bruingrijs. Achtervleugels wit: een ruim 2 (aan de vleugelpunt 3) mm. breede, binnenwaarts regelmatig afgeronde band op den achterrand bruingrijs. Deze band mist den wortelwaartschen tand op ader 2, die bij de beide genoemde verwanten voorkomt. Franje wit. Op de onderzijde der vleugels is het donkere bleeker, overigens is zij gelijk aan de bovenzijde. Buik grijswit, ook de pooten, die buitenwaarts en op de tarsen bruingrijs zijn. Borst grijswit, naar voren okergeel; zij is met 4 vaalzwarte vlekjes geteekend.

Gen. 15. *Hypocrita* H. S.

1. *Meander* Snell., Tijds. v. Ent. 22 (1878-79) pl. 7 f. 11.

Solok; 1 ex.

Het exemplaar is sterk afgevlagen: mijne determinatie wil ik dus niet voor zeker houden.

2. *Porphyrea* n. nov. sp.

Silago; (Juli) 3 ex.

Een dezer exemplaren is een gave man, de andere zijn twee afgevlagen wijfjes. De soort behoort tot hetzelfde genus als *Meander*, want de nervuur en de bouw der lichaamsdeelen zijn geheel als daar.

Palpen, kop, sprieten en thorax oranje-geel; op de schouderdeksels twee streepjes, op het schildje eene vlek lichtgrijs. Voorvleugels mede oranje-geel met dikke, muisgrauwe, breed en vervloeiend vermiljoenrood gerande teekeningen, welke bestaan uit twee vlekjes aan den wortel, een schuin kruis op een derde, eene stip op de dwarsader (ook de wortels van ader 3, 4 zijn grijs), eene gewoon gebogene tweede dwarslijn en eene ongebogene, iets getande en geslingerde dicht daarachter, van welke op de einden van de aderen 4 en 6 twee grijze streepjes naar den achterrand uitloopen. Franjelijn vermiljoenrood: franje geel. Achtervleugels en bovenzijde van het achterlijf bruinachtig wit.

Op de onderzijde zijn de voorvleugels en de voorrand der overigens als boven gekleurde achtervleugels fraai rozenrood. Buik en glad beschubde pooten bruinwit, rood bestoven.

Gen. 16. *Nola* Leach.

(*Roeselia* H. S.)

1. *Taeniata* Snell., Tijds. v. Ent. 18 (1874—75) p. 63 en 65 pl. 6 f. 1.

Alahan pandjang; 1 ex.

Komt behalve op Celebes en Sumatra ook op Java voor.

2. *Spec.* (onkenbaar).

Soepajang; (Mei) 1 ex.

Gen. 17a. *Chionaema* H. S.

(*Bizone* Walk.)

1. *Pitana* Moore, Cat. Lep. E. I. Comp. 2 p. 305. —? *Adita* Moore, l. c. p. 306 pl. VIIa f. 11.

Solok; 1 ex. — Soepajang; (Mei) 2 ex.

Het komt mij voor dat *Adita* Moore niet specifiek van *Pitana* verschilt. Buitendien ben ik ook niet eens overtuigd van het specifiek onderscheid tusschen *Pitana* en *Puella* Drury. Naarmate de exemplaren kleiner worden, vermindert de zwarte afzetting van de roode dwarslijnen der voorvleugels en worden ook deze smaller en bleeker. Zodoende komt men eindelijk op *Pitana* als eene kleinere variëteit.

2. *Peregrina* Walk., Cat. p. 551.

Soepajang; (Mei) 1 ex.

Het exemplaar (een kleine ♂) is vrij slecht. Anders zoude ik het hebben laten afbeelden.

Gen. 17b. **Pseudoblabe**s Zell.,

Bull. de Moscou 1853.

1. *Bifasciata* Feld., Novara II, 2 pl. 106 f. 11.

Boea; 1 ex. — Solok; 1 ex.

Ik had aanvankelijk gemeend dat deze beide voorwerpen tot eene onbeschrevene soort behoorden, doch bevond later dat ik *Bifasciata* Felder voor mij heb. Mijne reeds ontworpen beschrijving houd ik echter niet voor overbodig en laat haar dus hier volgen. Palpen en sprieten bruin, kop en halskraag wit. Thorax staalblauw, doch de rand van het schildje en de wortelhelft der schouderdeksels wit. Voorvleugels wit met twee staalblauwe dwarsstrepen, waarvan de eerste op een derde wordt gevonden, onder en boven iets breeder is, een klein weinig buitenwaarts schuin loopt en flauw gebogen is. De tweede staat meer nabij den achterrand, begint op vier vijfden van den voorrand, loopt eerst schuin, is op de helft stomp buitenwaarts gebroken en loopt verder evenwijdig met en zeer nabij den achterrand. Franje wit. Achtervleugels ook, maar minder zuiver dan de voorvleugels. Achterlijf bleek okergeel, bij den ♂ op den rug grijsachtig.

Onderzijde vuilwit, geel getint, twee dwarsbanden der voor- en de punt der achtervleugels grijs. Lijf en pooten okergeel.

Gen. 22. **Lithosia** F., H. S.

1. *Chilomorpha* Snell., Tijds. v. Ent. 19 (1876-77) p. 97 pl. 5 f. 1 a-d.

Fort de Kock; 1 ex.

Het exemplaar is een ♂.

2. *Nov. sp.*

Soepajang; (Mei) 1 ex.

Het exemplaar (een ♀) is in slechten staat. Ik bezit nog een mede niet toereikend gave ♂ van Java die tot dezelfde soort behoort.

3. *Nov. sp.*

Soepajang; (April) 1 ex.

Verkeert in denzelfden staat als de voorgaande soort.

4. *Brevipennis* n. nov. sp.

Solok; 1 ex. — Datar; 1 ex.

Beide exemplaren zijn mannen; één geheel gaaf. Vlucht 20 mm.

Palpen zeer kort, vuil geelgrijs als de kop, de kort gebaarde sprieten, de thorax en de voorvleugels. Deze zijn met flauwe, iets donkerder vlekjes bezaaid en hebben, behalve een bruingrijs middenpunt, geene teekening. Franje als de vleugels. Achtervleugels iets lichter en geler dan de voorvleugels.

Onderzijde der voorvleugels, het lijf en de gewoon gevormde en gespoorde, glad beschubde pooten donker geelgrijs. Achtervleugels nog iets helderder dan boven, met donkeren voorrand.

In de voorvleugels komt ader 2 mit drie vierden der middencel, 3 en 4 zijn lang gesteeld, 5 ontbreekt, 6—9 gesteeld, geene aanhangcel. 11 stuit op 12. In de achtervleugels ontbreken ader 4 en 5; 6 en 7 zijn gesteeld; 8 komt mit de helft der middencel. De nervuur wijkt dus niet van die eener gewone *Lithosia* (b. v. *Sorocūla* Hm.) af, doch de korte vleugels en de gebaarde sprieten wel.

5. *Trifasciata* m. nov. sp.

Soepajung; (Mei) 1.

Het exemplaar is een vrij gaaf ♀ van 23 mm.

De sprieten zijn onzuiver wit als de kop; de korte dunne palpen bruingrijs. Thorax onzuiver wit, twee vlekken vooraan de schouderdeksels en twee stippen daartusschen donker paarsgrijs. Voorvleugels naar achteren niet merkbaar verbreed, bijna ovaal, onzuiver wit, met drie donker paarsgrijze dwarsstrepen, die ongeveer evenwijdig met elkander een weinig schuin van den voor- naar den binnenrand loopen. De eerste, die op een derde van den voorrand begint, is ruim $1\frac{1}{2}$ mm. breed, boven de helft tot $\frac{1}{2}$ mm. versmald; de tweede begint op twee derden, is aldaar $1\frac{1}{2}$ mm. breed, dan op ader 4 en 2 gebroken, boven de laatste zeer versmald, onder ader 3 franjewaarts iets verstoven. De derde is eene smalle, in het midden franjewaarts uitspringende lijn nabij den achterrand. Franje, achtervleugels en achterlijf bleekgeel.

Onderzijde der voorvleugels bruingrijs met van boven doorschijnende donkere strepen, de achtervleugels bleekgeel, aan den voorrand een weinig bruingrijs besmet. Buik leemgeel; pooten meer okergeel, de beide eerste paren buitenwaarts bruingrijs.

In de voorvleugels zijn ader 4—5, 6—7 en 8—9 gesteed; 11 loopt in 12 uit. In de achtervleugels 3—4 en 6—7 gesteed, 5 ontbrekende, 8 uit drie vierden van den voorrand der middencel.

Gen. 23. *Setina* Schr., H. S.

1. *Calligenioides* Snell., Tijds. v. Ent. 22 (1878-79) p. 87 pl. 7 f. 10.

Solok; 1 ex. ♂.

2. *Tabida* m. nov. sp.

Silago; (Juli) 1 ex.

Een vrij gave en frissche ♂, die naar Herrich Schäffer (Syst. Bearb. VI en Ausland. Schmett.) tot dit genus behoort, doch overigens veel meer aan *Calligenia miniata* doet denken dan aan de europeesche *Setinen*.

Vlucht 21 mm. Sprietleden eenigzins knobbelig, ieder met twee stijve haren, daartusschen fijn bewimperd. Palpen kort en dun, niet langer dan het aangezicht, onzuiver wit als kop en thorax en deze bleekbruin gevlekt. Voorvleugels onzuiver wit, met de volgende bleekbruine teekeningen: eene stip aan den wortel, dan drie korte dikke langsstreepjes, eene iets \times vormige teekening met tegen de vleugelranden verdikte armen op een derde, eene langsvlek in de middencel en eene dikke dwarsstreep op twee derden, die door eene gebogene lijn van de grondkleur gedeeld wordt. Die streep is tegen den wortel spits en onregelmatig getand en heeft buitendien vier groote stompe uitstekken — als tanden van een kamrad — tegen den achterrand. Franje als de vleugels.

Achtervleugels met franje iets zuiverder wit. Achterlijf wit, op den rug bruinachtig. Onderzijde wit, de voorvleugels met van boven doorschijnende teekening, de gewoon gevormde en gespoorde, glad beschude, pooten mede wit, bruin gevlekt.

3. *Dividata* m. nov. sp.

Soepajung; (Mei) 1 ex. — Alahan pandjang; 1 ex.

Het eerstvermelde exemplaar — een ♀ — is zeer gaaf en frisch, het andere bijna onbruikbaar.

25 mm. De zeer korte palpen, de kop en de thorax zijn bleek okergeel en de rug met twee zwarte stippen geteekend. Voorvleugels bleek okergeel, langs de randen iets dichter beschud en donkerder, aan den wortel met eene zwarte stip. Dan komen drie donkergrijze stippen op eene dwarsrij, eene gebogene, iets getande eerste dwarslijn, eene wortelwaarts gebogene middenlijn, eene even sterk als bij de europeesche *Calligenia miniata* getande tweede dwarslijn en eene iets geslingerde rij stippen vóór den achterrand. Ook deze teekeningen zijn donkergrijs. Franje bleek geel. Achtervleugels okerkleurig witgeel als het lijf en de onderzijde, alwaar op de voor-

vleugels de teekening van boven doorschijnt. Pooten gewoon gevormd en gespoord, het einde der scheenen en tarsen gebruid.

Nervuur geheel als bij *Miniata*, doch ader 11 der voorvleugels op 12 stuitende en dus volgens Herrich Schäffer's classificatie (deel VI der Syst. Bearb. en Ansl. Schmelt. die ik hier volg) eene *Setina*. Onze inlandsche *Miniata* is volgens dat systeem ook eene *Hypocrita*.

4. *Pudibunda* m. nov. sp.

Goudmijn Verbeek; 1 ex.

Een vrij goed ♀, 17 mm.

Kop met palpen en thorax vuilwit, de schedel en schouderdeksels ieder met eene zwarte stip. Voorvleugels vuilwit, langs de randen bleek karmozijnrood, met eene zwarte stip aan den wortel en de volgende, iets grove, zwartgrijze teekeningen: drie uiteenwijkende langsstreepjes op de aderen aan den wortel, eene regelmatig gebogene, ongegolfde dwarslijn op een derde, eene wortelwaarts gebrokene op twee vijfden, die met de eerste lijn eene soort van K vormt, eene lang getande tweede dwarslijn op twee derden, die weder als bij de voorgaande en bij *Miniata* gevormd is, en eene sterk gebogene rij stippen vóór den achterrand. Achtervleugels onzuiver wit, naar achteren bleek karmozijnrood en evenzoo op de onderzijde, doch daar met een paar zwartgrijze streepjes tegen de punt. Onderzijde der voorvleugels bleekrood, met een gedeelte van de zwartgrijze teekening der bovenzijde. Pooten en achterlijf grijsgeel (het laatste op den rug grijs), de eersten gevormd en geteekend als bij *Dividata* en ook de nervuur geheel als bij die soort.

5. *Nov.* sp.

Ringkiang Loeloes; 2 ex.

De exemplaren zijn te sterk afgevlogen om te kunnen worden beschreven. Nervuur geheel als bij de twee voorgaanden.

6. *Nov.* sp.

Soepajang; (Mei) 1 ex.

Ook van deze soort, die gebouwd is als de voorgaanden, is het eenige exemplaar ongeschikt ter beschrijving.

Gen. 25. *Pitane* Walk.

1. *Fractilinea* m. nov. sp.

Boea; 1 ex.

Om de verwantschap met mijne *Pitane rectilinea* van Celebes (zie Tijds. v. Ent. 22 (1878—79) p. 91 pl. 10 t 7) huisvest ik deze kleine Lithoside — waarvan een gaaf en frisch wijfje van 12 mm. vlucht gevangen werd, — voorloopig in dit hulp-genus.

Vleugels met duidelijker hoeken en minder gebogen randen dan bij *Rectilinea*. Kop, thorax en voorvleugels even helder en fraai lichtgrijs, de laatsten met drie zwarte stippen aan den wortel, eene franjewaarts gebrokene donkergrijze dwarslijn vóór het midden, die buitenwaarts aan begin en einde evenzoo beschaduwd is — vooral onderaan — twee zwarte stippen op de dwarsader, eene gebogene rij daarachter, fijne op de franjelijn en een donkergrijs wolkje aan de vleugelpunt.

Achtervleugels onder en boven grijs, ongeteekend; de mede ongeteekende onderzijde der voorvleugels donkerder dan boven.

Nervuur als bij *Rectilinea*.

2. *Spec.*

Solok; 1 ex.

Een afgevlogen ♂.

3. *Spec.*

Solok; 1 ex.

Ofschoon wegens den vreemden vorm der vleugels zeer opmerkelijk, is dit voorwerp te veel afgevlogen om te mogen worden beschreven.

Gen. 26. **Sarothripa** Curt., Sn.

1. *Spec.*

Soepajang; (April) 1 ex.

Een slecht exemplaar eener waarschijnlijk onbeschrevene soort.

Fam. XIV. LIPARIDINA H. S.

Gen. 1. **Leucoma** Steph., H. S.

1. *Impressa* Snell., Tijds. v. Ent. 20 (1876-7) p. 8 pl. 1 f. 1.

Soepajang; (Mei) 1 ex.

Gen. 6. **Euproctis** Steph., H. S.

(*Cataphractes* Feld. en Rog., Nov. II, 2 Erkl. p. 3.)

1. *Digramma* Boisd., in *Icon. du Règne Anim.* p. 501 pl. 60 f. 4.

Goudmijn Verbeek; 1 ex.

Var.? Zonder zwarte vlekken bij de vleugelpunt.

Soepajang; (April) 1 ex.

Het laatstvermelde exemplaar is sterk afgevlogen.

2. *Spec.*

Soengei-Aboe; 1 ex.

Sterk afgevlogen.

Gen. 7. **Laelia** Steph., H. S.

1. *Subrufa* Snell., Tijds. v. Ent. 2 S. 7 (1872) p. 39. — id. 22 (1878-9) p. 105 pl. 8 f. 6.

Soepajang; (Mei) 1 ex.

Dit exemplaar — een ♂ — verschilt evenals de Celebaansche voorwerpen van het door mij in Jaargang 1872 van het Tijdschrift v. Ent. beschreven afrikaansche, door dat slechts een spoor van de zwarte langsstreep der voorvleugels te zien is. Op de afbeelding in het Tijdschrift is de grondkleur der voorvleugels verkeerdelijk vuilgrijs uitgevallen; zij moest roodachtig grijswit, donkerder bestoven zijn.

2. *Spec.*

Soengei Aboe; 1 ex.

Dit exemplaar, waarschijnlijk tot eene nieuwe soort behoorende, is sterk afgevlogen.

Fam. XVIII. SATURNINA H. S.

Gen. 2. **Attacus** Linn.

1. *Atlas* Linn. — Cram., IV pl. 381 f. C, pl. 382 f. A.
Solok; 1 ex.

Gen. 7. **Antheraea** Hübn.

- Katinka* Westw., Cab. Orient. Entom. p. 25 pl. 12 f. 2.
Alahan pandjang; 1 ex.

Verschilt van Javaansche exemplaren op het Leidsch Museum door dat de eerste dwarslijn der voorvleugels niet roodachtig beschaduwd is.

Gen. 18. **Cricula** Walk.

1. *Trifenestrata* Helfer, Journ. of the Asiat. Soc. VI p. 45 N. 10. — H. S.,
Ausl. Schmett. f. 80.
Soepajang; (Mei) 6 ex. — Loeboe Taras; 2 ex.

Fam. XXI. NOTODONTINA H. S.

Gen. 5. **Phalera** Hübn., H. S.

1. *Sanyana* Moore, Cat. Lep. E. I. Comp. II p. 433. — Piepers, Tijds. v.
Ent. 21 (1876-7) p. 16 (rups).
Moeara Laboe; 1 ex.

Gen. 21. **Crinodes** H. S.

- Crino Hübn. — *Astylus* Boisd., Ann. Soc. Ent. Belge XV (1872) p. 94.
1. *Sommeri* Hübn., Exot. Schm. — Ritsema, Ent. Mo. Mag. 1872 p. 94,
164. — Boisd., l. c. p. 95. — *Tarsolepis remicauda* Butl., Ann. and Mag. of Nat.
Hist. 1872 p. 125 pl. 8.
Sidjoendjoeng; 1 ex.

Herrich Schäffer dwaalt met te zeggen, dat bij deze soort beide seksen middensporen hebben; er zijn bij den ♂ alleen eindsporen aanwezig. Verder zijn de mannelijke sprieten aan de wortelhelt gebaard, aan de pindhelt stomp getand; de vrouwelijke haarvormig. Ader 6 der achtvleugels is even dik als de nit één punt ontspringende 2 en 4; 6 en 7 komen mede nit één punt. Oogen maakt. Palpen kort, gewoon gevormd.

Dat het exemplaar waarnaar Hübner zijne afbeelding maakte, inderdaad een Javaansch was en niet uit Zuid-Amerika afkomstig, is door eene MS. aantekening, die de eigenaar van het origineel — wijlen de heer Sommer in Altona — bij Hübner's afbeelding maakte, wel boven allen twijfel verheven. De heer G. Semper te Altona is in het bezit dier aantekening.

Vethi m. nov. sp.

Soeroelangoen; (April) 1 ex.

Het exemplaar is een man, het wijffe bezit ik van Java. Vleugelvorm, lichaamsbouw en

staartpluim zijn als bij *Sommeri*, ook de nervuur, maar de sprieten zijn bij beide seksen als bij ♂ en beide seksen hebben alleen eindsporen. De plaatsing in het genus *Crinodes* is dus slechts voorloopig. Ik benoem deze soort naar Professor Veth.

De ♂ heeft eene vlucht van 80, het ♀ van 100 mm. Palpen half zoo breed als de oogen, niet ten volle tot aan het voorhoofd reikende, kort beschubd, gewoon gevormd. De dikke, korte beharing van het aangezicht, dat smaller dan de naakte oogen is, de pluimpjes aan de sprietwortels en de beharing der voorhelft van den schedel zijn donkerbruin, de overige schedelharen bruinwit. Sprieten zwartbruin, de tweede helft der getande spits wit. Thorax licht okerbruin en bruinwit gemengd, met eenige zwarte stippen. In het midden, tussehen de schouderdeksels, ziet men een stomp en de bekleeding is dik en bestaat uit lange, haarvormige schubben. De achterrand der spitse voorvleugels is gelijkmatig getand, linnre grondkleur is okerbruin, bij den ♂ iets grauwwachtig, bij beide seksen aan den wortel warm okergeel en donker roestbruin gemengd. Van het eerste derde des voorrands naar den achterrand loopt over de middencel en door de geheele cel 2 eene ongeveer 3 mm. breede, ongebogene, scherp begrensde, zeer donker roestbruine streep; drie voorrandsvlekken, eene aan den wortel, eene grootere juist vóór de streep en eene kleinere op drie vijfden, zijn glanzig wit, even als een halfrond vlekje bij den wortel van ader 4 in cel 3 en min of meer duidelijke sporen der halve en der beide gewone geheele, getande dwarslijnen, waarvan de tweede, aan de bovenhelft, eene sterke, smalle bocht maakt. De adereinden, de franjelij en twee rijen fijne, gebogene streepjes in de cellen daarvóór zijn bruinwit, de franje in de cellen donker roestbruin (♂) of okerbruin (♀). Achtervleugels roestbruin (♂) of donker okerbruin (♀), met flauw getanden achterrand en donkerder, licht afgezette halve maantjes in de cellen vóór de bruinwitte franjelij. Franje als de vleugel. Achterlijfsrug en zijden donkerder dan de achtervleugels, bij het ♀ met drie helder geelwitte vlekjes op het midden der laatste ringen, bij den ♂ met zulk eenen, vlekkelig verbreeden rand aan den voorlaatsten ring. De spits des achterlijfs draagt bij beide seksen eene lange, gevorkte staartpluim, die uit langere en kortere okerbruine laren bestaat, waartussehen men andere van middelbare lengte ziet, die aan het eind lepelvormig verbreed zijn. Pooten en borst zeer donkerbruin, de scheenen aan het eind met eene geelwitte vlek. Buik bruingeel, met eenen geelwitten, zich over het ondergedeelte der ringen opwaarts uitstrekkenen geelwitten rand. Onderzijde der vleugels grauwegeel, bestuiving in den vorm eener boogstreep, middenvlekken der achtervleugels en lichtgedeelte halve manen vóór de franjelij zwartbruin.

Fam. XXII. NOCTUINA H. S.

A. TRIFIDAE Guen.

Trib. II. GENUINAE Guen.

Sub-Fam. I. *Leucanidae* Guen.

Gen. 3. *Leucania* O. & Tr.

1. *Pulchra* n. nov. sp.

Silago; 1 ex.

Een gave ♂ van 34 mm.

Deze zeer kennelijke nieuwe *Leucania* is aan geene der mij bekende soorten na verwant: ik zoude haar tussehen *Extranea* Guen. en *Yu* Guen. plaatsen. Zij behoort ook volgens Lederer (zie »Noctuiden Europa's») tot dit genus. Sprieten draadvormig, zeer kort bewimperd, buitendien aan de tweede helft met eene langere beharing. Deze zeer bijzondere sprietbekleeding wordt, voor zoo ver ik weet, bij geene andere soort van het genus gevonden en is ook bovendien bij de Lepidoptera iets vreemds. De kleur der sprieten is overigens donkerbruin, tegen den wortel bruingeel, even als die van kop, palpen en thorax. De halskraag is met vier donkergrijze dwarsstrepen geteekend en de schouderdeksels tegen den buitenrand licht okerbruin

gekleurd. Voorvleugels bleek okergeel, in de cellen en om de iets helderder aderen licht okerbruin beschud. Van de beide gewone dwarslijnen wordt de eerste door eenige zwarte stippen aangeduid, de tweede is fijn donkergrijs, gegolfd en met donkergrijze stippen op de punten der goltjes. Middenader eerst grijs, dan vuilwit beschud. Onder aan de dwarsader eene donkergrijze vlek. Vleugelruimte door eene blauwe okerbruine schaduw gedeeld. Achtervleugels nog iets bleeker en grijzer dan de voorvleugels, met donkergrijs bestoven binnenrandshelt. Randstippen scherp zwart; franje als de vleugels. Achterhijf gekleurd als de achtervleugels, grijs bestoven.

Onderzijde der vleugels grijsgeel, zeer sterk blinkend, goudglitzig; de voorvleugels bevinden met eene dikke zwarte stip aan den voorrand.

Borst, buik en peoten grijsgeel; de buik met twee zwarte pluimen aan den wortel, de peoten glad geschud.

2. *Yu Guen.*, Noct. I. p. 78 N. 105.

Alahan pandjang; 1 ex.

3. *Extenuata Guen.*, Noct. I p. 90 N. 138.

Alahan pandjang; 2 ex.

Gen. 4. **Sesamia** Guen.

1. *Albiciliata* Snell., Tijds. v. Ent. 23 (1879-80). ¹⁾

Silago; 1 ex.

Verschilt niet noemenswaardig van de Celebaansche exemplaren waarnaar ik de soort beschreef.

Sub-Fam. III. **Apamidae** Guen.

Gen. 10. **Spodoptera** Guen.

1. *Pecten* Guen., Noct. I p. 154 N. 247. — ♀ = *Filum* Guen., l. c. N. 248.

Solok; 1 ex. — Soepajang; (April) 1 ex. — Silago; 1 ex.

Gen. 12. **Prodenia** Guen.

1. *Littoralis* Boisd., Faune de Mad., p. 91 pl. 13 f. 8. — *Retina* Guen., Noct. I p. 163 N. 259.

Alahan pandjang; 1 ex.

Het voorwerp is iets afgevlogen en schijnt verbleekt.

Gen. 25. **Apamea** Ochs. en Treits.

1. *Macrostigma* Snell., Tijds. v. Ent. 23 (1879-80). ²⁾

Alahan pandjang; 1 ex.

2. *Modestissima* Snell., Tijds. v. Ent. XX (1867-77) p. 26 pl. 2 f. 14.

Silago; 1 ex.

¹⁾ De beschrijving dezer nieuwe soort is in een stuk over de Noctuiden van Celebes in handen der Redactie van het Tijdschrift voor Entomologie en zal ongeveer gelijktijdig met deze verhandeling het licht zien.

²⁾ Zie de aanteekening bij *Sesamia Albiciliata* hierboven.

Sub-Fam. V. **Noctuidae** Guen.

Gen. 2. **Agrotis** Ochs. en Tr.

1. *Segetum* Wien. Verz., p. 81 Tab. I, a, b. f. 3. — Guen., Noct. I p. 274 N. 442.

Alahan pangjang; 1 ex. — Moeara Laboe; 1 ex.

Beide voorwerpen zijn wijfjes en vrij donker gekleurd, doch behooren nog niet ten volle tot Guenée's variëteit A. Juist zulke exemplaren zijn ook in Nederland niet ongemeen.

Sub-Fam. VII. **Cosmiidae** Guen.

Gen. 4. **Cosmia** Ochs. en Fr.

1. *Bipuncta* m. nov. sp.

Alahan pandjang; 1 ex.

Zonder grooten dwang kan deze soort, waarvan ik een gave ♂ van 30 mm. voor mij heb, bij dit genus worden ingevoegd. De oogen zijn naakt, onbewimperd, en de palpen, sprieten, bekleeding en vorm van lichaam en pooten als bij *Calymnia* Hübn., Led. Alleen zijn de voorvleugels stomper, ader 3 en 4 der achtervleugels lang gesteeld en hun binnenrand is op de onderzijde met eene dikke, donker grijsbruine beharing bezet. Het dier is ook verwant aan *Amphipyra* Treits., Led., doch het kegelvormige achterlijf verbiedt de plaatsing in dat genus.

Kop met palpen en sprieten, lijf en voorvleugels met franje, zijn donker bruingrijs, de buitenzijde der palpen nog iets donkerder, de voorvleugels een weinig glanzig. Zij zijn met de gewone, hier zeer scherpe, donker grijsbruine dwarslijnen geteekend; de golflijn is iets vervloeid, schaduwachtig. Op de plaats der ronde vlek staat ééne donker grijsbruine stip, op die der niervlek eene dubbele helderwitte. Adereinden grijsbruin, ook de fijne en scherpe franjelijne. Geene tapvlek. Achtervleugels lichter, grijzer en dofser dan de voorvleugels, hunne onderzijde op de kleinere voorrandshelft met eene grovere beschubbing, tegen den staarthoek vuilwit, verder met de boven vermelde beharing. Onderzijde der voorvleugels donkerder gekleurd en over het geheel met eene hariger bekleeding dan die der achtervleugels, en evenals deze met het begin eener donkerder booglijn.

Sub-Fam. VIII. **Hadenidae** Guen.

Gen. 3. **Hecatera** Guen.

1. *Impura* m. nov. sp.

Alahan pandjang; 1 ex.

Een man zonder sprieten, overigens vrij gaaf.

Deze vlinder behoort tot *Mamestra* Led. en heeft, door het donkerder gekleurde middenveld der voorvleugels, overeenkomst met de europeesche soorten die Guenée in zijn genus *Hecatera* heeft geplaatst.

Palpen met bruingeel eindlid; verder donker grijsbruin als kop, thorax en het naar onderen in het bruingele overgaande middenveld der overigens vuilwitte voorvleugels. Deze zijn dun grof grauwbruin bestoven, de gewoon gevormde dwarslijnen iets helderder wit, donkerder, hier en daar zelfs zwartbruin, gezoomd. Middenveld met de gewone vlekken, die lijn zwart gezoomd, inwendig geelbruin zijn. De niervlek wordt verduisterd door de vervloeid donkergrijze beschubbing van de middenader. Golflijn in het midden met eene ronde bocht tusschen twee tanden,

doch zonder W. Franjeveld zwartgrijs; op de franjelijn zwarte balve maantjes; de franje grijs-bruin met bruingele stippen.

Achtereulegels beroekt wit met bruingrijze aderen en achterrind, ook op de onderzijde en aldaar langs al de randen donker bestoven, buitendien met eene donkere booglijn, die men ook op de bruingrijze onderzijde der voorvleugels ziet.

Achterlijf en peoten bruingrijs, aan den buikwortel twee lange reebruine pluimen.

Gen. 16. **Heterochroma** Guen.

1. *Oxygrapha* Snell., Tijds. v. Ent. 23. (1879-80). ¹⁾

Ringkiang Loeloes.

Het exemplaar is groot, donker gekleurd, overigens vrij afgevlagen.

Sub-Fam. X. **Heliothidae** Guen.

Gen. 2. **Chariclea** Steph.

1. *Delicia* Feld. en Rog., Nov. II 2. pl. 108 f. 40.

Soepajang; (April) 1 ex.

Een gaaf ♀ van 24 mm.

De oogen zijn naakt, onbewimperd, de peoten ongedoerd, het achterlijf zonder pluimpjes, kegelvormig, kop, palpen en thorax-ring met fijne wollige haren bekleed, terwijl het voorhoofd rond nitpuilt. De vlinder behoort dus ook volgens Lederer tot *Chariclea* en wel tot zijne afdeeling B, a, van dit genus.

Palpen, kop, thorax en sprieten zijn leemkleurig, de grondkleur der voorvleugels helder stroogeel, alle randen, en wel de voor- en binnenrand ter breedte van 2, de achterrind ter breedte van 1 mm., fraai purperrood, terwijl de snede van den voorrand fijn helder wit is. Franje roedachtig wit. Achtereulegels en lijf onzuiver geelwit, de eersten met breed en iets onregelmatig bruingrijs bestoven achterrind. Franje iets helderder geelwit. Onderzijde der vleugels stroogeel, minder zuiver dan de bovenzijde der voorvleugels; eene breedte, de randen niet bereikende gebogene streep op drie vierden en ader 2—7 tot in de streep zijn bruingrijs, de buitenzijde der overigens (als buik en borst) bleek stroogeel glad beschubde peoten roestbruin.

Daar Felder en Rogenhof er geene beschrijvingen geven, houd ik deze, welke ik, in de meening dat de soort nieuw was, reeds ontworpen had, niet voor overbodig.

Gen. 9. **Heliothis** Ochs. en Tr.

1. *Armigera* Hübn., Noct. f. 370. — Guen., Noct. II p. 181 N. 933.

Moeara Laboe; 1 ex.

Een klein ♀ dezer cosmopolietische, ook in Nederland voorkomende soort.

Trib. III. **MINORES** Guen.

Sub-Fam. I **Acontidae** Guen.

Gen. 6. **Xanthodes** Guen.

1. *Transversa* Guen., Noct. II p. 211 N. 978 pl. 10 f. 5.

Alahan pandjang; 1 ex.

Een gaaf, groot ♀ van 40 mm., overeenkomende met voor mij staande exemplaren van Java en Celebes.

¹⁾ Hiervan geldt hetzelfde als van *Sesamia Albiciliata*.

Gen. 7. **Leocyma** Guen.

1. *Dianae* Guen., Noct. II p. 213 N. 982.
Silago; (Juli) 1 ex.

Sub-Fam. III. **Erastridae** Guen.

Gen. 3. **Erastria** Ochs. en Tr.

1. *Undulata* m. nov. sp.

Soepajang; 1 ex.

Het Sumatraansche exemplaar is een gaaf ♀; buitendien heb ik van dezelfde soort ook een ♂ van Celebes, door Piepers gevangen, voor mij, zoodat ik in staat ben haar naar beide seksen te beschrijven. Zij behoort ook volgens Lederer tot *Erastria* en wel tot zijne afdeeling B, daar het achterlijf geene pluimpjes heeft.

Vlucht 14 (♂) en 17 (♀) mm. Sprieten draadvormig, grijsbruin als de gladbeschubde palpen, kop en thorax. Wortelveld der voorvleugels grijsbruin, met gegolfd en rand. Dan komt, na eene 1½ mm. breede witte streep die op twee derden met eene golvende grijze lijn is geteekend, een anderhalf maal zoe breede, naar onderen niet merkbaar versmalde middenband, die aan beide zijden, doch vooral sterk franjewaarls gegolfd is. Hij is donkergrijs gekleurd, op de voerrands helft bruin gemengd en geteekend met een dik zwart middenpunt en eene fijne schaduwlijn. Achter dezen band komt op nieuw eene witte streep, weinig smaller dan de eerste en ook, doch in het midden, met eene golvende, fijne grijze lijn geteekend. Franjeveld donker grijs en wit gevokt, met sporen eener zwarte golflijn. Franjelij n met grijze streepjes. Franje bruingrijs. Achtervleugels onzuiver geelwit, eene gebogen middenstreep, de aderen en de achterrand donkergrijs. Achterlijf onzuiver geelwit, met donkergrijze dwarsstreepjes op den rug.

Onderzijde vuilwit, donkergrijs gevokt.

Verwant aan *Erastria Ritsemae* Snell. van Celebes, die echter een witten thorax en wit wortelveld der voorvleugels heeft (Zie Tijds. v. Ent. 23 (1879—80).

Sub-Fam. IV. **Anthophilidae** Guen.

Gen. 4. **Xanthoptera** Guen.

1. *Dimorpha* m. nov. sp.

Fort de Kock; 2 ex. — Boea; 2 ex. — Solok; 2 ex. — Soepajang; (Mei)
2 ex. — Silago; (Juni) 1 ex.

Beide seksen dezer soort, die ook op Java voorkomt, verschillen belangrijk, niet alleen in grootte (de ♂ heeft 16—17 mm., het ♀ 21—22 mm. vlucht), maar ook in kleur en teekening. Bij ♂ en ♀ zijn de sprieten draadvormig; palpen, kop en thorax glad beschubd; het voorhoofd is niet uitpuilend, de bijoogen zijn aanwezig, de oogen naakt en onbewimperd en de voorvleugelpunt vrij scherp.

Bij den ♂ is het eindlid der palpen half zoo lang als lid 2, hunne kleur als die van kop en thorax leemgeel. Grondkleur der voorvleugels bij een zeer gave ♂ leemgeel, bij drie iets afgevlogene helderder, bijna goudgeel, de vleugelwortel, eene breede schuine dwarsstreep en de achterrand (doch niet tot aan de franjelij n) zijn onzuiver bloedrood, alleen de middenstreep scherp begrensd. Franje iets bleeker geel dan de vleugelgrond. Achtervleugels zeer donker grijsbruin met gele franje, evenzoo de onderzijde en de achterlijfsrug. Borst, buik en pooten bleekgeel.

Het grootere ♀ heeft een korter eindlid der palpen; die deelen zijn evenals kop, thorax en voorvleugels stroogeel en de laatste vertoonen slechts vlekkege, maar duidelijke sporen van de teekening der mannelijke voorvleugels. Achtervleugels, lijf en onderzijde bleek stroogeel.

Naar Lederer behoort deze soort tot *Prothymia*.

B. QUADRIFIDAE Guen.

Trib. I. SERICEAE Guen.

Sub-Fam. I. **Palindidae** Guen.

Gen. 2. **Homodes** Guen.

1. *Thermesioides* Snell., Tijds. v. Ent. 1876-77 p. 28 pl. 2 f. 15 a-c.

Fort de Kock; 1 ex. — Silago; (Juni) 1 ex.

De exemplaren hebben 25 en 26 mm. vlucht en zijn dus iets grooter dan de Javanen waarnaar ik de soort beschreef.

Trib. II. VARIEGATAE Guen.

Sub-Fam. IV. **Plusidae** Guen.

Gen. 3. **Plusia** Ochs. en Tr.

1. *Aurifera* Hübn., Noct. f. 463. — Guen., Noct. II. p. 335 N. 1153.

Fort de Kock; 1 ex.

Trib. III. INTRUSAE Guen.

Sub-Fam. I. **Amphipyridae** Guen.

Gen. 6. **Orthogonia** Feld.¹⁾

1. *Malajica* m. nov. sp.

Soepajang; (April) 1 ex. ♀ van 40 mm.

Ieder die de soorten van het genus *Orthogonia* Felder kent (al was het maar alleen uit de ruwe afbeelding van *Orthogonia Crispina* Butler in het 2e deel zijner *Lepidoptera Heterocera*), ziet dadelijk dat *Malajica* tot dit, aan *Mania* nauw verwante genus behoort. *Mania* heeft namelijk op vier achterlijfsringen pluimpjes en vrij hooge kammetjes op den thorax, terwijl *Orthogonia* slechts op den eersten achterlijfsring een pluimpje draagt en de kammetjes op den thorax vrij laag zijn. Overigens is alles hetzelfde, ook de palpen.

Malajica wijkt echter ten opzichte van de laatstgenoemde lichaamsdeelen eenigszins af, want lid 2 is de helft smaller dan bij *Orthogonia* en *Mania* en steekt aan de voorzijde niet met eene lange punt uit. De palpen zijn overigens, evenals kop en thorax, met leemgele en paarsgrijze schubben bekleed, de draadvormige sprieten bruingrijs. Voorvleugels met scherpe punt en op alle aderen scherp getanden achterrand, vuil olijfgroen tot aan de steife, gegolfde, dubbele bruine tweede dwarslijn op tweederden en boven eene paarsbruine streep die de vleugelpunt deelt; daarachter en onder zijn zij paarsgrijs, don olijfgroen bestoven. Het eerste derde van den vleugel is eenigszins roestkleurig getint en de binnenrand tot aan de tweede dwarslijn grijs-wit gemengd. Verder ziet men eene vierkante vaalzwarte vlek op den wortel van ader 3 en 4, juist tegen de tweede dwarslijn, en van die vlek loopt eene paarsbruine lijn (het ondergedeelte der schaduwlijn) naar den binnenrand. Staarthoek met zwartgrijze en olijfbuine schubben ge-

¹⁾ Volgens eene aantekening in de „Jahresberichte über die wiss. Leist. im Gebiete der Entomologie“ over 1862, was deze naam reeds vroeger gebezigd.

mengd. De overige Noctuiden-teekening is niet aanwezig. Franje als de aangrenzende achterrand. De zwartgrijze achtervleugels zijn sterk bruinrood bestoven, het achterlijf is leemkleurig, dun rood bestoven, met donkergrijze spits.

Onderzijde der voorvleugels zwartgrijs, met grijsgeel beschubden voorrand en bruinrood bestoven punt en achterrand. Die der achtervleugels is aan den wortel met grijsgele, bovenaan met zwarte schubben bekleed, langs den binnenrand grijsgeel, verder bruinrood. Ader 6 en 7 zijn zwartgrijs beschubd en men ziet ook sporen eener gegolde zwarte booglijn. Pooten, borst en buik grijsgeel, met bruingrijze vlekjes.

Trib. V. LIMBATAE Guen.

Sub-Fam. I. **Catephidae** Guen.

Gen. 1. **Arcte** Kollar.
(Cocytodes Guen.)

1. *Coerulea* Guen., Noct. III p. 41. — *Coerula* Guen., l. c. pl. 13 f. 10.
Soengei Aboe; 1 ex.

Dit exemplaar — een zeer gave en frissche ♂ — verschilt niet van eenige voor mij staande voorwerpen van Java en Celebes.

Sub-Fam. III. **Hypocalidae** Guen.

Gen. 1. **Hypocala** Guen.

1. *Spec.*

Silago; (Juli) 1 ex.

Het exemplaar is zeer afgevlagen en niet met zekerheid te bestemmen, te meer, daar Guenée's beschrijvingen der soorten van zijn genus mij toeschijnen onduidelijk te zijn.

Trib. VII. SERPENTINAE Guen.

Sub-Fam. I. **Ophiusidae** Guen.

Gen. 16. **Grammodes** Guen.

1. *Mygdon* Cram., II pl. 156 G. — Guen., Noct. III p. 278 N. 1721. —
Snell., Tijds. v. Ent. 1876-77. p. 37.
Soepajang; 1 ex.

Sub-Fam. IV. **Remigidae** Guen.

Gen. 1. **Remigia** Guen.

1. *Frugalis* Fabr. — Guen., Noct. III p. 314 N. 1773. — *Hartoghialis*
Snell., Tijds. v. Ent. 2 S. 7 (1872) p. 62 pl. 5 f. 7.
Moeara Laboe; 1 ex.

Gen. 6. **Epidromia** Guen.

1. *Cinnaberrina* n. nov. sp.

Silago; (Juni) 1 ex.

In vleugelvorm overeenkomende met *Epidromia Zethophora* Guen., Noct. III p. 323 pl. 23 f. 5, en daarom voorloopig in dat genus geplaatst. Het exemplaar is een gave ♂ van 37 mm. Spriet en draadvormig, zeer kort bewimpeld, bruingrijs. Bijogen aanwezig; oogen naakt, onbewimpeld. Kop gewoon gevormd, op den bruinrooden schedel kort beschuld, het aangezicht kaal. Palpen opgericht en gebogen, niet merkbaar boven den kop uitstekende, glad beschuld, geelgrijs. Lid 1 en 2 zijn gewoon gevormd, maar lid 3 afwijkend. Het is bijna tweemaal zoo lang als lid 2 en veel breeder, platgedrukt, spits, aan de voorzijde afgerond en heeft dus den vorm van een kort breed mes. Aan de binnenzijde is het kaal. Halskraag en thorax glad beschuld, bleek bruinrood.

Grondkleur der bovenzijde roodachtig licht grijsbruin, aan den voorvleugelwortel, in het middenveld tot aan eene lijnrechte schaduwlijn, aan de bovenzijde van den gewaterden band en in de vlegelpunt goudgeel, doch deze kleur overal vrij dicht met bijna vermiljoenroode schubben bestrooid. De teekening is overigens — evenals eene dunne bestuiving buiten het geel — zeer donker bruingrijs, bijna zwartgrijs, de halve en eerste dwarslijnen uiterst flauw, de schaduwlijn, als boven gezegd, eene lijnrechte, iets schuine streep, die onder den voorrand begint. De tweede dwarslijn is zeer duidelijk, onder ader 5 spits getand; het bovengedeelte is wortelwaarts gebogen en bereikt den voorrand niet. Omtrek der gewone vlekken en golflijn uiterst flauw, de laatste verstoven. Achtervleugels met eene flauwe voortzetting der schaduwlijn en der tweede dwarslijn, die op eene donkergrijs beschubde, kleine verbreding van den binnenrand uitloopen, overigens als de voorvleugels bestoven en met een vervloeid, vermiljoenrood vlekje in het midden. Franjelijngegolfd, fijn, donkerrood; vóór haar fijne zwarte stippen. Franje onzuiver bleek bruinrood. Lijf bijna leemgeel, met een bleek bruinrood pluimpje op den eersten ring. Borst, buik, pooten en onderzijde der vleugels bleek okergeel, de laatsten op de achterrandshelft bruingrijs bestoven, het puntderde der voorvleugels buitendien roodgrijs. Evenzoo is de kleur der franje.

De scheenen der gewoon gevormde en gespoorde pooten zijn ongedoorn, kort en grof behaard. Ader 5 der achtervleugels is even dik als de andere aderen en ontspringt uit het onderste vierde der dwarsader.

Trib. VIII. **PSEUDODELTOIDAE** Guen.

Sub-Fam. III. **Thermesidae** Guen.

Gen. 18. **Capnodes** Guen.

1. *Nov.* sp.

Silago; (Juli) 1 ex.

Het eenige exemplaar dezer nieuwe soort is niet gaaf genoeg ter beschrijving.

Trib. IX. **DELTOIDAE** Guen.

Sub-Fam. II. **Hypenidae** Guen.

Gen. 4. **Colobochila** Zell.

(*Madopa* Steph.)

1. *Quadristriyata* Snell., Tijds. v. Ent. 1876-77 p. 73 pl. 5 f. 7.

Silago; 1 ex.

Gen. 8. **Hypena** Schrank.

1. *Colabalis* Feld. en Rog., Novara II, 2 pl. 120 f. 29.

Boea; 1 ex.

2. *Sublividatis* Snell., Tijds. v. Ent.¹⁾

Soepajang; (Mei) 1 ex.

Een slecht exemplaar.

3. *Spec.*

Ringkiang Loeloes; 1 ex.

Sterk afgevlagen en onkenbaar.

4. *Spec.*

Ringkiang Loeloes; 1 ex.

Als de voorgaande.

5. *Spec.*

Soepajang; (April) 1 ex.

Mede als de voorgaande.

Sub-Fam. III. **Herminidae** Guen.

Gen. 2. **Rivula** Guen.

Terrosa Snell., Tijds. v. Ent. 2e Ser. VII (1872) p. 66 pl. v. f. 10. — Id.,

Boea; 1 ex.

Eene zeer verbreide soort. Ik ken haar nu reeds van Zuidwest-Afrika en uit Azië van Java, Celebes en Sumatra.

Gen. 5. **Herminia** Latr.

1. *Spec.*

Silago; (Juli) 1 ex.

Onkenbaar en alleen generiek te bestemmen.

2. *Spec.*

Soepajang; (April) 1 ex.

Als de voorgaande.

Gen. 6. **Pinacia** Hübn.

1. *Albolineata* m. nov. sp.

Silago; (Juni) 1 ex.

Deze soort, waarvan ik een gaaf ♀ van 25 mm. voor mij heb, komt genoeg met *Pin. Molybdaenalis* Hübn., Zutr. f. 435, 436, van Java (zie Snellen, Tijds. v. Ent. XX (1876—7) p. 39) overeen, om haar voorloopig in hetzelfde genus te kunnen huisvesten.

Oogen naakt, onbewimperd. Bijooogen en zuiger aanwezig. Voorhoofd vlak; sprieten draadvormig. Palpen sikkelvormig, tweemaal zoo lang als de kop, lid 2 onderaan verdikt, 3 dun, plat

¹⁾ Zie de aanteekening bij *Sesamia Albiciliata*.

en stomp. Lid 1 en 2 zijn buitenwaarts bruingrijs, 2 bovenaan wit, 3 grijswit als de sprieten. Kop en halskraag helderwit. Thoraxrug glad en fijn behaard en evenals de voorvleugels donker, levendig okergeel, de laatste tegen den achterrand vervloeiend donkergrijs en met eene smalle loodrechte, iets gegolfde, helderwitte dwarsstreep over het midden. Buitendien heeft de voorrand tegen de punt vijf bleekgele stippen en is de franje afwisselend bleekgeel en donkergrijs.

Achternvleugels en bovenzijde des achterlijfs donkergrijs, de eersten met witte, donkergrijs gestippelde franje. Onderzijde der voorvleugels bruingrijs met een flauwe donkere booglijn, die der achternvleugels krijt wit met twee boogrijen van bruingrijze stippen en zulk een middenpunt. Borst, buik en pooten krijt wit; de laatste glad beschubd.

Voorvleugels met aanhangcel; de steel van ader 7 en 8 die uit hare spits komt, zeer lang. In de achternvleugels ader 5 iets dunner dan de andere, uit de helft der dwarsader komende.

Bij *Molybdaenalis* is ader 5 der achternvleugels iets dikker en ontspringt lager, buitendien zijn de palpen platter en lid 8 breeder.

Gen. 12. *Sitophora* Guen.

1. *Depressalis* m. nov. sp.

Silago; 1 ex.

Ik heb behalve dezen gaven en frisschen ♂ van Sumatra een afgevlogenen van Celebes voor mij. Zij hebben eene vlucht van 30 en 28 mm. Palpen ruim tweemaal zoo lang als de kop, sterk gebogen, bijna tot het midden van den thoraxrug reikende. Zij zijn plat, grof beschubd, roestbruin gekleurd en lid 3 heeft aan de achterzijde eene pluim van zwartgrijze haren. Oogen naakt, onbewimperd. Bijooogen en zuiger aanwezig. Sprieten zoo lang als de halve voorvleugels, beiderzijds met zaagtanden die aan de spits een pluimpje van fijne haren hebben. Voorhoofd met eene stompe kuif van grove, schubachtige haren, waarmede ook de dikke, afgerond-vierkante thorax bekleed is en die dezelfde roestbruine kleur hebben als de palpen.

Vleugels kort en breed, de voorrand der voorvleugels in het midden merkbaar ingedrukt, hunne punt stomp. Zij zijn donker paarsachtig grijs, aan de inplanting en op de benedenhelft van het wortel- en middenveld met grovere, paarse en zwartbruine schubben bekleed.

Het middenveld is smal, zijne bovenhelft onduidelijk begrensd, de onderhelft door twee bruingele dwarslijnen, die aan de algewende zijden dik zwartbruin zijn, afgezet. Dwarsader met eene onduidelijke geelbruine vlek, door eenige vuilwitte stippen onringd. Van eene gollijn ziet men slechts sporen. Franjelijn fijn geel, iets gegolfd, met in het midden iets dikkere zwarte streepjes in de cellen. Franje donkergrijs.

Achternvleugels donker grijs, op de achterrandshelft in cel 1c—3 met flauwe zwart afgezette sporen van eene getande bruingele dwarslijn. Achterlijf niet langer dan de achternvleugels, kegelvormig, vrij puntig, grijs, op den eersten ring met een bruin pluimpje. Onderzijde der voorvleugels met eenen omslag aan den wortel; de vleugels overigens bruingrijs, geelbruin gemengd (bij het exemplaar van Celebes vuilwit), met eene donkergrijze boog- en lichte, bruingele gollijn, de achternvleugels buitendien met eene donkere middenvlek. Buik donkergrijs, de gewoon gevormde en gespoorde, stevige, ongedoornde pooten grof behaard, zeer donkerbruin.

Voorvleugels zonder aanhangcel, overigens de nervuur gewoon, maar de middencel der achternvleugels vrij kort en ader 5 even dik als de andere aderen; uit het onderste vierde der dwarsader ontspringende.

Het voorwerp van Celebes is door Mr. Piepers bij Bikeroe gevangen.

Gen. 18. *Homogramma* Guen.

1. *Cyanographa* m. nov. sp.

Soepajang; (April) 1 ex.

Een gaaf ♀ van 31 mm.

Palpen tweemaal zoo lang als de kop, sikkelvormig gebogen, het middenlid plat, het eindlid dun, spits, naaldevormig. Zij zijn overigens als kop, thorax en de boven- en onderzijde van vleugels en achterlijf zeer donker dof grauwbrown gekleurd. Thorax afgerond, glad beschubd.

De bovenzijde der vleugels is met eene licht grijsblauwe middenstreep en eene eveneens gekleurde fijne goltijn geteekend. De eerste is uit vier of vijf gegolfde, ineengevloede lijnen zamen-gesteld, doch deze teekeningen zijn alleen op de achtervleugels volledig, op de voorvleugels zijn er slechts sporen van te zien. Bovendien bemerkt men op de achtervleugels nog licht grijsblauwe vlekjes vóór den achterrand. Franjelijn zeer fijn, gegolfd, bruingeel. Franje donkergrijs.

Op de iets valere onderzijde zijn eene vlek aan de punt der voorvleugels, twee fijne gegolfde dwarslijnen en bestuiving der wortelhelte grijswit. Pooten gewoon gevormd en gespoord, onge-doernd, vrij lang, glad beschud, grijsbruin, grijswit bestoven, als borst en buik.

Nervuur gewoon, de voorvleugels met eene vrij lange aanhangcel. Ader 5 der achtervleugels als bij *Sitophora Depressalis*.

Buitendien heeft de heer Snelleman nog zeven geheel onkenbare Noctuinen medegebracht, zoodat het geheele getal der door hem verzamelde soorten van die familie 46 bedraagt.

Fam. XXIII. SICULINA Guen.

Deze niet in Europa vertegenwoordigde familie is door Herrich Schäffer met stilzwijgen voer-bijgegaan, toen hij in zijne Exotische Schmetterlinge en in het 6e deel zijner Syst. Bearb. der Schmetterlinge von Europa p. 81 enz. eene schets gaf van eene systematische verdeeling der Lepidoptera van de geheele wereld, hoewel hij op p. 76 en 493 in het eerstgenoemde werk eene soort (*Belenoptera Phyllula*) afbeeldt en zeer goed beschrijft. Ook in zijne latere opstellen over exotische vlinders in het Corr. Blatt für Sammler en in dat van het Regensburger Verein maakt hij geen gewag van Siculina. Niets was ook verder over die raadselachtige familie bekend gemaakt dan eene plaat welke Guenée had gevoegd bij zijne Phalénites in de Suites à Buffon, waarop een achttal soorten is afgebeeld, en buitendien nog een zeker aantal afbeeldingen in Fel-der's werk over de zoogenaamd op de reis van het fregat Novara verzamelde Lepidoptera. Met eene hooggespannen verwachting nam ik dus jaargang 1877 van de Annales de la Soc. Ent. de France ter hand, waarin Guenée op p. 278 eene systematische bewerking der Siculina heette te geven, en hoopte dat de schrijver, terecht gewezen door de scherpe en in hoofdzaak welverdiende veroordeeling zijner manier van schrijven die hij vooral van Lederer en Herrich Schäffer had ondervonden, ditmaal met meer grondigheid te werk was gegaan. Groot was echter mijne teleur-stelling! Alles is op dezelfde wijze behandeld als vroeger bij de Noctulites, Pyralites en Phalé-nites; Guenée maakt zich van de systematiek met eenige onbeduidende uitdrukkingen af en laat ons hieromtrent even wijs als vroeger.

Gebrek aan materiaal is oorzaak dat ik niet mag beproeven eene afdoende kritiek van Guenée's bewerking der Siculidae te geven. Ik bezit slechts zeer enkele soorten en kan alleen dit aantee-kenen, dat ik bij mijne voorwerpen ¹⁾ twee binnenrandsaderen in de achtervleugels en ééne dui-delijke alleen wortelwaarts kort gevorkte in de voorvleugels vind. De bijvoegen zijn klein of ont-brekende, de sprietten haarvormig, de pooten kort, de vleugels ongespleten en geene bijpalpen aanwezig. De Rhopalocera en onder de Heterocera de Hepialina, de Micropterygyna, Castniina, Sesina, Pyromorphina, Zygaenina, Limacodina, Cossina, Heterogynina, Oeceticina, Aninulina, Psychina, Megalopygina, Sphingina, Thyridina en alle Microlepidoptera, benevens de Neder-vlinders, worden dus dadelijk mitgesloten. Aangezien ader 5 der voorvleugels nabij ader 4 ont-springt, blijven ook alle overige Macrolepidoptera buiten beschouwing, behalve de Noctulina, Liparidina, Lithosina, Syntomina, Bombycina, Endromidina, Lasiocampina en Drepanulina. Van de eerste zes der laatstgenoemde acht families worden de Siculina nu verder gescheiden door het beloop van ader 8 der achtervleugels, die voorbij de sluiting van de middencel der achter-vleugels ader 7 door eene bocht niterst nabij komt of er zich zelfs een eind weegs geheel mede

¹⁾ Waaronder de bovenvermelde *Belenoptera Phyllula* H. S. is.

vereinigt — evenals bij de Pyraliden — en wat de beide laatsten betreft, die in den toestand van ader 8 der achtervleugels met de Siculina overeenkomen, zoo worden de Drepanulina gescheiden door de ver van ader 7 der achtervleugels ontspringende ader 6 en de Lasiocampina door de wollige (bij de Siculina gladschubbige) lichaamsbekleding.

Dit is alles wat ik thans meen te mogen en moeten mededeelen.

De heer Snelleman vond op Sumatra slechts twee onbeschreven soorten van Siculina, beide in een afgevlagen exemplaar. Zij moeten dus met stilzwijgen worden voorbijgegaan.

Fam. XXV. GEOMETRINA H. S.

Sub-Fam. I. *Urapterydaë* Guen.

Gen. 11. *Oxydia* Guen.

1. *Korndörfferi* Snell., Tijds. v. Ent. 20 (1876-77) p. 73 pl. 5 f. 8 a, b.

Grabak; 1 ex.

Het exemplaar — een ♂ — onderscheidt zich van den type door dat het eerste en derde veld der voorvleugels op de bovenzijde (en op de onderzijde het derde veld dier vleugels) sterk paars zijn gekleurd. De achtervleugels zijn achter eene duidelijke roode dwarslijn vuil geelbruin.

Numeria Galbulata Feld. en Rog., Novara II, pl. 133 f. 20 a, b, van Ceylon, is verwant, doch wordt door de donkerbruine (bij *Korndörfferi* gele) onderzijde en de anders geteekende bovenzijde der achtervleugels genoegzaam gescheiden.

Sub-Fam. V. *Boarmidaë* Guen.

Gen. 12. *Boarmia* Treits.

1. *Acutaria* Snell., Tijds. v. Ent. 20 (1876-77) p. 75 pl. 6 f. 1, 2.

Silago; (Juli) 1 ex.

Een afgevlagen ♂.

2. *Lutcolata* m. nov. sp.

Soepajang; (April) 1 ex.

Een vrij gaaf en frisch ♀ van 32 mm.

Sprietten leemkleurig. Palpen oranjebruin en vuilwit gemengd. Halskraag paarsbruin, kop en thorax helder leemgeel. Achterrand der vleugels ongegolfd, hante bovenzijde helder licht leemgeel, bijna okergeel, met okerbruine vlekjes en sprenkels. Ook de gewone dwarslijnen zijn okerbruin, de eerste is rond gegolfd, de tweede ook op de achtervleugels aanwezige kort en vrij regelmatig getand, de alleen op de voorvleugels zichtbare derde lijn is rond gegolfd. Vooral achter de tweede lijn worden okergele vlekjes gevonden, vóór haar meer sprenkels. Middenpunten donkerbruin, als ingeroeste ijzerstiften. Voorrand, eene franjewaartsche afzetting der eerste en eene wortelwaartsche der beide andere lijnen bruinachtig paarsgrijs. Franjelijn okerbruin. Franje vuil grijswit. Onderzijde der vleugels bleeker en vlekziger dan boven. In de voorvleugels doorsnijdt ader 11 de voorrandsader; 7—10 gesteeld. Pooten en achterlijf leemgeel.

3. *Nov. sp.*

Silago; (Juli) 1 ex.

Het exemplaar — een ♂ — is niet goed genoeg meer ter beschrijving. Als eene merkwaardigheid teeken ik aan, dat de onderzijde van cel 1a en 1b der achtervleugels, die overigens glad beschuld zijn, tot iets voorbij twee derden eene zeer fijne donzige beharing bezitten. De soort is overigens verwant aan de bruine variëteit mijner *Boarmia Inflexaria* van Celebes, doch heeft sterker getande, meer gebogen dwarslijnen.

4. *Spec.*

Soengei Aboe; 1 ex.

Een onkenbaar exemplaar.

Gen. 20. **Elphos** Guen.

1. *Hymenaria* Guen., Phal. I p. 285 pl. 17 f. 1.

Soeroelangoen; (Juli 78) 1 ex. (♂)

Het exemplaar is zeer donker, maar in het algemeen gekleurd en geteekend als het door Guenée afgebeelde ♀.

Sub-Fam. VII. **Geometridae** Guen.

Gen. 1. **Achlora** Gnen.

1. *Circumflexaria* n. nov. sp.

Silago; 1 ex.

Komt in vleugelvorm met de soorten van Guenée's genus *Achlora* overeen en daarom maak ik geen bezwaar om, niettegenstaande de groene kleur van den vlinder, deze soort in dit genus te plaatsen, evenmin als Felder en Rogenhof er dit met hunne mede groen gekleurde *Achlora Roseipalpis* (Nov. II. 2 pl. 127 f. 33) hebben gedaan.

Circumflexaria, waarvan ik beide seksen voor mij heb, het ♂ van Padang en het ♀ door Snelleman gevangen, moet overigens in Guenée's groep 4 worden geplaatst. Beide exemplaren zijn gaaf en frisch, de ♂ heeft eene vlucht van 29, en stompere voorvleugels dan het ♀, dat eene vlucht van 36 mm. heeft. Sprietschaft iets korter dan de halve voorvleugels, geelwit, bij den ♂ op het midden van den rug groen en tot twee derden met bruingrijze haarden, bij het ♀ draadvormig. Aangezicht en schedel grasgroen, het voorhoofd tusschen de sprieten wit. Palpen aan de onderzijde van lid 1 wit, overigens donkerbruin en bij den ♂ een vierde, bij het ♀ tweemaal langer dan de kop. Thorax, achterlijf en vleugels zijn op de bovenzijde frisch appelgroen, het achterlijf heeft eene reeks flauwe bruine vlekjes op den rug, de voorvleugels twee en de achtervleugels ééne flauw getande, onduidelijke, donkergroene dwarslijn; verder is de voorrand der voorvleugels geelachtig wit, bij den ♂ slechts haarlijn en donker gestippeld, bij het ♀ iets breeder, vooral tegen den wortel, maar binnenwaarts niet scherp begrensd en zonder donkere stippen. Eene stip op de dwarsader der voorvleugels en eene tñne liggende V op die der achtervleugels zijn paarsbruin evenals flauw gebogen streepjes op de franjelijnen, in de cellen. Franje bij den ♂ paarsgrijs, bij het ♀ wit.

Onderzijde bleeker, zonder de dwarslijnen, het middenteeken der achtervleugels fijner, overigens gelijk aan de bovenzijde. Borst, buik en pooten zijn geelwit, de laatste op de knieën en scheenen der voor- en middenpooten bruin gevlekt, overigens bij beide seksen gewoon gevormd en gespoord, glad beschud. Ader 3 en 4 en 6—7 der achtervleugels komen uit één punt, 5 ontspringt overal boven het midden der dwarsader, 7—11 der voorvleugels zijn gesteeld. Geene aanhangsel.

Gen. 4. **Nemoria** Hübn.

1. *Ruficinctaria* n. nov. sp.

Silago; (Juni) 1 ex.

Deze soort, waarvan de heer Snelleman een vrij gave ♂ van 13 mm. ving, komt ook op Celebes, waar zij door Mr. Piepers werd gevangen, voor. Ik heb van laatstgenoemd eiland twee exemplaren voor mij, een ♂ van 12 en een ♀ van 17 mm.

Sprieten bij den ♂ tot de helft gebaard, verder gekerfd, bij het ♀ draadvormig. Palpen dun,

nauwelijks langer dan de kop, geel, bleek roodbruin bestoven. Aangezicht nog iets smaller dan de helft van de doorsnede der oogen, bleek roodbruin. Kop, thorax en bovenzijde der vleugels lichtgroen, de voorvleugels met twee, de achtervleugels met ééne donkerder groene, licht afgezette dwarslijnen, die bij het, overigens vrij frissche ♀, hoogst onduidelijk zijn. De dwarslijnen der voorvleugels zijn flauw gebogen, die der achtervleugels is stomp gebroken. Franjelijn zeer scherp karmijnrood; wortelhelft der franje groengeel, hare tweede helft bleekrood. Achterlijf geel (verkleurd). Onderzijde ongeteekend, witgroen; de franjelijn bleekrood. In de achtervleugels zijn ader 3—4 en 6—7 kort gesteeld; 5 is even dik als de andere en ontspringt even boven de helft der dwarsader; 8 is vrij. In de voorvleugels 3—4 kort gesteeld, 6 uit de spits der dwarsader, 7—10 gesteeld (8—10 in den voorrand); 11 ontbreekt; geene aanhangsel.

Pooten geel, de voorpooten rood bestoven, de achterscheenen korter dan de middenscheenen en slechts met eindsporen, doch regelmatig gevormd.

De vleugels hebben bij deze soort zeer scherpe hoeken, ook de achterrand der achtervleugels is op ader 4 zeer scherp gebroken.

Gen. 7. **Thalassodes** Guen.

1. *Quadraria* Guen., Phal. I p. 360.

Manindjoe; 1 ex.

Sub-Fam. IX. **Palyadae** Guen.

Gen. 1. **Eumelea** Jard.

1. *Ludovicata* Guen., Phal. I p. 393.

Fort de Kock; 1 ex.

2. *Aureliata* Guen., Phal. I p. 394 pl. 22 f. 6.

Moeara Laboe; 3 ex. — Soepajang; (April) 1 ex. — Soengei Aboe; 1 ex.

Deze beide soorten en waarschijnlijk ook wel *Vulpenaria* Cram., *Florinata* Guen., *Felicata* Guen. en *Obesata* Rog. en Feld., Nov. II. 2 pl. 127 f. 34, zullen in het vervolg wel variëteiten blijken te zijn van *Rosalia* Cram. (*Rosalata* Guen.), *Hortensiata* Guen. heeft eene dunnere ader 5 der achtervleugels en behoort dus tot een ander genus; *Fimbriata* Cram. (*Eugeniata* Guen.), *Fulvata* Drury en *Flagrata* Rog. en Feld. (*Fimbriata* var?) komen gezamenlijk weder in een derde.

Sub-Fam. X. **Ephyridae** Guen.

Gen. 4. **Anisodes** Guen.

1. *Spec.*

Datar; 1 ex.

Het exemplaar is zeer afgevlagen en daardoor niet nader te benoemen.

Sub-Fam. XI. **Acidalidae** Guen.

Gen. 4. **Trygodes** Guen.

1. *Spec.*

Datar; 1 ex.

Het exemplaar is zeer afgevlagen, doch de soort behoort wel tot *Trygodes*.

Gen. 12. **Acidalia** Treits.

1. *Nov. spec.*

Boca; 1 ex. — Silago; 1 ex.

Deze soort, die ook op Java en Celebes voorkomt, is stellig nieuw, doch de exemplaren die ik tot dusverre van haar ontving zijn niet gaaf en frisch genoeg ter afbeelding en beschrijving. Zij is na verwant aan *Elongaria* Rambur.

Nog twee andere soorten van dit genus verzamelde de heer Snelleman, ieder in één exemplaar dat te veel afgevoegen is om de soort te kunnen herkennen.

Gen. 19. **Zauclopteryx** H. S.

Sectio II Guen.

1. *Saponaria* Guen., Phal. II p. 16. — Snell., Tijds. v. Ent. 20 (1876-77) p. 75.

Soepajang; (Mei) 1 ex.

Het exemplaar is gaaf en frisch.

Sub-Fam. XII. **Micronidae** Guen.

Gen. 1. **Micronia** Guen.

(*Strophidia* Hübn.)

1. *Astheniata* Guen., Phal. II p. 24.

Soepajang; (Maart) 1 ex.

Guenée's beschrijving past volkomen op dit exemplaar.

2. *Spec.*

Soepajang; (April) 1 ex.

Onkenbaar.

Gen. 2. **Nedusia** Hübn.

1. *Luctiferata* m. nov. sp.

Soepajang; (April) 1 ex.

Een zeer goed exemplaar dezer behalve op Celebes ook op Java voorkomende soort.

Ik heb van haar drie mannen van 26 en 27 mm. vóór mij. Zij behoort kennelijk tot hetzelfde genus als *Mutilaria* Hübn. en *Cuticulata* Guen., waarbij, behalve *Fimbriata* Herrsch., Corr. Bl. des Zoöl. Min. Vereins zu Regensburg 1870 p. 182, en *Acalis* Feld. en Rog., Novara, ook de door Guenée in zijn genus *Erosia* geplaatste *Albipennaria* en *Acinacidaria* Herrsch., Ausl. Schm., moeten worden gevoegd. Al deze soorten zijn uit Amerika, uit de oude wereld is mij geene andere *Nedusia* bekend dan alleen deze nieuwe, die zich door hare eenigszins aan *Estigmene* *Luctifera* herinnerende kleursverdeeling van hare witte of lichtgrijze verwanten onderscheidt. Voorts heeft het evenals bij *Mutilaria* gevormde uitstek der achtervleugels twee lange tanden, in plaats van twee scherpe hoeken gelijk bij die soort.

Palpen dun, spits, rechttuitstekende, korter dan de kop. Zuiger kort, opgerold. Aangezicht vlak, smaller dan de oogen. Sprieten korter dan de halve voorrand der voorvleugels, dik, met nauwelijks zichtbare ringen, uiterst kort bewimperd. Voorvleugels met gebogen voorrand, de achterrand onder de scherpe punt met eene kleine, tusschen ader 7 en 4 met eene grootere uitsnijding. De achterrand der achtervleugels is bij den binnenrandshoek op dezelfde wijze uitgesneden als bij de reeds bekend gemaakte, bovenvermelde soorten, met uitzondering van *Cuticulata*

Guenée, waar hij van at den tand op ader 4 bijna horizontaal loopt. Thorax dik, rond. Achterlijf dik, stomp, korter dan de achtervleugels.

Aangezicht zwartbruin. Sprieten bruingeel, op den rug witgrijs. Lijf en vleugels hebben onder en boven eene donker muisgrauwe grondkleur: de bovenzijde der voorvleugels is tegen den achterrand, waarvoor eene donker grauwbrowne schaduwstreep loopt, wit gesprenkeld: fijne stippen op de witte snede van hunnen voorrand en twee dikke, schuine dwarsstrepen zijn mede donker grauwbrowin. Op de bovenzijde der achtervleugels ziet men eene grauwbrowne dwarsstreep, die van den voorrandshoek der middencel naar de helft van ader 2 loopt en zich dan onder het maken van twee fijne tanden, zeer veel verdund, naar den binnenrand wendt. Langs deze streep loopt buitenwaarts eene fijne eveneens gekleurde lijn en tusschen het rechte boveinde van beide is de grond roestgeel, vooral naar onderen, en op iederen tand staat een wit langsligtje. Eene flauwe donkergrijze streep loopt nog tusschen deze lijn en den tot ader 2 smal omberbruinen achterrand. Op het nitstek ziet men, op toestgelen grond, eene ovale, zwarte, ten deele vuilwit afgezette stip. Franjelijn grijs; wortelhelft der franje bruin, de buitenhelft wit.

Onderzijde der vleugels ongeteekend, het staartheekvierde der achtervleugels vuil grijsgeel gemengd.

Voorvleugels zonder aanhangcel, de middencel korter dan de halve vleugel, rechthoekig; ader 2 komt uit de helft van haren binnenrand, 3 en 4 bijna uit één punt uit haren staartheek; 5 in de steel der in den achterrand uitlopende 6 en 7 uit hare spits; 8—9 ontspringen lang gesteeld uit drie vierden van haren voorrand en loopen bij de vleugelpunt in den voorrand uit; 10 en 11 zijn vrij.

In de achtervleugels is ader 8 geheel vrij; 6—7 komen bijna uit één punt; 5 is even dik als de andere en komt uit in de helft der dwarsader; 3—4 zijn kort gesteeld. Geen vleugelhaakje. De nervuur verschilt dus niet van die van *Mutillaria* en *Acalis*, die ik in natura vóór mij heb.

Pooten kort en dik, gewoon gevormd en gespoord, glad beschudd.

Sub-Fam. XIV. **Macaridae** Guen.

Gen. 3. **Macaria** Curt.

(*Semiothisa* Hübn.)

1. *Eleonora* Cram., III pl. 288 Fig. E, F, G. — *Eleonorata* Guen., Phal. II p. 89. — *Victorinata* Guen., p. 90.

Soengei Aboe; 2 ex.

Deze exemplaren vormen een overgang tusschen den type van Guenée en zijne variëteit A; want de voorvleugelpunt is niet wit gevlekt en het wit vóór den achterrand der voorvleugels in cel 3 is tot eene smalle streep tegen de franjelijn beperkt. Daarentegen is op de bovenzijde der achtervleugels de witte vlek vóór hunnen achterrand in cel 2 en 3 zeer groot. Twee gave javaansche exemplaren die ik voor mij heb, naderen den type nog meer, daar alleen de franje in cel 2, 3 en aan de punt der voorvleugels wit is.

Deze soort heeft in beide seksen, doch vooral bij den ♂ (waar zij ook gegeslnd zijn), verdikte achterscheenen met korte, ongelijke sporen. (Verg. Zeller, Verh. der Zoöl.-Bet. Gesellschaft zu Wien, 1872, p. 483.

Sub-Fam. XV. **Fidonidae** Guen.

Gen. 8. **Plutodes** Guen.

Dat ik aan de drie volgende soorten van *Geometrina* hare juiste plaats in het systeem zou hebben aangewezen, zou ik niet durven beweren. Om hiertoe te kunnen geraken zoude het door Guenée aangenomene strenger wetenschappelijk moeten zijn. Eenige overeenkomst met de genera *Sphacelodes* en *Plutodes* loopt echter in het oog, en daarom komt het mij voor dat deze dieren hier niet geheel misplaatst zijn. Zij zijn, voor zoo ver mij bekend, allen onbeschreven.

1. *Glaucaria* m. nov. sp.

Silago; (Juli) 1 ex.

Het exemplaar is een vrij goede ♂ van 47 mm.

Palpen niet langer dan de kop, niet ten volle half zoo breed als de oogen; lid 1 iets ruig behaard, oranje; lid 2 is even lang als 1, in het midden het breedst, glad beschudd, donker paarsgrijs als het kleine, knopvormige eindlid. Zuiger stevig, opgerold. Aangezicht een klein weinig uitpuilend, donker paarsgrijs, als de schedel. Sprieten evenzoo gekleurd, tot drie vierden kort gebaard, het overige gekerd. Thorax glad behaard, donker paarsgrijs met enkele karmozijnroode haartjes op halskraag en schouderdeksels. Grond der vleugels met franje donker paarsgrijs, glad beschudd; eene korte langs-streep uit den wortel, twee tegen elkander vervloede, hoekig gebroken dwarslijnen en eene iets wortelwaarts gebogene schaduwstreep vóór den achterrand der voorvleugels, benevens eene wortelwaarts vervloede, driemaal flauw gebrokene dwarsstreep en twee korte schaduwen voor en op den achterrand der achtervleugels zijn dof donkerbruin. De eerste dwarslijn der voorvleugels is bij den wortel van ader 3 scherp gebroken en de tweede maakt op hare bovenhelft verscheidene kronkelingen, terwijl zij onder ader 3 ongeveer evenwijdig met elkander en in dezelfde richting als de achterrand naar den binnenrand loopen. De dwarslijn der achtervleugels begint bij ader 6 en eindigt een weinig boven den staarhoek. Achterlijf op den rug en op zijde donker paarsgrijs met twee bruine dwarsstreepjes op den tweeden en voorlaatsten ring.

Onderzijde der vleugels ongeteekend, oranje, het puntderde der voorvleugels bruinachtig, huppe cel 1a en 1b grijsachtig. Borst en buik oranje, de gewoon gevormde glad beschude en kort gespoorde pooten met oranje dijen, verder paarsgrijs. Achterscheenen onverdiktd.

Ader 8 der afgeronde achtervleugels komt uit den wortel, 5 is dunner, 3 en 4 komen bijna uit één punt, 6 ontspringt uit de punt, 7 uit den voorrand der middencel vóór hare spits. In de voorvleugels is ader 2 tweemaal zoo ver van 3 als deze van 4 en komt bijna uit drie vierden van den binnenrand der middencel, 5 ontspringt uit de helft der dwarsader, 6 uit hare spits, de steel van 7—9 uit vijf zesden van den voorrand der middencel, naast 10; 11 en 12 zijn gesteeld. Geene aanhangcel; ader 7 loopt in den achterrand, 8 in de punt uit.

2. *Centraria* m. nov. sp.

Soengei Simawoeng; 1 ex.

Een ♂ van 31 mm., zonder franje, overigens gaaf.

Palpen even lang als bij *Glaucaria* en ook evenzoo gevormd, doch lid 2 iets smaller. Zij zijn roodachtig leemgeel. Zuiger stevig, opgerold. Aangezicht vlak, olijkleurig. Schedel leemgeel. Sprieten als bij de voorgaande, maar sterker gebaard. Thorax fijn beschudd, als de achterlijfsring leemgeel, evenzoo de bovenzijde der vleugels, die langs den voorrand (vooral der achtervleugels) eenen flauwen rooden tint hebben. Zij zijn ieder met eene groote, olijgroene, fijn zwart en dan lichtgrijs afgezette middenvlek geteekend. De vlek der voorvleugels is langwerpíg met bochtige randen, die der achtervleugels ongeveer rond. Overigens is het leemgele gedeelte der vleugels olijfgrauw gesprenkeld.

Onderzijde der vleugels ook bij deze soort oranje maar nog meer okerkleurig, de voorvleugels met eene breede blauwgrijze veeg in de punt. Buik, borst en pooten mede oranje, de laatste buitenwaarts grauw bestoven, gevormd als bij *Glaucaria*.

De vleugels hebben vrij duidelijke hoeken en eenen bijna recht afgesneden achterrand, zijn dus ongeveer driekant. De nervuur der achtervleugels stemt ten opzichte van ader 8 en 5 met die van *Glaucaria* overeen, maar ader 3 en 4 ontspringen iets verder van-, 6 en 7 iets nader bij elkander, de eerstgenoemden mit een uitstek der middencel.

Aderstelsel der voorvleugels als bij *Glaucaria*; ader 5 iets boven de helft der dwarsader.

3. *Strigularia* m. nov. sp.

Silago; (Juli) 1 ex.

Het exemplaar is een gave ♂ van 38 mm. vlucht.

De kop is iets ingetrokken, terwijl hij bij de twee voorgaanden duidelijk afgescheiden is. Pal-

pen en zuiger als bij *Centraria*, het aangezicht mede vlak en de kleur van kop en palpen bleek paarsbruin. De sprieten zijn tot vier vijftien fijn gekerfd en lang en fijn bewimperd, het overige is draadvormig. Halskraag en thorax glanzig en glad beschudd, lichtgrijs, evenzoo de wortel, de voorrand en een smal middenveld der voorvleugels. Het overige, dat dus uit eene driekante vlek bij den binnenrandswortel en eene zeer groote, eenigszins vierkante ruimte, die door den achter- en binnenrand, het in cel 2 uitspringende middenveld en den smal grijsgekleurden voorrand wordt begrensd, is roestbruin met vele fijne, gegolfdde, lichtgrijze dwarslijntjes. In het grijze middenveld ziet men nog eene boonvormige paarsbruine vlek op de dwarsader, die op ader 4 het donkere achterrandsveld raakt, en vóór den achterrand eene fijne grijze lijn, die op ader 2 en 4 den achterrand raakt, doch zich daaronder en daarboven er van verwijdert.

Achternvleugels roestbruin, met lichte, maar hier meer grijsgeel dan op de voorvleugels gekleurde lijntjes en met eene lichtgrijze lijn als op de voorvleugels, die echter slechts in cel 3 den achterrand raakt. Achter haar is van ader 5 tot den staarthoek de vleugel lichtgrijs.

Franjelijn donkerbruin, in de cellen verdikt. Franje paarsgrijs, met scherp en fijn lichtbruin-gelen wortel. Achterlijfsrug grijs, bruin bestoven.

Onderzijde der vleugels even levendig oranje okerkleurig als bij *Glaucaria*, in cel 1a en 1b der voorvleugels en langs hunnen voor- en achterrand smal en vervloeiend licht roodgrijs, verder geheel ongeteekend. Franje roodgrijs.

Pooten, borst en buik grijsgeel, de voor- en middenpooten regelmatig gevormd, glad beschudd, maar de achterpooten zijn korter, hebben platgedrukte, korte, verbrede, ongespoorde scheenen, eene lange pluim van grijsgele haren aan de buitenzijde der knieën en fijn behaarde tarsen.

De achternvleugels zijn aan de punt afgerond, de achterrand is blauw gegolfd, op ader 4 gebroken, de staarthoek scherp. Ader 8 is als bij de twee voorgaande soorten, maar 5 is even dik als de andere en ontspringt even boven de helft der bijna rechtstandige dwarsader, 3—4 en 6—7 ongeveer uit één punt. Voorvleugels met duidelijke hoeken en gebogen ongegolfdde achterrand. Zij hebben eene ongedeelde smalle aanhangcel, ader 11 komt uit den voorrand van deze, de steel van 7—10 uit hare spits, 7 loopt in den achterrand uit, 6 komt uit de spits der middencel, 5 als in de achternvleugels, 3 en 4 ontspringen nabij elkander, niet uit één punt.

Uit de nervuur en de pooten blijkt, dat deze soort in het systeem der Europeesche spanners aan *Acidalia* en *Timandra* is verwant, terwijl de beide andere hier vermelde soorten van *Plutodes* beter bij *Fidonia* konden worden geplaatst.

Gen. 27bis. *Milionia* Walker.

1. *Zonea* Moore, Proc. Zoöl. Soc. of London 1872 p. 569. — *Glauca* Walk., ♂, Cat. 2 p. 365 (non Cramer).

Roepit; 6 ex. alle ♂. Zie Inleiding, pag. 4.

Dit genus staat bij Walker onder zijne Bombyciden, in het allerzonderlingste mengelmoes dat hij zijne Familie Lithosiidae noemt en waarin men echte Lithosina, Zygaenina, Syntomidina, Pyralidina en Tineina dooreen aantreft. Het genus is buitendien zelf niet veel zuiverder dan de familie, want de eerste soort der tweede afdeeling, *Intercisa* Cramer, is eene der breedvleugelige Zygaenina die wij voorloopig in het genus *Chalcosia* Hübn. kunnen huisvesten, en de tweede soort dier afdeeling, *Eusebia* Cramer, is volgens Boisduval, Revue et Mag. de Zoölogie 1874 p. 78, eene *Agarista*. De eerste soort van Walker's eerste afdeeling, *Glauca* Cramer, echter, is naar Herrich Schäffer's *Systeem der Lepidoptera* (zie *Ausl. Schmett.* p. 1 en *Syst. Bearb. der Eur. Schm.* deel VI) eene echte Geometrine, evenals *Fulgida* en *Flammula* Snell. v. Voll. en *Zonea* Moore.

Deze soorten zijn verder generiek na aan *Fidonia* en vooral aan *Butpalus* verwant zoodat ik voorloopig alleen de grootte der vinders, hunne schitterende kleuren en de kort bewimperde mammelieke sprieten als onderscheid van die genera zoude weten op te geven. Walker's generieke naam heett overigens op sommige, in den laatsten tijd gevormde (*Borboroporus* Kraatz, *Sphingonaeopiopsis* Wallengren), het voorrecht van kort en welhuidend te zijn en verdient daardoor alle aanbeveling.

Dezelfde vluchtigheid en slordigheid die Walker's systematiek kenmerkt, vindt men bij de beschrijving der soorten terug; want hoewel de afbeelding van *Glauca* Cramer duidelijk een vlinder voorstelt met ongeteekende, zwartblauwe achtervleugels en niets het vermoeden wettigt dat de beide seksen verschillend geteekend zonden zijn, beschrijft Walker bondweg, zonder de minste verklaring of toelichting, als den ♂ een vlinder met gelen (luteo) zwart gevlekten achterrand der achtervleugels, en als — volgens hem trouwens twijfelachtige — variëteit van het ♀ een vlinder met roodgevekten voorvleugelwortel. Het bedoelde sexuelle verschil nu bestaat volstrekt niet; op het Leidsch Museum bevindt zich een gaaf paar van deze soort, waaruit blijkt dat ♂ en ♀ eveneens gekleurd en geteekend zijn. De *Glauca* Walker ♂ is de *Milionia Zonea* van Moore, l. c., die, met dezelfde vluchtigheid van zijnen landgenoot, er maar weder volstrekt geen gewag van heeft gemaakt dat deze den vlinder dien hij zelf *Zonea* noemt, reeds ergens had beschreven. Misschien heeft de man er ook niet eens aan gedacht om notitie te nemen van het Britsch Museum of diens Catalogus.

De voor mij staande exemplaren, waarop Moore's beschrijving goed past, variëeren in vlucht slechts van 50—52 mm.; bij allen zijn de sprietten zwart, kort en fijn, in bosjes grijs bewimperd, en is de bovenzijde der vleugels dof zwartblauw, op de hoofdaderen met van den wortel uitgaande stralen van het schitterende lichte lazuurblauw, dat palpen, kop, thorax en achterlijf kleurt. Deze stralen komen op de voorvleugels niet tot de helft van den vleugel, doch op de achtervleugels bereiken vooral die der binnenrandshelft bijna den achterrand. Bij twee vijfden van den voorrand der voorvleugels begint verder een $2\frac{3}{4}$ —4 mm. breede oranjegele tot menierode dwarsband, die, eenigszins buitenwaarts gebogen en een weinig versmalend, naar den binnenrandshoek loopt, waar hij 1—2 mm. breed is. Deze band heeft wortelwaarts eenen korten tand op den binnenrand der middencel, franjewaarts is de rand oneven, maar toch niet minder scherp begrensd. De achterrand der achtervleugels is tot ongeveer een derde eveneens gekleurd als de dwarsband der voorvleugels en met een min of meer sterken lichtblauwen weerschijn overtoegen. Verder is hij met zes ovale zwartblauwe vlekken op ader 2—4 en 6—8 geteekend, waarvan de drie bovenste bij alle exemplaren ineenvloeien en de drie onderste, anders duidelijk gescheiden, ook bij één stuk ineengevloeid zijn. Dit voorwerp heeft ook nog een klein rond zwartblauw vlekje op ader 11 en geheel zwartblauwe achtervleugelranje, die bij de andere geheel oranje is of oranje met zwarte vlekjes op eenige of alle adereinden achter de vlekken. Staartpluim grijs-geel. Onderzijde aan de bovenzijde gelijk, het oranje waar het voor- en binnenrand raakt bleeker, de blauwe stralen korter en breeder. Pooten, borst en buik staalblauw.

Het ♀ ken ik niet doch vermoed dat het, evenals dat van *Glauca*, alleen door dunnere sprietten en dikker lijf van den ♂ zal verschillen.

Ader 8 der achtervleugels komt uit den vleugelwortel, 5 is dunner dan de andere aderen, 3—4 en 6—7 ontspringen nabij elkander, maar niet uit één punt; in de voorvleugels zijn 3—4 even ver van elkander als in de achtervleugels, 2 tweemaal zoo ver van 3 als deze van 4, 7—10 zijn gesteeld, 7 en 8 eindigen in den achterrand, 9 in de punt, 10 is kort, loopt in den voorrand uit en wordt doorsneden door 11, die bij het eind der middencel ontspringt, 12 is geheel vrij. Zuiger opgerold. Voorhoofd vlak. Pooten glad beschud, de voorscheenen zonder klauw aan het eind, de achterscheenen verdikt, met korte sporen en tarsen, aan de binnenzijde met eene gleuf, waarin eene pluim van grijsgele haren is besloten.

Sub-Fam. XVI. **Hazidae** Guen.

Gen. 1. **Hazis** Boisd.

1. *Malayanus* Guérin, in Delessert, Hist. Nat. p. 89 pl. 23 f. 2. — *Malayaria* Guen., Phal. II p. 189.

Goudmijn Verbeek; 1 ex. — Silago; 1 ex.

Beide voorwerpen zijn afgevlagen.

2. *Bellonaria* Guen., Phal. II p. 183 pl. 18 f. 1.

Roepit; 2 ex. Zie Inleiding, pag. 4.

3. *Militaris* Linn., Syst. Nat. Ed. XII. — Cramer, I pl. 29 f. B. — *Militaria* Guen., Phal. II p. 193. — Rüssel IV p. 41 (Holl. vert.) pl. VI f. 3.

Loeboe gedang; 1 ex.

Het exemplaar behoort tot Guené's variëteit A.

Fam. XXVI. PYRALIDINA Led.

Sub-Fam. A. *Pyralidae* m. ¹⁾

Gen. 7b. *Paredra* m. nov. gen.

Dit genus volgt in afdeeling 9 van Lederer's tabel der Pyralidinen-genera op *Cledeobia*, waarvan het zich aldus onderscheidt:

1. Palpen driemaal zoo lang als de kop; bouw slank; het achterlijf duidelijk langer dan de achtervleugels. 7a *Cledeobia*.
2. Palpen weinig meer dan tweemaal zoo lang als de kop; bouw plomp; het achterlijf weinig langer dan de achtervleugels. 7b *Paredra*.

Palpen niet breeder dan de oogen; bijpalpen dun, draadvormig; zuiger kort, opgerold; lijf stevig; de vleugels klein en daardoor de geheele habitus Noctuiden-achtig; ook de pooten zijn zeer stevig met dik behaarde dijen en scheenen. Het overige als bij *Cledeobia*.

1. *Eogenalis* m. nov. spec.

Silago; 1 ex. (♂).

Behalve dit voorwerp — een middelmatig gave ♂ van 25 mm., — heb ik nog een beter, mede mannelijk, exemplaar van 23 mm., dat door Mr. Piepers op Celebes is gevangen. Naar beide beschrijf ik deze soort, die aan eene Noctuide der Europeesche Fauna, *Eogene Contaminei* Ev., herinnert en begin met het Celebaansche exemplaar.

Kop, thorax en voorvleugels grauwwachtig bleekrood; de snuitvormige palpen, dijen en de witgeringde voortarsen donkerbruin; de fijn bewimperde sprieten, het achterlijf, de midden- en achtertarsen en achtervleugels grijsgeel; het achterlijf is een weinig roodachtig bestoven, de achtervleugels vrij sterk, vooral tegen de punt.

Voorvleugels geteekend met een zwart middenpunt en twee geelachtige, steile dwarslijnen, waarvan de eerste in het midden geknakt en de tweede, op de voorrandshelft meer van de eerste afwijkende, eenigszins geslingerd is. Franje grijsrood met eene geelachtige lijn over den wortel.

Op de onderzijde zijn de voorvleugels ongeteekend, de achtervleugels als boven, ook tegen den voorrand grauwwachtig rood bestoven.

Het op Sumatra gevangen exemplaar onderscheidt zich doordat wortel- en franjeveld der voorvleugels door eene bruingrijze bestuiving donkerder zijn. Evenzoo zijn ook de geheele achtervleugels tegen den achterrand bandvormig donkerder en heeft de grondkleur eene vuilgele tint, waarschijnlijk ten gevolge van het afvliegen. De onderzijde is ongeveer eenkleurig leemgeel.

Naar de afbeelding te oordeelen is deze soort na verwant aan *Stemmatophora Vihicalis* Led., doch verschilt vooral door de generieke kenmerken.

¹⁾ Bevat de genera 5—20 van Lederer.

Gen. 8. **Stemmatophora** Guen., Led.

1. *Spec.*

Soepajang; (Mei) 1 ex.

Meer dan de generieke determinatie kan ik van dit afgevlogene exemplaar niet geven.

Gen. 14. **Stericta** Led.

1. *Divitalis* Guen., Delt. et Pyr. p. 124 pl. 7 f. 4.

Goudmijn Verbeek; 1 ex.

Gen. 17. **Asopia** Treits., Led.

1. *Mauritialis* Boisd., Faune de Madag. p. 119 pl. 16 f. 8. — Guen., Delt. et Pyr. p. 118.

Eenige exemplaren.

2. *Spec.*

Soepajang; (Mei) 1 ex.

Het voorwerp is afgevlogen.

Sub-Fam. B. **Botydae** m. ¹⁾

Gen. 50. **Botys** Treits., Led.

A.

a.

u.

1. *Jucundalis* Led., Beitrag. p. 171 pl. 8 f. 17.

Silago; (Juli) 1 ex.

Een slecht exemplaar.

2. *Spec.*

Solok; 1 ex.

Waarschijnlijk nieuw doch — hoewel gaaf — is het exemplaar een ♀ en dus de generieke determinatie niet zeker.

3. *Snellemanni* m. nov. sp.

Silago; (Juli) 1 ex.

Het exemplaar is mannelijk en zeer gaaf en heeft eene vlucht van 23 mm.

Palpen tweemalen zoo lang als de kop, spits, donker paarsbruin, lid 4 geheel onderaan bruinwit. Bijpalpen lang. Sprieten bijna maakt; het wortelderde is geheel draadvormig, het overige heeft driekante leden en de kleur is paarsbruin, die van den fijn bruinwit geranden schedel geelbruin. Thorax paarsbruin, het vrij kloeke achterlijf met paarsbruin gekleurde wortelen en bruingele tweede helt, de haren der staartpluin aan de punt donkergrijs. Bovenzijde der vleugels glanzig donkerpaars, de beide gewone dwarslijnen der voorvleugels, hun middenteeken en de dwarslijn der achtervleugels roestbruin, scherp, duidelijk afstekende. De eerste dwarslijn is ongebogen, schuin, de tweede is slechts zeer weinig gebogen, staat nabij het middenteeken en

¹⁾ Bevat de genera 21—189 van Lederer, benevens *Acentropus*.

achter haar is de vleugelgrond in het midden tot halfweegs den achterrind door een zwartachtig waas verhuisterd, ook op de achtervleugels, waar de dwarslijn eene met de punt naar den staarthoek gerichte \vee voorstelt. Franjelijn bruin, op de achtervleugels tegen den staarthoek wortelwaarts fijn paarswit afgezet. Franje grijsbruin, met eene geelachtige lijn over de wortelhelft.

Onderzijde der vleugels, borst, buik, dijen en scheenen bruingrijs; alle tarsen wit.

Deze soort is, voor zoo ver mij bekend, aan geene der beschrevene na verwant. Ik benoem haar naar den heer Joh. F. Snelleman, haren ontdekker.

4. *Tridentalis* Snell., Tijds. v. Ent. 2 Ser. 7 (1872) p. 89 pl. 6 f. 6, 7.

Overal; een groot aantal, meest slechte exemplaren. Is ook op Java en Celebes gemeen.

5. *Korndörfferi* m. nov. sp.

Boea; 1 ex. (♀)

Behalve dit zeer frische voorwerp van 19 mm. heb ik van deze soort nog drie exemplaren voor mij, een δ van 23 mm., door Korndörffer mede op Sumatra (in Atjeh) gevangen, een φ van 20 mm. door Piepers op Celebes en een van 19 mm. door Ludeking op Java (Ambarawa) gevonden. Zij is in mijn stakje over Atjehsche Lepidoptera (Tijds. v. Ent. deel 20 (1876—77)) verzameld op te nemen en ik benoem haar naar den heer Korndörffer.

Botys Korndörfferi is door kleur en vleugelvorm verwant aan *Botys Terreialis* Treits., doch de palpen zijn niet meer zoo beslist smuitvormig, maar beginnen den stomperen vorm te naderen dien zijn bij *Bot. Detritalis* Guen. en *Grisealis* Snellen hebben (zie afb.). Zij zijn echter nog duidelijk tweekleurig, zwartgrijs en wit. Kop, thorax en bovenzijde der vleugels zijn dof, aardkleurig zwartgrijs, twee lijntjes op het aangezicht langs de oogranden en de achterranden der achterhijfsringen zijn fijn, onzuiver wit; ook de buitenhelft der geheele, overigens grijze franje heeft bij het Celebaansche exemplaar die kleur, bij den δ van Sumatra en het Javaansche voorwerp alleen die der achtervleugels, terwijl de franje der voorvleugels de kleur van den vleugelgrond heeft, zooals de geheele franje bij het door Snelleman gevangen voorwerp. Over de wortelhelft der geheele franje loopt bij alle exemplaren eene donkerder lijn. Verder zijn eene smalle middenvlek, twee aan den voorrand verdikte dwarslijnen (waarvan de tweede langs ader 2 bijna uitgewischt is) op de voorvleugels en eene kleinere middenvlek en booglijn der achtervleugels vaalzwart. Voorrand der voorvleugels, vooral om het begin der tweede dwarslijn, smal en vervloeiend leengeel.

Onderzijde der vleugels vrij helder donker grijs, bij het Sumatransche φ eenkleurig met eene donkere booglijn en middenvlekken, bij de anderen met vuilwitte binnenranden en onge-teekend. Pooten vuilwit, met eene donkergrijze vlek aan het eind der voorscheenen. Borst en buik eveneens vuilwit, de staartspits zwartgrijs.

b.

a.

6. *Faustalis* Led., Beitr. p. 179 pl. 10 f. 15.

Boea; 1 ex. — Soengei Aboe; 1 ex.

7. *Nigrofimbrialis* m. nov. sp.

Boea; 1 ex. — Soengei Aboe; 1 ex.

Behalve het door Snelleman op Sumatra gevangen, sterk afgevlagen paar, heb ik drie zeer gave en frische mannen vóór mij, die Piepers van Celebes zond. Zij hebben eene vlucht van 25 mm., de δ van Sumatra 26, het φ 24½ mm.

Door de zeer kleine bijpalpen en het tegen het eind zeer verdikte, zwartgepunte achterlijf van de typische soorten dezer afdeeling verschillende, heeft *Nigrofimbrialis* ook overigens geene verwanten daaronder; het naast komt zij nog bij *Clytialis* Led. en bij *Chromalis* Guen. (*Principialis* Led.). Vleugels lang, vrij smal, het lijf vrij kloek gebouwd. De grondkleur van den kop, van de draadvormige sprietten en smalle, eenkleurige palpen en van lijf en vleugels is onder en boven een levendig, vrij donker, eentonig, dof okergeel. Drie dikke vlekken

aan den voorrand der voorvleugels, waarvan de kleinste, eerste dicht bij den wortel en de tweede en derde op $\frac{1}{3}$ en $\frac{2}{3}$ worden gevonden, zijn koolzwart. De beide laatsten duiden het begin aan van de gewone, hier zwartgrijs gekleurde dwarslijnen, waarvan de tweede een ongewoon verloop heeft. Na tweemaal eene kleine slingering te hebben gemaakt, wendt zij zich in cel 4 naar den achterrand en loopt daarin breeder en tot eene vlek vervloëid uit. Het gewone horizontale mid-dengedeelte ontbreekt, maar onder den wortel van ader 2 begint het loodrechte, geslingerde onder-ste derde. Dwarsader met een flauw zwartgrijs streepje. Op de achtervleugels ziet men eene zwarte middenstip en eene als de tweede dwarslijn der voorvleugels gevormde booglijn, zoodat zich op den achterrand der vleugels vier vaalzwarte vlekken bevinden. Onderzijde geheel als boven. Ge-heele franje, onder en boven, zwartgrijs, de aangrenzende achterrand overal smal zwart (aan de voorvleugelpunt breeder), evenzoo de spits van het achterlijf zwart.

Pooten donker okergeel, de voor- en middenpooten met zwarte knieën, de eersten buitendien nog met een zwart vlekje op de scheenen.

Het mannelijke achterlijf verbergt eene zeer groote grijsblonde staartpluim, die bij een der exemplaren ingetrokken is, doch bij de drie anderen uitsteekt.

Deze beschrijving is naar de gave exemplaren van Celebes gemaakt: de Sumatranen verschillen daarvan doordat de dwarslijnen der voorvleugels ook aan den binnenrand een dik zwart uiteinde hebben, en de booglijn der achtervleugels aan voor- en binnenrand dikker is.

8. *Aegrotalis* Zell., Micropt. Caffr. p. 39. — Snellen, Tijds. v. Ent. 2 Ser. 7 (1872) p. 90 pl. 7 f. 8.

Boea; 2 ex.

Een der voorwerpen behoort tot den type, het andere tot eene, als de type geteekende, maar stofgrijs in plaats van geel gekleurde variëteit.

9. *Velatalis* n. nov. sp.

Ringkiang Loeloes; 1 ex. — Silago; (Juli) 1 ex.

Behalve deze voorwerpen heb ik nog drie door Piepers gevangen gave stukken vóór mij, twee van Celebes, één van Java. Allen zijn zij mannelijk en hebben eene vlucht van 13 mm.

Velatalis herinnert aan *Divisalis* Led.; zij is ook breedvleugelig, doch heeft meer den gewonen Botydenvorm en is op de achtervleugels even sterk geteekend als op de voorvleugels; verder zijn de palpen opgericht, hetgeen deze soort in afdeeling b. a, van Botys doet plaats nemen.

Lid 2 der palpen is half zoo breed als de oogen, gebogen, bleekgeel, met twee donkerder strepen, aan de voorzijde iets ruw beschud; 3 half zoo lang als 2, rond, puntig, geheel horizontaal, donker okergeel. Spriet en geel, vrij lang en fijn bewimpeld.

Grondkleur van lijf en vleugels guttegomgeel; aan den achterrand en wortel der laatsten sporen van eene fijne oranjebruine gollijn en eerste dwarslijn, terwijl de donkerbruine, gewoon gevormde tweede dwarslijn op alle vleugels bijna geheel wordt bedekt door eene groote ronde paarsgrijze, oranjebruin gerande vlek. Dwarsader der voorvleugels met een fijn donkerbruin streepje, dat ten deele in de grijze vlek staat. Franje bleek okergeel, ongeteekend.

Onderzijde okergeelwit, als boven geteekend, doch bij de meeste exemplaren zeer flauw.

Buik en pooten geelwit, de voortarsen bruinachtig, lid 2 en 5 sneeuw wit.

10. *Punctiferalis* Guen., Delt. et Pyr. p. 320.

Alahan pandjang; 1 ex.

11. *Omicronalis* n. nov. sp.

Boea; 1 ex.

Deze soort, waarvan ik ook drie op Celebes door Mr. Piepers gevangen exemplaren vóór mij heb, heeft eene vlucht van 15 mm. Spriet kort en fijn bewimpeld. Palpen wit, met twee bruine dwarslijntjes geteekend. Thorax geelwit, Grondkleur der bovenzijde een niet zeer levendig, iets grijsachtig okergeel, dof en zeer gelijkmatig. Teekening zeer duidelijk, zwartgrijs; de voorvleugels nog vóór de eerste dwarslijn met eene halve en een streepje daarachter. Eerste dwarslijn zeer steil, aan den voorrand met een ovalen ring beginnende of deze (de gewone ronde vlek)

er juist achter. Op de dwarsader ziet men eenen tweeden (de niervlek). Tweede dwarslijn aan den voorrand dikker en zwart beginnende, overigens gewoon gevormd, ongetand, het midden-derde flauwer; het loodrechte derde stuk schijnt uit de niervlek te komen. Achtervleugels met ééne booglijn, maar schijnbaar met twee, daar het middenstuk is uitgewischt, het eerste derde aan het eind den achterrand raakt en het laatste uit eenen kleinen donkeren middenring schijnt te komen.

Vóór de zwartgrijze franjelijijn scherpe, dikke zwarte stippen; franje geelgrijs met dikke donkergrijze deelingslijn. Achterlijf aan den wortel geelwit, dan okergeel met twee zwarte zijdevlekjes op ring 2; vóór de donkerder punt met zulk een rugvlekje en zwarte zijde stippen; voorts de ringen met witachtigen achterrand.

Onderzijde op veel bleekeren, bruingrijs bestoven grond geheel als boven geteekend. Borst, buik en pooten wit, de scheenen zwart gevlekt.

12. *Niveiciliatis* m. nov. sp.

Soepajang; 1 ex.

Dit exemplaar is een gave ♂; buitendien heb ik een door Piepers op Celebes (Makassar) gevangen ♀ voor mij, zoodat ik thans deze soort naar beide seksen kan beschrijven. Zij wijkt eenigszins van de andere Botyden af door een bij den ♂ aanwezig onbeschubd indruksel van de middenceel der achtervleugels, en de spitsen van lid 1 en 2 der palpen steken iets vooruit, evenals bij *Bot. Auralis* Snell., *Incalis* Snell. en *Filalis* Guen., van welke soorten *Niveiciliatis* echter sterk verschilt door de leemkleurige bovenzijde der vleugels. Deze is bij de genoemde soorten goudgeel met purperen rand.

Beide seksen zijn eveneens en vrij plomp gebouwd; de sprieten bij den ♂ fijn bewimperd. Palpen leemkleurig, onderaan wit. Thorax, achterlijfsrug en bovenzijde der vleugels dof leemkleurig, de twee gewone dwarslijnen, een lijn streepje op de dwarsaders, eene fijne gollijn en de gegolde, scherpe franjelijijn zijn zwart. Franje sneeuw wit, zoo wel onder als boven.

Onderzijde, borst, buik en pooten lichtgrijs (♂) of grijswit (♀); de vleugels met eene flauwe, donkergrijze, als boven aangelegde teekening.

13. *Infundibulalis* m. nov. sp.

Boea; 1 ex. — Loeboe Taras; 1 ex.

Beide exemplaren zijn mannen en buitendien heb ik nog een mannelijk voorwerp van Java voor mij.

Vlucht 20—21 mm. Palpen en kop eenkleurig leemgeel, de draadvormige, kort behaarde sprieten bruingrijs. Thorax en voorvleugels licht, grijsachtig paars, glanzig en met bleek purperen weerschijn. Een naar onderen versmalde (bij één exemplaar nauwelijks tot halfweg cel *1b* komende) dwarsband op een derde en eene bijna vierkaante vlek bij de vleugel punt zijn stroogeel; tusschen hen bevindt zich nog eene stroogeel stip en alles is vrij scherp begrensd. Franje boven ader 3, en bij één stuk eene even ver reikende streep langs den achterrand, mede stroogeel; bij de andere is alleen de franje tot de genoemde ader geel.

Achtervleugels lichtgrijs, glanzig, tegen den wortel dunner beschubd. Franjelijijn eenkleurig donker. Achterlijf iets langer dan de achtervleugels, lichtgrijs, met grijsgele staartpluin.

Onderzijde der voorvleugels als boven geteekend, maar zeer bleek; die der achtervleugels met borst, buik en pooten onzuiver wit en alles glanzig.

Verwant aan mijne Botys *Semitascialis* (in litt.) van Java, die echter een bruingrijzen kop en eene fijn bleekgeel gestreepte franjelijijn heeft.

14. *Dissipatalis* Led., Beitr. p. 182 pl. 11 f. 13.

Datar; 1 ex.

Het vrij goede exemplaar is een ♀. De eerste donkere dwarsband der voorvleugels is niet zoo breed, als op Lederer's afbeelding en bij een' Javaanschen ♂, en sluit dus het gele vlekje vóór de middenvlek niet ten volle in.

15. *Abnegatalis* Led., Beitr. p. 86 pl. 11 f. 17. — ? *Plumbalis* (*Isopteryx*) Guen., Delt. et Pyr. p. 231.

Boea; 1 ex. — Soepajang; (Mei) 1 ex.

Behalve deze 15 soorten heeft de heer Snelleman nog 12 soorten van *Botys* verzameld, doch in afgevolgen, niet meer te determineeren exemplaren.

Gen. 58. **Godara** Led.

1. *Comalis* Guen., Delt. et Pyr. p. 368.

Soepajang; (Mei) 1 ex.

Gen. 61. **Cnaphalocrocis** Led.

A.

(Mannelijke voorvleugels met schubbenkammetjes.)

1. *Iolealis* Walk., p. 666. — *Iolinalis* Led., Beitr. p. 93 pl. 12 f. 7.

Een aantal exemplaren van Fort de Kock, Boea, Solok, Soepajang (April en Mei) en Ringkiang Loeles.

Deze in den Maleischen Archipel zeer verbreide soort komt ook in Zuid-Amerika en in het warmere gedeelte van Noord-Amerika voor.

2. *Rectistrigosa* Snell., Tijds. v. Ent. 2 S. VII (1872) p. 92 pl. 7 f. 11, 12.
Solok; 1 ex.

Schijnt zeldzamer dan de voorgaande, maar is even verbreid. Ik ken haar reeds uit Noord-Amerika, Afrika, van Sumatra, Java en Celebes.

B.

(Mannelijke voorvleugels zonder schubbenkammetjes.)

3. *Sanitalis* m. nov. sp.

Boea; 1 ex. — Goudmijn Verbeek; 1 ex.

Om de in mijne bovenaangehaalde beschrijving van *Cnaphal. Rectistrigosa* vermelde reden, zoude ik het verkieslijk vinden, om het genus *Cnaphalocrocis* reeds in afdeeling 30 van Lederer's Tabel der *Pylaliden*-genera te vermelden. Deze afdeeling moet dan aldus worden beschreven:

Achternvleugels met ader 5, maar zonder ader 8 of deze een zeer kort sprankje; en vervolgens in afdeeling 30 het genoemde genus tot onderscheid van *Parapoyx* B aldus worden gekarakteriseerd:

Klein, tener, met breede, stompe palpen — 61 *Cnaphalocrocis*.

Alsdan bestaat er geen beletsel meer om *Sanitalis* en de volgende, mede onbeschreven soort in dit genus op te nemen, doch als eene nieuwe afdeeling, daar de platgestreken schubbenkammetjes van *Iolealis* en *Rectistrigosa* op de voorvleugels ontbreken.

Toen ik de eerste exemplaren van *Sanitalis* in handen kreeg, hield ik die aanvankelijk voor eenigszins donkerder stukken van mijne *Rectistrigosa*, doch ontwijfelbare mannen aantreffende, moest ik wel aan eene andere soort gelooven, die zich door geheel normaal gevormde mannelijke voorvleugels van *Rectistrigosa* onderscheidt. De kleur en teekening der voorvleugels zijn

bijna eveneens als bij *Rectistrigosa*, doch bij deze is het middenveld slechts aan den voorrand grauw bestoven, en niet geheel, zooals bij *Sanitalis*.

Vlucht 12—14 mm. Palpen bruingeel, aan den wortel wit; lid 2 is bovenaan afgerond, evenals bij de twee voorgaande soorten. Sprieten, thorax en achterlijf bruinachtig stroogeel, de eersten met tegen de punt hoekige leden, de tweede met donkeren dwarsband over den halskraag, het laatste bij den ♂ vóór de lichter gele staartpluim met twee witte, zwartgerande vlekjes. Vleugels bruinachtig stroogeel met bruingrijze, wortelwaarts in het midden uitgesneden achterrandsstreep en breed bruingrijs bestoven voorrand. Deze bestuiving verduistert ook het met een donker streepje op de dwarsader geteekende middenveld der voorvleugels tusschen de fijne, ongegolfde, grijsbruine dwarslijnen. Van de laatsten is de tweede van den voorrand tot ader 2 overal recht en ongebogen, evenals bij *Rectistrigosa*. Franjelijn dubbel, donker bruingrijs. Franje lichter grijs dan de achterrand. Onderzijde bleeker dan boven, het lijf en de pooten wit.

Deze soort komt ook op Celebes voor.

Gen. 86. *Cydalima* Led.

1. *Conchylalis* Guen., Delt. et Pyr. p. 303 pl. 8 f. 9.

Silago; 2 ex.

Beide exemplaren zijn mannelijk.

Gen. 88. *Pachyarches* Led.

1. *Psittacalis* Hübn., Zuträge f. 523, 524. — Guen., Delt. et Pyr. p. 308.

Datar; 1 ex.

Gen. 89. *Margarodes* Guen., Led.¹⁾

B.

1. *Aquosalis* m. nov. spec.

Soengei Simawoeng; 1 ex.

Het Sumatraansche exemplaar is een middelmatig gave ♂; buitendien heb ik van deze soort nog twee zeer gave voorwerpen (een paar) vóór mij, beide door Mr. Piepers gevangen, het ♀ op Celebes, de ♂ op Java. Zij hebben eene vlucht van 28, 29 en 30 mm. *Aquosalis* vertoont geheel de kenmerken van het genus *Margarodes*, doch de mannelijke sprietschaft is onderaan verdikt en uitgesneden, en daardoor wordt althans de vorming van eene nieuwe afdeeling in dit genus vereischt.

Palpen onderaan wit, verder roestgeel. Sprieten grijswit. Thorax en achterlijf zeegroen, eene streep voor de borst, stippen op ring 2, 3, 4 en de achterranden van 5, 6 en 7 okergeel, de staartpluim van den ♂ zwart. Bovenzijde der vleugels zeegroen met donkerder, geelgroene vlekjes en in de cellen vóór den achterrand met zulke langsstrepen. Verder is de voorrand der voorvleugels okergeel, binnenwaarts, en hun middencel met twee donker roestbruine, tegen den voorrand okergeel, binnenwaarts geelgroen geringde stippen geteekend. Franjelijn zwartgrijs, bij de voorvleugelpunt met een paar zwarte stippen. Franje donkergrijs.

Onderzijde bleeker, zonder donkere vlekjes, de voorvleugels met leemgelen voorrand en roestbruin middenpunt. Borst, buik en pooten zeegroen, de scheenen okergeel gevlekt.

Door de groene vlekjes en strepen der zeegroene bovenzijde en de vorming der mannelijke sprieten zeer kenbaar.

¹⁾ Zie over den generieken naam: Snellen, Tijds. 10 (1867) p. 122.

Gen. 90. **Enchocnemidia** Led.

1. *Squamopedalis* Guen., Delt. et Pyr. p. 309. — Led., Beitr. p. 108 pl. 13 f. 12.
Silago; (Juli) 2 ex.

Gen. 92b. **Enyocera** m. nov. gen.

Dit genus komt in Lederer's analytische tabel der Pyraliden-genera in afdeeling 89 achter *Salbia aldus*:

Sprietten van den wortel tot voorbij het midden verdikt, dan op eens zeer dun. Palpen kort, de bijpalpen groot. Voorschenen lang behaard.

Deze verdikking der sprietten wordt niet door beschubbing gevormd, zooals bij het genus *Piletocera* Led., maar betreft den schaft zelven.

Palpen een weinig langer dan de kop, smaller dan de oogen, rechttuitstekend, spits. Bijpalpen naar boven verbreed. Zuiger en bijoogen aanwezig. Sprietten met groot, aan de bovenzijde afgerond wortellid, de schaft met dicht oopen gedrongen leden, bijna naakt. Vleugelvorm en nervuur leveren niets afwijkends op en zijn als bij *Botys*. Voorpooten met dik en lang behaarde scheenen, overigens de pooten gewoon gevormd, glad beschubd, ook het achterlijf, dat vrij dik is en, naar een overblijfsel te oordeelen, eene donkerder gekleurde staartpluim heeft.

1. *Latilimbalis* m. nov. sp.

Moeara Laboe; 1 ex.

Een gave ♂ van 30 mm.

Sprietten licht bruin. Palpen en kop paarsbruin, de schedel vervloeiend wit gerand. Halskraag en thoraxrug wit, met breede paarsbruine middenstreep, die ook over den rug van het op zijde onzuiver witte achterlijf loopt. Bovenzijde der vleugels doorschijnend, glanzig wit, met zeer breeden, binnenwaarts bochtigen, tot aan den staarthoek der achtervleugels vrij regelmatig versmallenden paarsen achterrand, die op de wortelhelft door een glanzig koperbruin waas verduisterd is. Deze rand is binnenwaarts, van den voorvleugelvoorrand tot ader 2 der achtervleugels, scherp roestbruin gezoomd.

Buitendien is de voorrand der voorvleugels boven de middencel donker gekleurd, en wel tot aan het eind der middencel donker, glanzig paarsgrijs, en vervolgens, tot aan den paarsen achterrand, grijsgeel. Uit den voorrand loopt op een derde der vleugellengte eene naar onderen gespitse donker roestbruine streep naar den binnenrand, en daar waar de paarsgrijze kleur des voorrands eindigt, hangt aan hem eene groote roestbruine niervlek. Achtervleugels met een bruin lijutje dat ader 2 snijdt en in den paarsen achterrand uitloopt. Franjelijf fijn zwartbruin, de franje donkergrijs.

Onderzijde als boven, maar het donkere bruingrijs. De beharing der voorschenen is donkergrijs, het overige der pooten, borst en buik onzuiver wit. Het overblijfsel der staartpluim is bijna zwart.

Gen. 95. **Glyphodes** Guen., Led.

1. *Jovialis* Feld. en Rog., Nov. II. 2. pl. 136 f. 25.

Soengei Aboe; 3 ex.

Glyph. Zelleri Led. Beitr. p. 186 p. 14 f. 3 is na verwant en verschilt m. i. alleen door den bochtiger zwarten rand der meer afgeronde achtervleugels.

2. *Bivitalis* Guen., Delt. et Pyr. p. 293.

Ringkiang Loeloes; 1 ex. — Moeara Laboe; 1 ex.

De exemplaren zijn iets kleiner dan eenige vóór mij staande van Celebes, maar anders merk ik geen verschil op.

3. *Westermanii* Snell., Tijds. v. Ent. 20 (1876-77) p. 77 pl. 6 f. 3.

Soepajang; (Mei) 1 ex.

4. *Piepersialis* n. nov. spec.

Ringkiang Loeloes; 1 ex.

Deze soort, waarvan ik behalve het door Snelleman gevangene vrij goede mannetje nog drie door Piepers van Celebes overgezonden gave exemplaren (2 ♂♂ en 1 ♀) vóór mij heb, heeft eene vlucht van 28—31 mm. en is na verwant aan de voorgaande, *Westermanii*, doch onderscheidt zich dadelijk door den donker grijs-bruinen achterrand der vleugels, welke bij de genoemde soort geelwit is. Overigens heeft de teekening veel overeenkomends.

Spietens bruingrijs. Palpen aan den wortel wit; lid 2 bijna zwart, aan de rug behaarde voorzijde met witte haren; eene vlek aan den bovenrand en het eindlid okergeel als kop en sprietwortel. Eene breede streep langs de voorborst en over den wortel der overigens witte schouderdeksels en het midden van den thorax zijn donker grijsbruin.

Voorvleugels tot eene met den achterrand geheel evenwijdige, ongeboogene, fijne vuilwitte lijn op drie vierden licht omberbruin, daarachter voor twee vijfden (aan de vleugelpunt iets breeder) glanzig licht paars, verder tot den achterrand dof grijsbruin. Het omberbruine gedeelte is bij den wortel langs den voorrand geteekend met eene slecht begrensde lichtpaarse streep, die zeer schuin loopt en spits is, en eene iets steilere lijne vuilwitte lijn, die beide ongeveer op de helft van cel 1b eindigen. Hierop volgen, van den voorrand uitgaande, twee breede, in cel 1b bij een wit streepje eindigende, spits toelopende, convergeerende, scherp begrensde lichte strepen, die aan den voorrand dof wit, verder glanzig paarswit zijn. De eerste, smallere, is volkomen wigvormig, de tweede heeft wortelwaarts eenen gebogen rand, franjewaarts, iets boven het midden, eenen spitsen tand. Cel 1a is tegen den binnenrand tot drie vierden vuilwit, op twee vijfden door een tand van het omberbruin afgebroken, het tweede gedeelte tegen den voorrand door eene zwartbruine langsstreep begrensd. In den omberbruinen driehoek tusschen de beide breede witte strepen ziet men een staalblauw lijntje op de dwarsader. Franjelijne onafgebroken fijn zwart (bij *Westermanii* met dikke zwarte streepjes). Franje aan de vleugelpunt zwart met twee witte stippen, verder wit, aan den staartheok grijs bestoven.

Achtervleugels glanzig en doorschijnend wit tot twee derden en aan den staartheok; de dwarsader, soms ook de wortel van ader 2, fijn bruin beschmd. Het overige gedeelte, dat bij ader 1b eenigszins puntig eindigt, is gekleurd en geteekend als het achterrandsvierde der voorvleugels, maar het paars en grijsbruin worden door eene okergele lijn gescheiden. Tegen den wortel wordt het door eene dubbele, geelwitte en grijsbruine lijn begrensd, doch deze lijnen zijn niet gebogen, zooals bij *Westermanii*, maar geheel recht. Franjelijne ook hier fijn zwart, de franje wit, aan vleugelpunt en staartheok bruingrijs.

Achterlijf wit, de rug geheel of tot den voorlaatsten ring vuil lichtbruin, de staartpluim grijsbruin. Onderzijde der vleugels bijna als boven, maar alles flauwer. Pooten wit, de voorscheenen half okergeel en bruingrijs, de voortarsen okergeel, wit geringd.

Benoemd naar Mr. M. C. Piepers, aan wien wij voor de kennis der Lepidoptera van onze Oost-Indische bezittingen zooveel verschuldigd zijn.

5. *Nyctalis* n. nov. sp.

Soepajang; (April) 1 ex. — Datar; 4 ex. — Silago; (Juni) 1 ex.

Deze ook op Java en Celebes voorkomende soort schijnt in het bereisde gedeelte van Sumatra niet ongemeen.

Zij heeft eene vlucht van 24—26 mm. Palpen bruin, onderaan en aan de voorzijde wit, met eenige nitstekende grijze haren. Lijf onzuiver grijswit, de thorax met vier bleekbruine langslijnen, waarvan twee over de schouderdeksels loopen en twee over het midden van den rug. Deze laatste worden tot de helft van den achterlijfsrug voortgezet.

Voorvleugels aan den wortel doorschijnend glanzig wit met dof leembruine langsstrepen, waarvan de breedste over den wortel van ader 1 en het sprankje in cel 1a loopt. Dan komt eene schuine, dof leembruine, bruinwit gedeelde dwarsstreep, die gevolgd wordt door een viermaal

zoo breedten doorschijnend glanzig witten, aan den voorrand smal bleekgelen band met paarsen weerschijn. Hierop volgt weder een naar onderen puntige, in het midden glanzig wit gestreepte leembruine band, die uitloopt op eene met den achterrand parallelle, bovenaan iets dikkere, leembruine, bruinwit gedeelde dwarsstreep. Deze beide bruine strepen vormen dus eene tegen den voorrand geopende \vee , waarbinnen de grond glanzig wit is met paarsen weerschijn. Achter de \vee is de grond glanzig licht paars, dan, tusschen eene gebogene leembruine streep vóór den achterrand en de leembruine franjelijn, bruingrijs. Franje grijswit, onder de vleugelpunt donker-grijs.

Achternvleugels glanzig wit, doorschijnend, met paarsen weerschijn. Bij den binnenrand ziet men eene flauwe leembruine lijn, op het begin van ader 2 zulk een streepje en vóór den licht bruingrijzen achterrand eerst twee fijne en scherpe bruine lijnen, daarop eene donkerder, vervloeiende streep. Deze streep en lijnen loopen niet in den staarthoek, maar bij ader 1c in den achterrand uit.

Franjelijn bruin. Franje tot ader 2 grijswit, dan, tot den staarthoek, donkergrijs.

Onderzijde glanzig wit met eene flauwe schets van de teekening der bovenzijde. Borst, buik en pooten dof grijswit.

6. *Crameralis* m. nov. sp.

Soepajang; (Mei) 1 ex. — Silago; (Juli) 1 ex.

Ook van deze soort heb ik, behalve de door Snelleman op Sumatra gevangene vrij goede exemplaren, nog twee gave voorwerpen die Mr. Piepers op Celebes ving.

Vlucht 30—33 mm. Een σ en drie ff .

Grondkleur van lijf en vleugels een iets glanzig, helder okergeel, de voorzijde der palpen onderaan geelwit, bovenaan donker grijs met een okergeel vlekje. Stippen op de bijpalpen, op het aangezicht, aan en tusschen de sprietwortels, twee grootere op den halskraag, twee lijntjes over de schouderdeksels, twee langere over de eerste helft van den achterlijfsrug en twee kortere in de zijden, benevens de rugranden van de laatste achterlijfsringen, zijn donkerbruin, de staartpluim zwart. Buitendien zijn de spits der schouderdeksels en de achterlijfsrug tusschen de donkere lijnen licht bruin gevlekt.

Voorvleugels aan den wortel met een paar afgebroken schuine bruine lijntjes. Gewone dwarslijnen dubbel, behalve het middenstuk der sterk gezwaaide tweede: beide zijn ongegolfd, de eerste loopt schuin en de grond is tusschen de dubbele lijnen donker okergeel. Middencel met eene bruine stip en dan, vóór, op en voorbij de dwarsader, met drie bruine lijntjes, waarvan de langere en dikkere buitenste met de tweede dwarslijn ineenvloeien, en ook tusschen hen de grond donker okergeel. Achter de tweede dwarslijn ziet men nog eene onregelmatige bruine golflijn, die van ader 5—2 de dwarslijn zeer nadert, daarmede door vijf gebogen langsstreepjes verbonden is en zoo eene sneervormige rij van vier ronde gele vlekjes insluit. Verder is op voor- en achternvleugels de grond vóór de zeer scherpe, donkerbruine franjelijn vlekkig donker bruin. Franje met donker okergele wortel- en lichtere tweede helft.

De aan den wortel doorschijnende achternvleugels hebben een bruin streepje op de dwarsader en twee eerst convergeerende, later, na door een bruin langsstreepje op ader 2 te zijn verbonden, weder iets divergeerende donkerbruine dwarsstrepen, waarvan de eerste dubbel is. In cel 1c loopt langs de franjelijn een bijna helderwit streepje. Onderzijde bleeker en vlekkiger, anders ongeveer als boven. Pooten geelwit, donker bruin gestippeld.

Deze beschrijving is naar de voorwerpen van Celebes gemaakt. De Sumatraansche onderscheiden zich door iets levendiger okergeel en donker, bijna grauwbrown bestoven ruimte tusschen en onder de dwarslijnen der voorvleugels, zoodat onder de bocht der tweede dwarslijn eene ronde gele vlek in cel 1b wordt afgezonderd. — De afbeelding wordt naar een exemplaar van Sumatra gemaakt.

7. *Botydalis* m. nov. spec.

Soengei Aboe; 2 ex.

Beide exemplaren zijn mannelijk en hebben eene vlucht van 19 en 20 mm.

Leden der bijna naakte, okergele sprieten tegen de punt driekant. Palpen minder afgerond

dan bij de andere soorten, het eindlid duidelijk, lid 2 met eene spitse punt; hunne kleur okergeel, met donker grijze teekening. Kop, thorax en achterlijf zijn okergeel. De staartpluim van het laatste is met een wit dwarsstreepje en drie fijne witte langslintjes geteekend. Bovenzijde der vleugels bleek okergeel, glanzig. Drie dwarslijnen en een middenstreepje der voorvleugels benevens twee dwarslijnen der achtervleugels zijn donker, dof okergeel en vrij dik. Onderzijde bleeker dan boven en slechts met flauwe donkere sporen der teekening, daarentegen met een fijn, zwartbruin lintje op de dwarsader der voorvleugels. Pooten wit, aan de buitenzijde geel bestoven.

Deze soort wijkt dus door de sprieten en palpen eenigszins van de typische soorten van het genus af, doch m. i. niet belangrijk genoeg om haar uit te sluiten.

8. *Spec.*

Moeara Laboe; 1 ex.

Zeer afgevlogen exemplaar en onkenbaar.

Gen. 96. **Heterocnephes** Led.

1. *Vicinalis* m. nov. sp.

Datar; 1 ex.

Een niet geheel gave doch bruikbare ♂ van 24 mm.

Verschilt van *Scapularis* Led. door mindere grootte, paarsen achterrand der vleugels, twee dwarsbanden der voor- en eene witte vlek achter den meer wortelwaarts geplaatsten dwarsband der achtervleugels.

Palpen met witten wortel, overigens buitenwaarts zwart met gele dwarsstreep en spits. Sprieten lang bewimperd, licht bruin, ook de kop en de witgestreepte thoraxrug. De teekening der voorvleugels, die vóór de laatste witte dwarslijn bruingrijs en op het achterrandsderde paars zijn, bestaat uit twee witte dwarsstreepjes aan den wortel (het tweede niet tot den voorrand reikende) en eene zwarte stip aan den voorrandswortel. Dan komt, na eene grovere en donkerder beschubbing, een glanzig witte dwarsband, die bovenaan iets verbreed en afgerond is en wiens wortelhelft door eene bruingrijze lijn wordt gedeeld, terwijl hij franjewaarts door eene tweede is gezoomd. Iets vóór eene fijne, hochtige, geelwitte dwarslijn, op twee derden, ziet men eene groote, boonvormige, witte, bruingrijs gerande vlek, die van den voorrand tot ader 2 reikt, en achter de lijn is de grond paars. Het middenveld is onder de middencel wit gemengd.

Grondkleur der achtervleugels donker bruingrijs tot eene geheel ongebogene, in den staarthoek uitlopende geelwitte dwarslijn, in het midden en daarvóór met eene naar onderen versmalde witte dwarsstreep en eene aan den voorrand hangende witte vlek geteekend. Achter die lijn zijn zij paars als op de voorvleugels, doch van ader 5 tot in den staarthoek ziet men eene vuilwitte veeg. Franjelijn fijn zwart. Franje grootendeels afgevlogen; zij schijnt wit te zijn met eene donkergrijze lijn over den wortel.

Achterlijf grijsgeel, de rug aan den wortel met twee witte langsstrepen, de zwarte staartpluim aan beide zijden met twee geelwitte. Onderzijde der voorvleugels donkerder dan boven gekleurd, met eene witte dwarsstreep en boonvormige vlek; op de achtervleugels is de grond grootendeels vuil geelwit met naar onderen versmalde donker grijzen achterrand. Borst, buik en pooten wit.

Gen. 109. **Hedylepta** Led.

1. *Vulgalis* Guen., Delt. et Pyr. p. 202 pl. 6 f. 8. — Snell., Tijds. v. Ent. 2 S. 7. (1874) p. 94. — *Diemenalis* Guen., p. 202.

Soepajang; (April) 1 ex.

Een zeer sterk grauwbrown bestoven ♂, bij wien alleen de voorrand der voorvleugels in het midden nog smal okergeel is.

Diemenalis Guen. houd ik nu stellig voor niets anders dan voor eene donkere variëteit van *Vulgalis*.

2. *Pyraustalis* n. nov. sp.

Boea; 3 ex. — Solok; 1 ex. — Soepajang; (Mei) 1 ex. — Silago; (Juli) 2 ex.

Komt ook op Java en Celebes voor. Vlucht 16—18 mm.

Deze soort bezit ten volle de kenmerken van het genus *Hedylecta*, alleen zijn de mannelijke sprieten korter bewimperd dan bij *Vulgalis* en ook de vrouwelijke schouderdeksels zijn verlengd. Kleur en teekening van den vlinder wijken echter sterk af en herinneren aan de soorten van *Botys* die vroeger Treitschke's genus *Pyrausta* uitmaakten (*Aurata* Scop., *Purpuralis* L. enz.).

Lijf okergeel, zwart gevlekt en bestoven, vooral tegen de punt van het achterlijf, waar de achterranden der ringen echter fijn wit zijn. Wortelderde der voorvleugels goudgeel, met eene dikke vaalzwarte dwarsstreep. Het middenveld is aan den voordrand goudgeel met twee zwarte vlekken, overigens vaalzwart. Het wordt franjewaarts bezoomd door eene in het midden fijne, aan voor- en binnenrand tot vlekken verbreede, gewoon gevormde goudgele tweede dwarslijn. Vooral de vlek aan den binnenrand is groot en ovaal, de kleinere aan den voordrand is driekant en wordt wortelwaarts door een zwart vlekje begrensd. Het overige van den vleugel is vaalzwart.

Achternvleugels met goudgele, door eene dikke, tweemaal gebroken, vaalzwarte streep en eene zwarte middenvlek gedeelde wortel- en vaalzwarte tweede helft. Franje grijswit met eene dikke zwarte lijn over den wortel.

Op de onderzijde zijn de voorvleugels zwartgrijs, tegen den wortel geel, de achternvleugels als boven, maar de kleuren bleeker en minder scherp gescheiden. Pooten, borst en buik geel, de eersten zwartgrijs bestoven.

Bij de Sumatraansche exemplaren is het geel der voorvleugels meer beperkt en de achternvleugels moet men vaalzwart noemen, met tweemaal gebroken goudgele middenstreep; want de zwarte dwarsstreep der Javanen en Celebanen is hier met de middenvlek ineengevloeid en bijna tot den wortel verbreid. Ook is de achterlijfsrug geheel vaalzwart met fijn wit gerande ringen.

Gen. 110b. *Phycidicera* n. nov. gen.

Dit genus komt in Lederer's tabel in afdeeling 36, onder *Aetholix*, aldus:

Palpen opgericht, lang, met plat beschubd eindlid. Sprieten van den ♂ met schulp- of knopvormig uitsteeksel boven den verdikten wortel, de schaft daarboven gebogen en verbreed, verder draadvormig, kort bewimperd. Schouderdeksels (bij beide seksen?) langer dan gewoonlijk. — *Phycidicera*.

Het moet overigens in de reeks der *Pyraliden*-genera naast *Omiodes* worden geplaatst, eerstens om de verlengde schouderdeksels, en ten tweede om de groote overeenkomst in kleur en teekening der vlinders van beide genera. Van *Omiodes* onderscheidt *Phycidicera* zich door de ontbrekende bijpalpen, de lange, smallere lipvoelers met duidelijk eindlid, en door de afwijkend gevormde mannelijke sprieten.

Zuiger duidelijk. Palpen langer dan de kop, half zoo breed als de oogen, opgericht, lid 2 onderaan gebogen, verder ongeveer loodrecht oprijzende, evenals lid 3. De mannelijke sprieten zijn korter dan gewoonlijk, weinig langer dan de helft der voorvleugels. Uit het midden van den halskraag komen verder bij den ♂ twee dikke pluimen die over den rug heengestrekten zijn. Pooten gewoon gevormd; aderstelsel als bij *Botys*.

Dit genus is door mij gevormd voor twee onbeschreven soorten, die Mr. Piepers op Celebes vond. Van eene der twee ken ik de beide seksen, en de schouderdeksels zijn zoowel bij den ♂ als bij het ♀ verlengd, doch weinig voorbij den wortel des achterlijfs, terwijl dit geene langere beharing op den rug heeft. Daarentegen zijn de mannelijke sprieten boven den wortel met eene zeer lange, schulpvormig hefgebogen bekleeding van zwarte haarden voorzien, terwijl zij bij de andere soort, voorbij de bocht, slechts een eindwegs platgedrukt, iets breeder en stomp gekerfd zijn, buitendien aan de ééne zijde met eene rij stijve borstelhaaren bezet. De tweede soort, waar

bovendien uit de schouderdeksels eene tot drie vierden des achterlijfs reikende pluim van blende haren komt, en de verder glad beschubde achterlijfsring ook tot zoover eene lange, blonde beharing draagt, is ook door den heer Snelleman op Sumatra aangetroffen. Ik geef haar den naam van:

1. *Manicalis* n. nov. sp.

Sumatra: Silago; 1 ex.

Het voorwerp van Sumatra en het zoeven vermelde van Celebes, of eigenlijk van Saleijer, zijn beide mannelijk en hebben eene vlucht van 31 mm. Het Celebaansche exemplaar, waarnaar de afbeelding werd gemaakt, is zeer gaaf: dat van Sumatra vrij slecht.

Palpen aan den wortel wit, verder donker grijs. Sprieten geheel blond. Kop en thorax licht leemkleurig grauw, de pluimen uit de schouderdeksels en de lange haren op den overigens geelgrijzen achterlijfsring blond. Bovenzijde der vleugels dof leemkleurig grauw, als de thorax, doch het middenveld der voorvleugels lichter, helderder, bijna okergeel. Het wordt door twee dikke, iets verstoven zwarte dwarslijnen afgezet, de eerste gebogen, de tweede gewoon gevormd, doch het horizontale, flauwere stuk langs ader 2 is korter dan het onderstuk, en dat van ader 2—7 is bijna ongebogen. Middencel met eene zwarte stip en zulk een streepje op de dwarsader. Achtervleugels met eene kleine middenstip en eene dunne booglijn, beide donkergrijs.

Franjelijn fijn, leemgeel. Franje op de achtervleugels en aan den staartheek der voorvleugels tot ader 2 wit, verder donker grijs; over den wortel loopt eene donkerder lijn.

Onderzijde, borst, buik en pooten onzuiver grijs-wit, de voor- en middeknien donker grijs, de voorscheenen in het midden okergeel, de vleugels naar achteren iets donkerder, middenstippen en eene booglijn donker grijs.

Gen. 122. *Agathodes* Guen.

(Stenurges Led.)

1. *Ostensalis* Hübn., Zutr. fig. 833, 834. — Guen., Delt. et Pyr. p. 208.

Silago; (Juli) 1 ex.

2. *Modicalis* Guen., Delt. et Pyr. p. 210.

Paja Koemboeh; 1 ex. — Boea; 1 ex. — Ringkiang Loeloes; 1 ex. — Loeboe

Taras; 1 ex. — Alahan pandjang; 1 ex. — Soengei Aboe; 1 ex.

Guenée heeft zijne beschrijving naar twee slechte exemplaren gemaakt. Ik neem de gelegenheid waar, om naar een fraai voorwerp voor eene afbeelding te zorgen, en acht ook eene nieuwe beschrijving niet overbodig.

Deze soort onderscheidt zich door de grootte, de donkere kleur en de verlengde achtervleugels van den ♂ van de overige soorten.

Vlucht 39—42 mm., de ♂ iets grooter dan het ♀. Palpen, kop, thorax en voorvleugels hebben eene vuil olijfgroene grondkleur, die bij den ♂ donkerder en met roodbruin besteven is, terwijl zij bij het ♀ eenkleuriger en bleeker is. Bij beide seksen zijn eene fijne lijn langs de oogen en de spits der bijpalpen wit. Op het midden van den binnenrand der voorvleugels ziet men den aan al de mij bekende soorten van het genus eigenen, schuinen halven dwarsband; hij is bij *Modicalis* roodbruin, donkerbruin gerand; de rand aan de franjezijde is bovenaan omgebogen en loopt nog tot den oorsprong van ader 3 ongeveer waterpas door. Achter haar is eene franje-vaarts vervloeiende driekante plek op den binnenrand roodachtig wit. Van een vierde des voorstands loopt eene zeer flauwe grijs-bruine lijn naar de spits van den wortelwaartschen rand des dwarsbands. Dwarsader met een flauw licht half maantje. Vleugelpunt met eene driekante, bleek dof olijfgroene, tegen den fijn donkerbruinen binnenrand glanzig grijs-witte vlek, uit welker onderzijde een kort, gegolfd, donkerbruin lijntje komt. Aderbeloop der eenkleurig bruingrijze paars-glanzige achtervleugels fijn donkerbruin. Franjelijn vervloeiend donker; wortel der franje fijn licht, overigens is zij olijfbrown, bij den ♂ karmozijnrood gemengd.

Achterlijf bij het ♀ weinig, bij den ♂ bijna de helft langer dan de achtervleugels. Ring 1 is op den rug bruingrijs, vuilwit gerand, 2 roodbruin, 3—7 bij den ♂ grijsbruin (5 bleeker), de spits bij het ♀ olijfgrauw, bij den ♂ de staartpluim grijsgeel. Onderzijde bruingrijs, met paarsen glans, de binnenrand der voorvleugels vuilwit, de achtervleugels op de geheele binnenrandshelft vuilwit gemengd. Borst en pooten onzuiver wit; buik grijsachtig geelwit.

Gen. 126. *Diasemia* Guen., Led.

1. *Spilonotalis* n. nov. spec.

Silago; 1 ex.

Behalve het op Sumatra gevangene exemplaar (een ♀ van 15 mm.), ken ik van deze soort een op Java (Ambarawa) door Dr. Ludeking gevonden ♂, die op 's Rijks Museum te Leiden wordt bewaard, en nog een ♂ dien Mr. Piepers op Celebes vond van 15½ mm. vlucht. Deze soort is door de zwartgrijs en vuilbruin gemengde kleur van den vlinder, zoowel van *Ramburialis* als (naar de beschrijving te oordeelen) van *Bracteolalis*, *Tricoloralis* en *Disjectalis* Zeller onderscheiden, en sluit zich meer bij *Literata* Scop. aan, die echter veel grooter is en witte, bont zwartgrijs gevlekte franje heeft.

Spriet en grijswit, op den rug zwart gevlekt. Palpen buitenwaarts licht grijsbruin als kop en thorax. Voorvleugels aan den wortel onzuiver geelbruin, de eerste dwarslijn is onzuiver wit, wortelwaarts zwartgrijs atgezet. Achter haar bevindt zich eene groote, bijna vierkante donkerbruine binnenrandsvlek, die slechts tot den onderrand der middecel reikt en bovenaan tegen den onzuiver geelbruinen of bruingrijzen voorrand niet scherp is begrensd. Van deze vlek tot de scherphoekig gebroken, vuilwitte tweede dwarslijn is het middenveld aan den binnenrand vuilwit, met eene korte, horizontale, roestgele langsvleeg daarboven. De onderhelft der tweede dwarslijn wordt ten deele verduisterd door eene tweede, maar smallere en spitsere donkerbruine vlek op den binnenrand. Franjeveld bruingrijs (♂) of grijs (♀), tegen de tweede dwarslijn donkerder beschaduwd. Achtervleugels zwartgrijs (♂) of grijs (♀), tegen den voorrand vervloeiend vuilwit, met eene donkergerande, bruingele middenvlek en eene scherphoekig gebrokene, vuilwitte dwarslijn. Franjelijn vervloeiend donker, de franje vuilwit, met twee donkergrijze deelingslijnen. Achterlijf grijs, met wit gerande ringen.

Onderzijde op onzuiver leembruinen (♂) of grijzen (♀), donker bestoven grond met eene flauwe, hoekig gebroken, lichte dwarslijn en buitendien met eene flauwe aanduiding van de tekening der bovenzijde. Pooten, borst en buik vuil geelbruin.

De afbeelding dezer soort is gemaakt naar het Celebaansche exemplaar, als het beste.

Gen. 135. *Siriocauta* Led.

B.

1. *Simialalis* n. nov. spec.

Moeara Laboe; 1 ex.

Naar het zeer afgevlogene exemplaar dat Snelleman op Sumatra vond, zoude ik deze soort niet kunnen beschrijven, doch ik heb van haar zeven fraaie voorwerpen vóór mij, die Mr. Piepers van Celebes en Java overzond. Zij sluit zich na aan bij *Siriocauta Testulalis* Hübn. en draagt ook overigens de generieke kenmerken, behalve wat betreft de palpen, welke opgericht en gebogen in plaats van snuitvormig rechthoekig zijn. Wanneer ik mij streng aan Lederer hield, zou ik dus weder een nieuw genus moeten vormen; doch ik vind het beter dit te ontgaan en *Simialalis* in sectie 68 van Lederer's tabel als eene afdeeling B van het genus *Siriocauta* te vermelden. Beide seksen van den vlinder hebben aan weerszijden van ring 2 des achterlijfs nog een half wit en half zwart pluimpje van zeer lange schubben, dat bij *Testulalis* ontbreekt.

Vlucht 24—29 mm. Kop, thorax en de tegen den binnenrand bleekere voorvleugels zijn vuil donker grijsbruin, de sprieten, de punt der schouderdeksels, het achterlijf en eene smalle, naar achteren een klein weinig verbreedde streep langs vier vijfden van den voorrand der voorvleugels houtkleurig bruingeel. Verder is de bovenhelft van het achterrandsderde vier vleugels paarsachtig vaalzwart, met twee witte vlekjes onder de voorvleugelplaat, en de staarthoek grijsachtig. Van de dwarslijnen ziet men slechts sporen op de binnenrandshelft en overigens eene ronde en niervlek als bij *Testulalis*, d. i. doorschijnend wit, fijn donker gerand en de laatste bovenaan open, doch beide kleiner. Achtervleugels doorschijnend wit, met paarsen weerschijn, de dwarsader met dikkere, zuiver witte beschubbing en de bovenhelft van den achterrand met eene zwartgrijze silhouet, die echter niet, zooals bij *Testulalis*, op een menschelijk wezen gelijkt, maar meer op eene apentromie. Sporen eener flauwe, donkere booglijn loopen er voor. Franje als de aangrenzende vleugel, de franjelijn met fijne zwarte boogjes in het wit en vaalzwarte vlekjes in het donkere.

Onderzijde als boven, sterker geteekend; bij den wortel van cel 1c der achtervleugels een zwart vlekje. Borst, buik en pooten wit, de voorscheenen geelbruin.

Sirocauta? Amboinalis Feld. en Rogenh., Novara II, 2 pl. 135 f. 24, is misschien eene derde soort van dit genus, kleiner en lichter dan *Simialalis*, met donker gedeelde witte middenvlek der voorvleugels en anders gevormde zwarte vlek in de punt der achtervleugels. Eene beschrijving ontbreekt echter en de afbeelding is vrij slordig.

Gen. 137. *Hymenoptychis* Zell., Led.

B.

1. *Dentilinealis* m. nov. sp.

Solok; 1 ex.

Behalve het op Sumatra gevangene voorwerp — een zeer frisch en gaaf ♀ van 20 mm. vlucht, — heb ik van deze soort vijf door Piepers op Celebes gevondene exemplaren van beide seksen vóór mij, die eene vlucht van 22—23 mm. halen.

Eveneens gebouwd als *Sordida* Zeller en stellig niet anders dan tot *Hymenoptychis* te brengen, doch met eenige afwijkingen in het aderstelsel der voorvleugels en daarom althans de plaatsing in eene afzonderlijke afdeeling vereischende. Bij den ♂ ontspringen namelijk ader 2—5 dicht oopen gedrongen bijna uit één punt op de helft van den vleugel met de middenader, 6 is als bij *Sordida*, 8—10 gesteeld; verder is de binnenrandsader sterk gebogen (bij *Sordida* horizontaal). Bij het ♀ zijn ader 2—5 mede opeengedrongen, 6 en 7 op de gewone plaats te vinden, 8—10 gesteeld. Grondkleur vuil lichtbruin geel, donkerder bestoven (bij het Sumatraansche voorwerp helderder, bijna okergeel), de voorvleugels met eene donkerbruine ronde en bruingeel gekernde niervlek in de middencel en over de geheele bovenzijde eene lang en spits getande booglijn. Men ziet ook een bruinen ring op de dwarsader der achtervleugels.

Achterlijf van den ♂ twee en een half maal zoo lang als de achtervleugels, iets gebogen, puntig toeloopende en dus, evenals dat van *Sordida*, aan den legboor der sabelsprinkhanen herinnerende. Onderzijde als boven geteekend, donker bestoven. Pooten bruingeel.

Gen. 139. *Pleonectusa* Led.

1. *Tabidalis* Led., Beitr. p. 189 N. 113.

Fort de Kock; 1 ex. — Goudmijn Verbeek; 2 ex.

Gen. 140. *Stegothyris* Led.

1. *Diagonalis* Guen., Delt. et Pyr. p. 201. — *Transversalis* Led., Beitr. p. 190 pl. 16 f. 5.

Soepajang; 1 ex. — Ringkiang Loeloes; 1 ex. — Alahan pandjang; 2 ex.

Gen. 144. **Coptobasis** Led.

1. *Textalis* Led., Beitr. p. 190 pl. 16 f. 9.

Soepajang; (Mei) 1 ex. — Silago; (Juli) 3 ex.

2. *Nov. sp.*

Silago; (Juli) 1 ex.

Het exemplaar is een ♀, daarbij afgevlogen. Om beide redenen laat ik de soort dus liever onbeschreven.

Gen. 156. **Athaloëssa** Led.

1. *Floridalis* Zell., Micropt. Caff. p. 60. — Led., Beitr. pl. 17 f. 2. —
? *Glyphodes Calidalis* Guen., Delt. et Pyr. p. 294.

Soepajang; (Mei) 1 ex. — Silago; (Juli) 1 ex.

Gen. 159. **Zinckenia** Zell., Led.

1. *Recurvalis* Fabr., Syst. Ent. N. 29. — Guen., Delt. et Pyr. p. 228 pl.
8 f. 5. — *Fascialis* Cram., IV pl. 398 fig. 0. — Stoll, pl. 36 f. 13 p. 163.

Goudmijn Verbeek; 1 ex. — Soepajang; (April) 1 ex. — Id.; (Mei) 1 ex. —
Moeara Laboe; 2 ex.

Gen. 164. **Leucinodes** Guen., Led.

1. *Orbonalis* Guen., Delt. et Pyr. p. 223.

Silago; (Juli) 1 ex.

Gen. 170. **Synclera** Led.

1. *Onychinalis* Guen., Delt. et Pyr. p. 205 pl. 6 f. 7.

Silago; (Juli) 1 ex.

Door Lederer over het hoofd gezien. Guenée plaatst deze soort N. B. in Asopia!

Gen. 183. **Hydrocampa** Guen., Led.

A.

1. *Diffualis* m. nov. spec.

Fort de Koek; 1 ex. — Boea; 1 ex.

Behalve de beide Sumatraansche voorwerpen heb ik nog vele Javaansche en Celebaansche stukken vóór mij. Vlucht ♂ 11—14, ♀ 18—21 mm.

Duidelijk verwant aan de europeesche soorten met witten grond der achtervleugels, doch vooreerst zijn de beide seksen van zeer verschillende grootte, en dan onderscheidt zich *Diffualis* duidelijk door de boven den staartheek te zamen loopende dwarslijnen der achtervleugels, die dus een driekant middenveld insluiten, dat bij de wijfjes steeds grootendeels wit is, doch bij de kleinere mannen ongeveer geheel vaalzwart.

Voorvleugels grijsbruin, bij den ♂ donkerder en sterk met leembruin en geel gemengd, bij het ♀ bleeker en slechts in de bovenhelft van het middenveld met eene duidelijke leemgele vlek. Zij hebben verder op de helft van den voorrand een wit vlekje en zijn ook langs den achterrand vlekkig wit; verder vertoonen zij drie witte dwarslijnen, eene bijna of geheel ongebogene eerste op een vierde, eene aan den wortel van ader 2 gebrokene even vóór de helft, en eene vrij bochtige derde op drie vierden, wier bovendeel wortelwaarts is gebogen, terwijl het onderste derde eene flauwe buitenwaartsche bocht heeft en het middenstuk bij den wortel van ader 2 de breuk der tweede ontmoet. In het ondergedeelte van het door deze twee lijnen gevormde middenveld ziet men eene flauwe, witachtige plek in cel 1b.

Eerste en derde veld der achtervleugels bij beide seksen grijsbruin (bij den ♂ zeer donker), het laatste tegen den achterrand, het eerste aan den wortel wit. Het middenveld heeft bij den ♂ een okergeel vlekje op de dwarsader en wordt door eene geheel ongebogene eerste en eene iets bochtige tweede witte lijn ingesloten; bij het ♀ is de middenvlek grijsbruin en zijn de dwarslijnen dubbel, wit en grijsbruin. Vóór de dikke donkere franjelijf loopt, evenals bij de verwante soorten, nog eene tweede, en de grond tusschen beide is bij den ♂ donker okergeel, bij het ♀ grijs. Franje vuilwit.

Onderzijde grijs (♂) of vuilwit (♀), met eene flauwe schets van de teekening der bovenzijde. Schijnt althans op Java en Celebes gemeen.

2. *Excsolvalis* m. nov. sp.

Alahan pandjang; 1 ex. — Moeara Laboe; 1 ex.

Geen der beide exemplaren is geheel gaaf, het minst dat van Moeara Laboe. Buitendien ken ik nog twee, mede vrij slechte Javaansche. Indien ik deze soort dus beschrijf, is het omdat zij in het beloop der tweede dwarslijn een zeer goed kenmerk bezit. Deze heeft op voor- en achtervleugels eenen scherpen tand, op eerstgenoemde op ader 1, op de achtervleugels eenen kleineren in het midden. Bij al de verwante soorten nu met grijze of witte grondkleur is die lijn op de vermelde plaatsen rond gebogen.

Vlucht 25 mm. (♂) of 28 en 31 (♀). Kop, thorax en achterlijf bruingrijs. Wortelderde der voor- en achtervleugels geelbruin, grauw bestoven, gedeeld door eene vervloeiende witte dwarslijn en begrensd door eene, op de voorvleugels op de helft gebrokene, op de achtervleugels iets gegolfde tweede, die franjewaarts lijf roetzwart is afgezet. Het witte middenveld, — op de achtervleugels tegen den binnerrand sterk versmald — heeft op de dwarsader een zwart streepje en daarachter op de voorvleugels eene groote, vervloeiende, geelbruine vlek, die tegen eene groote, onderaan verdikte roetzwarte S staat, eigenlijk het bovengedeelte van de wortelwaartsche afzetting der bovenhelft van de tweede, bleek okergeel gekleurde dwarslijn, wier afgescheiden ondergedeelte eene groote, scherpe, liggende > voorstelt. Op de achtervleugels heeft deze tweede lijn slechts eenen korten tand in het midden en is wortelwaarts afgezet door eene, in den tand verdikte, roetzwarte lijn. Het nog overige der vleugels is geelbruin, op de voorvleugels dun roetzwart bestoven, terwijl op de achtervleugels, onder den grijsachtigen voorrand, cel 5 en 6 geheel vervloeiend roetzwart zijn gekleurd en ook de dwarslijn zulk eene, naar onderen versmalde beschaduwing heeft. Langs den achterrand, een weinig daarvan verwijderd, loopt eene witte roetzwart afgezette lijn, die op iederen vleugel op de helft is gebroken en uitgewischt; zij zendt op de voorvleugels, boven de helft, eene of twee spitse witte stralen wortelwaarts. Franje wit, grijs gevlekt.

Onderzijde wit, grijs bestoven, vooral op het puntderde der voorvleugels, en met twee uit ineenvloeiende donkergrijze stippen bestaande dwarslijnen, die gevormd zijn als de beide lichte der bovenzijde.

Gen. 184. *Parapoynx* Hübn., Led.

A.

1. *Linealis* Guen., Delt. et Pyr. p. 271.

Solok; 2 ex. — Soepajang; (April) 1 ex. — Ringkiang Loeloes; 1 ex. — Grabak; 1 ex.

2. *Unquicalis* m. nov. sp.

Silago; (Juli) 1 ex.

Behalve het door den heer Snelleman gevangen exemplaar — een ♂ — heb ik nog een gaver ♀, dat door Mr. Piepers op Java gevangen is.

Vlucht 14 (♂), het iets plompere ♀ 15 mm. Palpen wit, op zijde grijs bestoven. Kop onzuiver wit, sprieten bleek bruinwit. Thorax helderwit met een donkergrijs, hier en daar zwart beschudt dwarslijntje. Bovenzijde der vlegels wit, met enkele zwartgrijze, verstrooide schubben tusschen de gele, donkergerande teekening. Aan den voorvleugelwortel ziet men een paar zwartgrijze schubben en een sterk gebogen, smal, donker okergeel, door zwarte schubben verduisterd dwarsbandje. Dwarsader met een driekant, zwartgerand wit middenvlekje, welks spits naar den wortel van ader 4 is gericht. Daarachter ziet men de ongewoon sterk gezwaaide tweede dwarslijn als eene helder okergele zwartgrijs gerande streep, en dan eene door de bocht dezer streep bij ader 3 afgebokene, mede gele, zwartgrijs gerande streep, die onderaan, op den binnenrand, tot eene vlek is vervloeid.

Achternvleugels met eene bovenaan klauwsgewijze gevorkte, dikke, zwarte middenstreep en eene onder en boven versmalde, okergele, zwartgrijs gerande daarachter. Langs den geheele achterrand der voor- en achternvleugels loopt verder eene okergele, zwartgrijs gerande streep, die op ader 3—5 der laatstgenoemden met eene gegolfd grijs lijntje en drie zwarte stippen is geteekend, — evenals bij vele soorten van *Oligostigma*, van welk genus deze soort echter door den niet nitgesneden achterrand verschilt. Boven ader 5 houdt deze randstreep op de achternvleugels op, doch hunne spits heeft bij den ♂ nog eene zwarte stip. Achterlijfsrug aan den wortel helderwit, verder vuilwit, alle ringen donkergrijs gerand.

Onderzijde als boven gekleurd en ook aldus geteekend, maar alles flauwer, bleeker, minder scherp begrensd. Pooten geelwit (♂) of wit (♀), de tarsen ten deele zwart gestippeld.

De ♂ is onzuiverder van tint dan het ♀ en op de bovenzijde zijner voorvleugels ziet men meer verstrooide zwarte schubben.

Gen. 185b. *Oligostigma* Guen., Snell.

(*Hydrocampa*, pars, Led.)

B.

1. *Hamalis* Snell., Tijds. v. Ent. 19 (1875-66) p. 189 en 199 pl. 8 f. 4 a-c.

Een ♀ waarvan de aantekening der vangplaats bij mij verloren is gegaan. Het is zeer gaaf en donkerder, meer met grauw bestoven dan het l. e. afgebeelde exemplaar.

C.

2. *Sejunctalis* Snell., Tijds. v. Ent. 19 (1875—76) p. 189 en 207 pl. 9 f. 11.

Alahan pandjang; 1 ex.

Een afgevlogen voorwerp.

3. *Spec.*

Alahan pandjang; 1 ex.

4. *Spec.*

Alahan pandjang; 1 ex.

De exemplaren der beide laatstvermelde soorten waren alleen generiek te determineren.

Gen. 186. **Cataclysta** Hübn., Led.

C.

1. *Vestigialis* m. nov. spec.

Op de meeste plaatsen. Schijnt gemeen.

Vlucht 14—18 mm.

Onderscheidt zich van *Lemnata* en *Magnificalis*, die mede tot afdeeling C behooren, door het gemis van de zwarte, zilverwit gestippelde streep langs den achterrand der achtervleugels. Verder is de bovenzijde der vleugels bij beide seksen sneeuwwit, vertoonen de voorvleugels twee zwarte stippen en zijn van hunne tweede dwarslijn (de eerste ontbreekt), van de gollijn en verder van de beide dwarslijnen der achtervleugels slechts flauwe, vlekkelijke, bleekbruine sporen aanwezig. Langs den achterrand der achter-, soms ook der voorvleugels, ziet men nog eene reeks van fijne, aaneengeschakelde bleekbruine boogjes. De eerste zwarte stip der voorvleugels staat op een derde van cel 1b, de tweede, meer langwerpige, op de dwarsader.

Onderzijde als boven geteekend. doch alles zeer bleek en flauw. De voorvleugels vertoonen op de voorrandshelft eene grijze bestuiving.

Ader 4 en 5 der achtervleugels zijn bij sommige exemplaren gesteeld; bij andere ontspringen zij uit één punt.

Naar Guenée's beschrijving te oordeelen moet deze soort in teekening na verwant zijn aan zijne *Hydrocampa Depunctalis*, die ook uit Oost-Indië is.

Komt ook veel voor op Java (Ludeking, Heckmeyer — Leidsch Museum) en op Celebes (Piepers).

Gen. 189b. **Nymphicula** m. nov. gen.

Dat de keerkringsgewesten niet alleen reusachtige vlindersoorten voortbrengen, maar ook in alle familien zeer kleine, is iets waarop reeds Prof. Zeller heeft gewezen (zie Stett. Ent. Zeit. 1867 p. 388). De onbeschrevene Oostindische Pyraliden waarop ik dit nieuwe genus grond, zijn daarvan weder een bewijs. In de europeesche fauna ken ik ten minste geene zoo kleine en tenger gebouwde.

Oogenschnijnlijk behooren deze vlindertjes tot *Cataclysta*, maar in de voorvleugels zijn niet ader 8—10, maar 7—10 gesteeld, en dus wordt m. i. hier de vorming van een afzonderlijk genus geboden. dat in afdeeling 28 van Lederer's analytische tabel der Pyralidinen-genera aldus kan worden ingelascht:

Achtervleugels zonder ader 8; ader 7—10 der voorvleugels gesteeld. Geene bijoogen. Lip- en onderkaakspalpen lang en dun, de eersten sikkelvormig gebogen en spits. Zuiger opgerold. Voorhoofd afgerond. Sprietleden tegen de punt driekant. Ader 2—5 der voorvleugels ongesteeld.

De oogen zijn groot, het lijf slank, het achterlijf ongeveer tweemaal zoo lang als de achtervleugels, bij den ♂ met eene fijne staartpluim. Vleugels langwerpig, met vlakken voorrand, gewoon gevormd. Pooten zeer lang en dun.

Tot dit genus breng ik drie soorten, allen door Mr. Piepers op Java en Celebes gevonden. Bij twee harer is ader 5 der achtervleugels aanwezig (afd. A), bij de derde ontbreekt zij (afd. B). Eene der beide soorten van A vond ook de heer Snelleman op Sumatra. Ik noem haar:

Stipatis m. nov. sp.

Silago; (Juli) 1 ex. (♀).

Behalve het exemplaar van Sumatra heb ik 1 ex. (♀) van Java, en drie (2 ♂♂ en 1 ♀) van Celebes vóór mij.

Vlucht 11—13 mm.

Kop en lijf bleek okergeel. Voorvleugels aan den wortel wit, met twee, van den voorrand

naar binnen gerichte, schuine, okergele, bruingrijs bestoven dwarsstrepen; het puntderde is okergeel, met twee spitse, zilver- of potloodkleurige streepjes aan den voorrand, en een mede spits, doch iets gebogen in den staarthoek. De ongeveer driekante ruimte tusschen de strepen aan den wortel en het puntderde is wit, grof zwartgrijs bestoven. Op de achtervleugels is de wortel okergeel, met eene zilverwitte of potloodkleurige dwarsstreek; op den achterrand ziet men vijf koolzwarte, okergeel gerande, door purperzilveren stippen gescheiden ronde vlekjes, en het midden van den vleugel is weder wit, met grove zwarte bestuiving; franjewaarts door eene fijne, afgebrokene zwarte lijn begrensd. Geheele franje blinkend grijs.

Op de onderzijde zijn de voorvleugels tot twee derden wit, grijs bestoven, het overige als boven. Pooten geelwit.

Bij het Javaansche exemplaar is het middenderde der voorvleugels over de zwarte schubben okergeel bestoven.

Sub-Fam. C. **Crambidae** Zell.

Gen. 1. **Scirpophaga** Treits., Zell.

1. *Sericea* m. nov. spec.

Solok; 3 ex. — Soepajang; (Mei) 1 ex.

Behalve deze exemplaren heb ik nog een dozijn wijfjes van Java en Celebes vóór mij. Vlucht van 31—40 mm. De ♂ is mij onbekend.

Deze soort is door Zeller voor onbeschreven verklaard; ik had anders gemeend het ♀ van zijne *Scirp. Auriflua*, Chil. et Cramb. p. 2, te bezitten.

Palpen driemaal zoo lang als de oogen, korter dan de thorax, grijswit. Sprieten op den rug grijswit, op de onderzijde donkergrijs. Kop, thorax en de ongeteekende voorvleugels zijn geelwit, iets glanzig, tegen den achterrand iets ophelderende, de geheele franje en achtervleugels sneeuwwit. Achterlijf geelwit, met bleek okergele staartpluim. Onderzijde ongetekend, wit, iets minder helder dan de bovenzijde der achtervleugels. Aderstelsel juist als dat van *Scirpophaga Praelata* Scop., ader II der voorvleugels min of meer bochtig. Binnenrand der middencel op de bovenzijde onbehaard.

Pooten wit, met min of meer grijze, wit gestippelde tarsen.

Gen. 2. **Schoenobius** Dup., Zell.

1. *Punctellus* Zell., Chil. en Cramb. p. 4.

Zeer gewoon; een aantal exemplaren van vele vangplaatsen.

2. *Ochraceëllus* m. nov. spec.

Silago; (Juli) 1 ex.

Ik kan deze soort, behalve naar dit ééne exemplaar van Sumatra, buitendien nog naar vele Javaansche en Celebaansche exemplaren van beide seksen — allen door Mr. Piepers gevangen — beschrijven. De mannen hebben eene vlucht van 21—23, de wijfjes van 33—35 mm. Palpen bij den ♂ $2\frac{1}{2}$, bij het ♀ bijna 4 maal zoo lang als de oogen en zoo lang als kop en thorax te zamen. Evenals de genoemde lichaamsdeelen zijn de voorvleugels bij den ♂ als dor riet gekleurd, de voorrandshelft der vleugels is tegen den wortel donkerder, de dwarsader met twee zwarte stippen geteekend, de franjelijne met blauwe bruine. Bij het ♀ is de grondkleur van dit alles warm okergeel en ziet men over het midden der voorvleugels eene zeer onbestemde, paars-

achtig grijze langsschaduw, die zich aansluit bij een eveneens gekleurd streepje, dat de vleugel-punt deelt en de bovenste stippen verduistert van eene iets gebogene, schuine dwarsrij, die in cel 1b te niet loopt. De onderste dezer stippen zijn donkerbruin, met oranje schubben afgezet. Op de dwarsader, door de vermelde langsschaduw gescheiden, staan eene kleine en eene groote, ovale, bruine stip, mede met oranje schubben afgezet. Buitendien ziet men in de vleugelvonw en tegen den wortel nog een paar oranjegele stippen en ook eene rij op de franjelijn.

Achterelevings met franje onzuiver wit, bij den ♂ zijn zij op de tweede helft geelgrijs be-stoven. Achterlijf bleek leengeel, bij het ♀ met eene dikke, stompe staartpluim.

Onderzijde der voor- en voorrand der achterelevings grijsgeel, de voorlevings met eene don-ker grijze langsschaduw, het overige der achterelevings wit. Aderstelsel als bij den europeeschen *Schoenobius Gigantellus*. Pooten grijsgeel, aan de buitenzijde bruinachtig.

Gen. 4. *Calamotropha* Zell.

1. *Spec.*

Ringkiang Loeloes; 1 ex.

Het voorwerp is een geheel afgevlogen ♀, waaruit alleen blijkt dat ten minste ééne soort van het genus op Sumatra voorkomt.

Gen. 5. *Ancylolomia* Hübn., Zell.

1. *Spec.*

Datar; 1 ex. — Silago; (Juli) 1 ex.

Niet nader met zekerheid te bestemmen.

Gen. 10. *Crambus* Fabr., Zell.

1. *Spec.*

Soengei Simawoeng; 1 ex.

Een afgevlogen stuk.

Nog een zevende Crambide is mede niet nader te determineeren.

Sub-Fam. D. *Galleridae* Zell.

Gen. 1. *Melissoblastes* Zell.

B.

(*Epimorius* Zell.)

Horae Soc. Ent. Ross. 1877.

1. *Nov. spec.*

Soepajang; (Mei) 3 ex.

De vlinder gelijkt op *Melissobl. Bipunctatus*, doch ader 5 der achterelevings is aan-wezig. De voorwerpen zijn echter te veel afgevlogen om mij te veroorloven de soort te beschrijven.

Sub-Fam. E. **Phycidae** Zell.

Gen. 1. **Nephopteryx** Zell.

1. *Dissolutella* n. nov. sp.

Silago; 1 ex.

Het exemplaar — een ♀ — is voldoende gaaf en frisch, zoodat ik niet geloof dat het volstrekt noodzakelijk is om de ontdekking van den ♂ af te wachten, alvorens tot de beschrijving over te gaan.

Vlucht 23 mm. Palpen vrij sterk gebogen, lid 1 en 2 te zamen zoolang als de kop, 3 iets langer dan de helft van 2. Zij zijn verder half zoo breed als de oogen, plat beschud, licht roodgrijs evenals de kop. Sprieten licht grijsbruin. De groote halskraag, de thorax en het vrij dikke achterlijf zijn bleek olijfgroen. Voorvleugels, half bleek olijfgroen, en half bleek paarsachtig roodgrijs; de laatstgenoemde kleur begint smal aan den voorrand, en verbreedt zich naar achteren hoe langer hoe meer, zoodat zij tegen den staarthoek den geheelen vleugel beslaat. Zij is verder tegen den voorrand wit bestoven, en vervloeit binnenwaarts zeer geleidelijk in het olijfgroen, dat het binnenrandsgedeelte van den vleugel kleurt.

De achtervleugels zijn grijs, doch zeer dun beschud, hebben een groenachtigen glans en zijn bijna volkomen doorschijnend; alleen het aderbeloop en eene smalle voorrandbestuiving zijn donkergrijs, de franjelijn grijsbruin, binnenwaarts een weinig vervloeiend, franjewaarts (ook op de voorvleugels) door eene fijne, buitenwaarts scherp donkergrijs afgezette, bleekgele lijn op den wortel der lichtgrijze franje duidelijk afgezet.

Onderzijde der voorvleugels donkergrijs, hunne franje en de achtervleugels als boven. Borst, buik, voorpooten en dijen en scheenen der overige pooten lichtgrijs, donker bruinrood bestoven, de midden- en achtertarsen grijsbruin.

Nervuur der voorvleugels normaal, ader 4 en 5 ongesteeld. Achtervleugels met 8 aderen, de middencel zeer klein, ader 2 en 3 uit haren binnenrand, 4 en 5 uit één punt uit haren staarthoek: 8 duidelijk.

2. *Anerastica* n. nov. spec.

Fort de Kock; 1 ex. — Solok; 2 ex. — Soepajang; (Mei) 2 ex.

Van deze exemplaren — allen mannen — zijn twee gaaf en frisch; die van Solok hebben eene vlucht van 20 en 25, de beide andere eene van 23 mm.

Hoezeer ook kleur en teekening aan het genus *Anerastia* herinneren, en de zuiger afwezig is, zoo geloof ik toch, dat de ware plaats van deze soort in *Nephopteryx* moet worden gevonden; want ader 5 der achtervleugels is aanwezig, de bijpalpen hebben een pluimpje, en de palpen zijn gevormd zooals bij de europeesche *Argyrella* Wien. Verz.

Sprieten draadvormig, boven den wortel gebogen en met een schubbenpakje in de bocht; het wortelid vrij groot. Voorhoofd eenigszins stomp uitpuilend. Bijooogen aanwezig. Palpen schuin opgericht, bijna tweemaal zoo lang als de kop, lid 2 half zoo breed als de oogen, 3 iets meer geneigd, half zoo lang als lid 2, spits. De sprieten zijn overigens licht, grijsachtig bruingeel, het schubbenpakje grijs, de palpen bleek grijsrood evenals de kop en thorax. Voorvleugels bleek grijsrood, op de binnenrandshelft vervloeiend, langs den voorrand smal en scherp, bleek okergeel beschud en op het geel dun donkerrood bestoven. Verder zijn de in den achterrand uitlopende aderspranken zeer fijn donkerbruin beschud. Franje grijsgeel. Achtervleugels en lijf bleek okergeel, met eenen strooglans. Evenzoo zijn zij ook op de onderzijde, doch aldaar langs den voorrand bestoven met het bruingrijs dat de voorvleugels kleurt. Borst en buik geelachtig, de pooten bleek roodgrijs.

Voorvleugels met 11 aderen, 4 en 5 uit één punt, in het begin zeer nabij elkander loopende. In de achtervleugels 8 aderen; 2 vóór, 3 naast den langen steel van 4 en 5 uit den staarthoek der middencel, die iets korter is dan de halve vleugel; ader 8 duidelijk.

Gen. 10. **Myelois** Zell.

1. *Stibiella* Snell., Tijds. v. Ent. 2 Ser. 7 (1872) p. 104 pl. 8 f. 7, 8.

Goudmijn Verbeek; 1 ex. (♀)

Gen. 34. **Hypsotropha** Zell.

1. *Falsella* n. nov. spec.

Goudmijn Verbeek; 1 ex.

Deze soort, waarvan de heer Snelleman een vrij gaaf en frisch mannetje van 26 mm. ving, gelijkt zoo zeer op de boven beschrevene *Nephopteryx Anerastica*, dat ik het voorwerp aanvankelijk slechts voor het grootste exemplaar dier soort hield, totdat een nauwkeuriger onderzoek mij leerde, dat de bouw aanmerkelijk verschilt, en de soort niet in *Nephopteryx*, maar veel beter in het genus *Hypsotropha* te huis behoort. In de achtervleugels ontbreekt namelijk ader 5; 3 en 4 zijn gesteeld, zoo ook in de voorvleugels 4 en 5 en ook 8, 9 en 10. De zuiger is niet aanwezig; ook zie ik geen bijpalpen, maar wel bijoogen. Het voorhoofd puilt uit, de palpen zijn gebogen en niet langer dan de kop, de sprieten hebben boven het groote wortellid eene buiging, waarin een schubbenpakje, en het overige van de schaft is tot zeer nabij de spits met in grootte afnemende, korte, bewimperde tanden bezet. Eindelijk moet nog aangeteekend worden dat zich aan den wortel der achterscheenen eene pluim van blonde haren bevindt.

Palpen, kop en thorax zijn bleek roodgrijs, ook het wortellid der overigens bruingele sprieten; het schubbenpakje in hunne buiging is donker grijsbruin. Voorvleugels leemkleurig, langs den voorrand met eene onzuiver roodachtig witte streep, die binnenwaarts door eene naar onderen vervloeiende, licht leembruine bestuiving wordt afgezet. Voorts zijn de voor- en binnenrand dun met bleek roodbruine schubben bezaaid en ziet men in de cellen langs den achterrand smalle leemkleurige lijnen tusschen het lichtgekleurde aderbeloop.

Achtervleugels onder en boven geelwit, de punthelft met fijn bruine franjelijn. De geheele franje is grijs-wit.

Achterlijf roodachtig grijs met donker grijsbruin bestoven rug. Onderzijde der voorvleugels bruingrijs.

Pooten roodachtig grijs.

2. *Nov. spec.*

Solok; 2 ex. — Soepajang; (Mei) 1 ex.

De exemplaren dezer soort zijn afgevlagen en niet ter beschrijving geschikt.

Gen. 35. **Anerastia** Zell.

1. *Nov. spec.*

Solok; 3 ex. — Silago; 1 ex.

Als de voorgaande.

Behalve de opgenoemde vond de heer Snelleman nog twee soorten van *Phyciden*, ieder in één, niet nader te bestemmen exemplaar.

Fam. XXVII. **TORTRICINA** Led.

Gen. 3. **Tortrix** Linn., Led.

1. *Nov. spec.*

Fort de Kock; 1 ex.

De soort is onbeschreven, maar het exemplaar, een ♀, in slechten toestand. Ader 7 en 8 der voorvleugels zijn gesteeld. In teekening gelijkt de vlinder op *Ribeana Hübn.*

Fam. XXVIII. TINEINA H. S.

Gen. *Simaethis* Leach.

1. *Nobilis* Feld. en Rog., Novara II, 2 pl. 139 f. 9. — *Promubana* Snell., Tijds. v. Ent. 20 (1876-77) p. 48 pl. 3 f. 25.

Soeroelangoen; (Augustus 1878) 1 ex.

Gen. *Bursadella* m. nov. gen.

Op plaat 130 f. 22 is onder de zoogenaamde Lepidoptera der Novara-reis door Felder en Rogenhofer een vlinder afgebeeld dien zij onder den naam *Bursada*? *Cleis* tot de *Geometrina* rekenen. Ik heb dit dier in een door Mr. Piepers op Celebes gevangen exemplaar vóór mij, doch vind, bij onderzoek, dat het volstrekt geen *Spanner*, maar eene ware *Tineine*, met drie binnenrandsaderen der achter- en eene der voorvleugels is. Ook overigens is de nervuur die der typische *Tineinen* en de lipvoelers smal en gebogen. Eene verwijderde overeenkomst heeft het met *Coryptilum* en *Euplocamus*, doch kan tot geene der bestaande genera worden gebracht. Ik vorm dus een nieuw genus dat ik als volgt karakteriseer:

Zuiger kort, opgerold. Geene bijogen of bijpalpen; de lipvoelers smal, gebogen, iets langer dan de oogen, kort behaard, spits. Sprieten korter dan de halve voorvleugels, draadvormig, de schaft aan beide zijden bij den ♂ met bosjes van iets gekromde haren, wortellid groot, langwerpig. Kop. thorax en achterlijf glad beschud. Pooten vrij stevig, gewoon gespoord, de middenscheenen iets dikker behaard dan de achterscheenen. Vleugelhaakje aanwezig. Voorvleugels met 12 aderen, 2 voor, 3 uit den staarthoek der middencel, 4—6 ongeveer op gelijke afstanden uit de dwarsader, 7—8 gesteeld uit den afgeronden voorrandshoek der middencel en in den achterrand uitlopende; 9—11 weder ongeveer op gelijken afstand uit den voorrand der cel; 12 vrij. Geene aanhangcel. In de achtervleugels ader 2—4 ongeveer als in de voorvleugels, 5 uit het bovenste vierde der dwarsader; 6—7 gesteeld; 8 vrij. De middencellen zijn door eene zeer fijne, gevorkte ader gedeeld. Franje kort. Bekleding der vleugels uit schubben bestaande.

Op Sumatra ving de heer Snelleman eene tweede, onbeschrevene soort:

1. *Dichroalis* m. nov. sp.

Silago; 1 ex. (♀) 19 mm.

Deze vlinder is mede, ondanks zijnen *Setinen*-achtigen habitus, eene ware *Tineine* en kan tot hetzelfde genus als *Cleis* Feld. en Rog. worden gerekend; want het eenige en dan nog m. i. zeer onbeduidende verschil ligt in den bouw der palpen, die iets stomper zijn dan bij mijn *Cleis*-mannetje van Celebes. Waarschijnlijk is *Dichromia*? *Tominia* Feld. en Rog., Novara II, 2 pl. 139 f. 29 (van Java) eene verwante soort. Eene oppervlakkige overeenkomst met *Dichroalis* heeft ook *Botys Augustalis* Feld. en Rog. pl. 134 f. 26, uit Mexico.

Lid 1 en 2 der palpen zijn bleekgeel, 3 heeft slechts een derde der lengte van 2, is stomp, aan den wortel zwart, verder goudgeel. Sprieten niet volledig, draadvormig, bruingrijs. Kop sterk ontschud; de bekleding schijnt goudgeel te zijn geweest. Halskraag goudgeel. Thoraxrug nog slechts met enkele goudgele schubben. De vrij korte vleugels zijn tot drie vijfden scherp begrensd goudgeel en wel op de voorvleugels iets bleeker; het overige is zwarthruin gekleurd. Het gele veld komt op laatstgenoemden aan den voorrand tot de helft, aan den binnenrand tot twee derden, en is even boven het midden hoekig buitenwaarts gebroken. Het overblijvende, donkere gedeelte heeft op twee derden van den voorrand een halfrond goudgeel vlekje. Op de achtervleugels komt het geel aan den voorrand tot twee derden en is van daar tot ader 2 bijna loodrecht begrensd, waarop het binnenwaarts loopt om bij ader 1a den achterrand te bereiken. Het bruine gedeelte, dat ongeteekend is, loopt dus naar onder puntig toe. Franje — voor zoo ver zij nog overig is — donker grijsbruin. Achterlijf onder en boven goudgeel, met zwarte spits. Onderzijde der vleugels gelijk aan de bovenzijde, de kleuren iets minder scherp begrensd. Pooten goudgeel. Borst geelwit.

Het aderstelsel is geheel als dat van *Bursadella Cleis*.

Gen. **Coryptilum** Zell.

1. *Nov. spec.*

Moeara Laboe; 1 ex.

Ik kan alleen constateeren dat de soort tot dit genus behoort; het exemplaar — een ♀ van 34 mm. — is echter vrij sterk atgevloegen. De voorvleugels schijnen zwartgrijs beschubd te zijn geweest, met een witten dwarsband, die van twee derden des voorrands naar den staarhoek loopt, maar dien niet bereikt. De beter bewaarde achtervleugels zijn oranje met breed zwartbruinen rand.

Gen. **Oecophora** Zell.

1. *Spec.*

Alahan pandjang; 1 ex.

Een zeer slecht geconserveerd exemplaar.

VERKLARING DER PLATEN.

PLAAT I.

	Blz.
Fig. 1 en 2. <i>Euploea Ægyptus</i> , Butl. ♂	12
„ 3. „ „ Poetspoot, vergroot	12
„ 4 en 5. <i>Limenitis Selenophora</i> , Kollar (Var.?)	15
„ 6 en 7. <i>Terias Hecabe</i> , Linn. ♀, type	23
„ 8 en 9. „ „ „ 2de varieteit	23
„ 10 en 11. „ „ „ ♀, 1ste varieteit	23

PLAAT II.

Fig. 1 en 2. <i>Euploea Ochsenheimeri</i> , Lucas ♂	12
„ 3 en 4. <i>Acraea Vesta</i> , Fabr., var.	13
„ 5. „ „ „ Palp, vergroot	13
„ 6 en 7. <i>Pieris Panda</i> , Godt. ♀	22
„ 8. „ „ „ Palp, vergroot	22
„ 9 en 10. <i>Pieris Panda</i> , Godt. ♂	22
„ 11. „ „ „ Sprietknop, vergroot	22
„ 12 en 13. <i>Terias Hecabe</i> , Linn., 3de varieteit	24

PLAAT III.

Fig. 1. <i>Apatura Parisatis</i> , Westw.	19
„ 2. „ „ „ Onderzijde, vergroot	19
„ 3. <i>Phragmatocia Sumatrensis</i> , Snellen ♂, vergroot.	29
„ 4. <i>Chalcosia Olivescens</i> , Snellen ♀	31
„ 5. <i>Syntomis Acuminata</i> , Snellen ♂, vergroot	31
„ 6. <i>Syntomis Guttata</i> , Snellen ♀, vergroot	32
„ 7. „ „ „ Kop en spriet, zeer vergroot	32
„ 8. <i>Syntomis Dilatata</i> , Snellen ♂, vergroot	33
„ 9. „ „ „ Achtervleugel in schets, vergroot	33
„ 10. <i>Syntomis Biplagata</i> , Snellen ♀, vergroot	33
„ 11. <i>Leptosoma Inconstans</i> , Snell. v. Voll. ♂	34
„ 12. <i>Hypocrita Porphyrea</i> , Snellen ♂, vergroot	35
„ 13 en 14. <i>Lithosia Trifasciata</i> , Snellen ♀, vergroot	37
„ 15. <i>Setina Tabida</i> , Snellen ♂, vergroot	37
„ 16. <i>Setina Pudibunda</i> , Snellen ♀, vergroot	38
„ 17. „ „ „ Sprietpunt, sterk vergroot.	38

PLAAT IV.

Fig. 1. <i>Crinodes Vethi</i> , Snellen ♂	40
„ 2. „ „ „ „ Onderzijde	40
„ 3. <i>Leucania Pulchra</i> , Snellen ♂	41
„ 4. „ „ „ „ Spriet, sterk vergroot	41
„ 5. <i>Hecatera Impura</i> , Snellen ♂, een weinig vergroot	43

	Blz.
Fig. 6. <i>Orthogonia Malayica</i> , Snellen ♀	46
„ 7. <i>Epidromia Cinnaberrina</i> , Snellen ♂	48
„ 8. „ „ „ Palp, vergroot	48
„ 9. <i>Homogramma Cyanographa</i> , Snellen ♀	50
„ 10. „ „ „ Palp, vergroot	50
„ 11. <i>Plutodes Glaucaria</i> , Snellen ♂	57
„ 12. „ „ „ Palp, vergroot	57
„ 13. <i>Plutodes Contraria</i> , Snellen ♂	57
„ 14. <i>Botys Snellemani</i> , Snellen ♂, vergroot	61
„ 15. <i>Botys Omicronalis</i> , Snellen ♂, vergroot	63

PLAAT V.

Fig. 1. <i>Achlora Circumflexaria</i> , Snellen ♀	53
„ 2. <i>Nemoria Ruficinctaria</i> , Snellen ♂, vergroot	53
„ 3. <i>Milionia Zonea</i> , Moore ♂	58
„ 4. <i>Botys Velatalis</i> , Snellen ♂, vergroot	63
„ 5. <i>Botys Infundibulalis</i> , Snellen ♂, vergroot	64
„ 6. <i>Margarodes Aquosalis</i> , Snellen ♂, vergroot	66
„ 7. <i>Glyphodes Nyctealis</i> , Snellen ♂, vergroot	68
„ 8. <i>Glyphodes Crameralis</i> , Snellen ♂, vergroot	69
„ 9. <i>Glyphodes Botydalis</i> , Snellen ♂, vergroot	69
„ 10. <i>Phycidicera Manicalis</i> , Snellen ♂, vergroot	72
„ 11. <i>Nymphicula Stipalis</i> , Snellen ♀, vergroot	78

N A S C H R I F T.

Op boven toegelicht vijftal platen ontbreken wel is waar eenige afbeeldingen van vlinders die in den tekst zijn toegezegd, doch die platen geven daarentegen meerdere figuren, genomen naar dieren, wier afbeelding onder de bewerking bleek van meer belang te zijn, dan die van eerstbedoelde Lepidoptera.

ALPHABETISCHE LIJST

DER FAMILIËN EN SUBFAMILIËN VAN

LEPIDOPTERA.

	Blz.		Blz.
Aganaidina H. S.	33	Hadenidae Guen.	43
Cocliopodina Snellen	30	Heliothidae Guen	44
Cossina Snellen	29	Hermiidae Guen	49
Danaïna H. S.	13	Hypenidae Guen.	48
Equitina H. S.	24	Hypocalidae Guen.	47
Erycinina H. S.	20	Leucanidae Guen.	41
Eurytelina H. S.	15	Noctuidae Guen	43
Geometrina H. S.	52	Ophiuidae Guen	47
Acidalidae Guen.	54	Paliudidae Guen.	46
Boarmidae Guen.	52	Plusidae Guen.	46
Ephyridae Guen.	54	Remigidae Guen.	47
Fidonidae Guen.	56	Thermesidae Guen.	48
Geometridae Guen.	53	Notodontina H. S.	40
Hazidae Guen.	59	Nymphalina H. S.	15
Macaridae Guen.	56	Oeceticina H. S.	30
Micronidae Guen.	55	Pieridina H. S.	22
Palyadae Guen	54	Pyralidina Led.	60
Urapteridae Guen.	52	Botydae Snellen.	61
Heliconina H. S.	12	Crambidae Snellen	79
Hesperidina H. S.	26	Galleridae Zell	80
Liparidina H. S.	39	Phycidae Zell.	81
Lithosina H. S.	33	Pyralidae Snellen	60
Lycaenina H. S.	20	Ragadina H. S.	15
Noctuina H. S.	41	Saturnina H. S.	40
Acontidae Guen.	44	Satyrina H. S.	13
Amphipyridae Guen.	46	Siculina Guen.	51
Anthophilidae Guen.	45	Sphingina H. S.	29
Apamidae Guen.	42	Syntomina H. S.	31
Cataphidae Guen.	47	Tineina H. S.	83
Cosmiidae Guen.	43	Tortricina Led.	82
Erastridae Guen.	45	Zygaenina H. S.	30

ALPHABETISCHE LIJST

DER GESLACHTEN EN SOORTEN VAN

LEPIDOPTERA.

	Blz.		Blz.
Abnegatalis Led.	65	Asterie L.	19
Aceris Lep.	5, 15	Astheniata Guen.	8, 55
Acherontia O.	29	Atella Dbd., H.S.	17
Achlora Guen.	53	Athaloëssa Led.	75
Acidalia Tr.	55	Athamas Drury.	5, 16
Acraea F., H.S.	13	Athyma Dbd., H.S.	16
Acuminata Snell.	31	Atlas L.	7, 40
Acutaria Snell.	52	Attacus L.	40
Adolias B., H.S.	18	Augias L.	27
Aegrotalis Zell.	63	Aureliata Gaen.	8, 54
Aegyptus Butl.	12	Aurifera Hbn.	46
Agamemnon L.	5, 25	Bellonaria Guen.	4, 60
Agannis B., H.S.	33	Beturia Hew.	27
Agathodes Guen.	72	Bifasciata Feld.	36
Agrotis O. & Tr.	43	Biplagata Snell. v. Voll.	33
Albiciliata Snell.	42	Bipuncta Snell.	43
Albolineata Snell.	49	Bisaltide Cr.	19
Aleippe Cr.	17	Bivitalis Guen.	67
Amathusia F., H.S.	16	Bizone Walk., zie <i>Chionacma</i> .	
Amblypodia Horsf.	21	Blumei Snell. v. Voll.	18
Amnosia Dbd., H.S.	18	Boarmia O. & Tr.	52
Anapita Moore	14	Boeticus L.	20
Ancylolomia Hbn., Zell.	80	Botydalis Snell.	69
Anerastia Zell.	82	Botys Tr., Led.	4, 61
Anerastica Snell.	81	Brevipennis Snell.	36
Anisodes Guen.	54	Brigitta Cr.	24
Antheraea Hbn.	40	Brookeana Wall.	6, 24
Antilope Cr., var. <i>Anomala</i> Wall.	5, 17	Bulis Dbd.	21
Antiplates Cram.	4, 25	Bursadella Snell.	83
Antiphus F.	6, 26	Cagaya Feld.	21
Apamea O. & Tr.	42	Calamotropha Zell.	80
Apatura F., H.S.	19	Calathus Hew.	26
Apostata Snell.	27	Callidryas B., H.S.	23
Aquosalis Snell.	60	Calligenioides Snell.	37
Arcadia Cr.	8, 14	Capnodes Guen.	48
Arcsilans F.	10	Cardui L.	17
Arcte Koll.	47	Carystus Hbn.	27
Arctia Schrank, H.S. ¹⁾	33	Casyapa Kirby.	26
Argynnis F., H.S.	17	Cataclysta Hbn., Led.	78
Ariadne L.	15	Celeno Cr.	20
Armigera Hbn.	44	Centraria Snell.	57
Arsinoe Cr.	4, 5, 18	Cethosia F., H.S.	17
Asopia Tr., Led.	61	Chaerocampa Dup.	29

¹⁾ Dit genus is op blz. 4 vermeld onder den naam *Spilosoma*.

	Blz.		Blz.
Chalcosia Hbn.	30	Distincta Guér.	31
Charaxes O., H. S.	16	Dividata Snell.	37
Chariclea Steph.	44	Divitalis Guen.	61
Chilomorpha Snell.	36	Doleschallia Feld., H. S.	19
Chionaema H. S. ¹⁾	35	Drataraja Moore	31
Chrysippus L.	13	Duryodana Moore.	16
Cinnaberrina Snell.	48	Eleonora Cr.	56
Cireumflexaria Snell.	53	Eleusina Cr.	12
Clerome Dbd., H. S.	16	Elphos Guen.	53
Cnaphalocrocis Led.	65	Elpis Godt.	20
Cnejus F.	20	Enchocnemidia Led.	67
Cocytodes Guen., zie Arcte .		Enyocera Snell.	67
Coerulea Guen. ²⁾	4, 47	Eogenalis Snell.	60
Colabalis Feld. & Rog.	49	Epidromia Guen.	48
Colobochila Zell.	48	Erastria O. & Tr.	45
Comalis Guen.	65	Ergolis B., H. S.	15
Conchylalis Guen.	66	Erymanthis Drury.	18
Coptobasis Led.	75	Ethion Dbd.	20
Coresia Hbn.	18	Eumelea Jard.	54
Coryptilum Zell.	84	Eumolphus Cr.	21
Cosmia O. & Tr.	43	Euploea F., H. S.	12
Crambus Zell.	80	Euproctis Steph., H. S.	39
Crameralis Snell.	69	Exsolvalis Snell.	76
Cricula Walk.	40	Extenuata Guen.	42
Crinodes H. S.	40	Falsella Snell.	82
Crisia Hbn.	15	Faustalis Led.	62
Curetis Hbn	21	Floralis Zell.	75
Curius F.	4, 24	Fractilinea Snell.	38
Cyanographa Snell	50	Frugalis F.	47
Cydalima Led.	66	Glaucaria Snell.	57
Cyllo Dbd., H. S.	13	Glaucippe L.	4, 23
Cynthia F., H. S.	18	Glyphodes Guen., Led.	67
Cyrestis B., H. S.	16	Godara Led	65
Damajanti Feld.	20	Godarti B.	32
Dan F.	28	Gopara ³⁾ Moore	4, 34
Danais Godt., H. S.	13	Grammodes Guen.	47
Daos B.	13	Guttata Snell.	32
Debis Dbd., H. S.	14	Hamalis Snell.	77
Decora Dbd.	18	Hazis B.	59
Delicia Feld. & Rog.	44	Hebomoia Hbn., H. S.	23
Dentilinealis Snell.	74	Hecabe L.	6, 23
Depressalis Snell.	50	Hecatera Guen.	43
Deudorix Hew.	21	Hedylepta Led.	70
Diadema B., H. S.	17	Helenus L.	6, 25
Diagonalis Guen.	74	Heliothis O. & Tr.	44
Dianae Guen.	45	Herminia Latr.	49
Diasemia Guen., Led.	73	Hesione Cr.	14
Dichroalis Snell.	82	Hestia Hbn., H. S.	5, 13
Diffualis Snell.	75	Heterochroma Guen.	44
Digramma B.	39	Heterocnephes Led.	70
Dilatata Snell.	33	Hipio Hbn., H. S.	14
Dimorpha Snell.	45	Homodes Guen.	46
Dissipatalis Led.	64	Homogramma Guen.	50
Dissolutella Snell.	81	Hordonia Stoll.	16

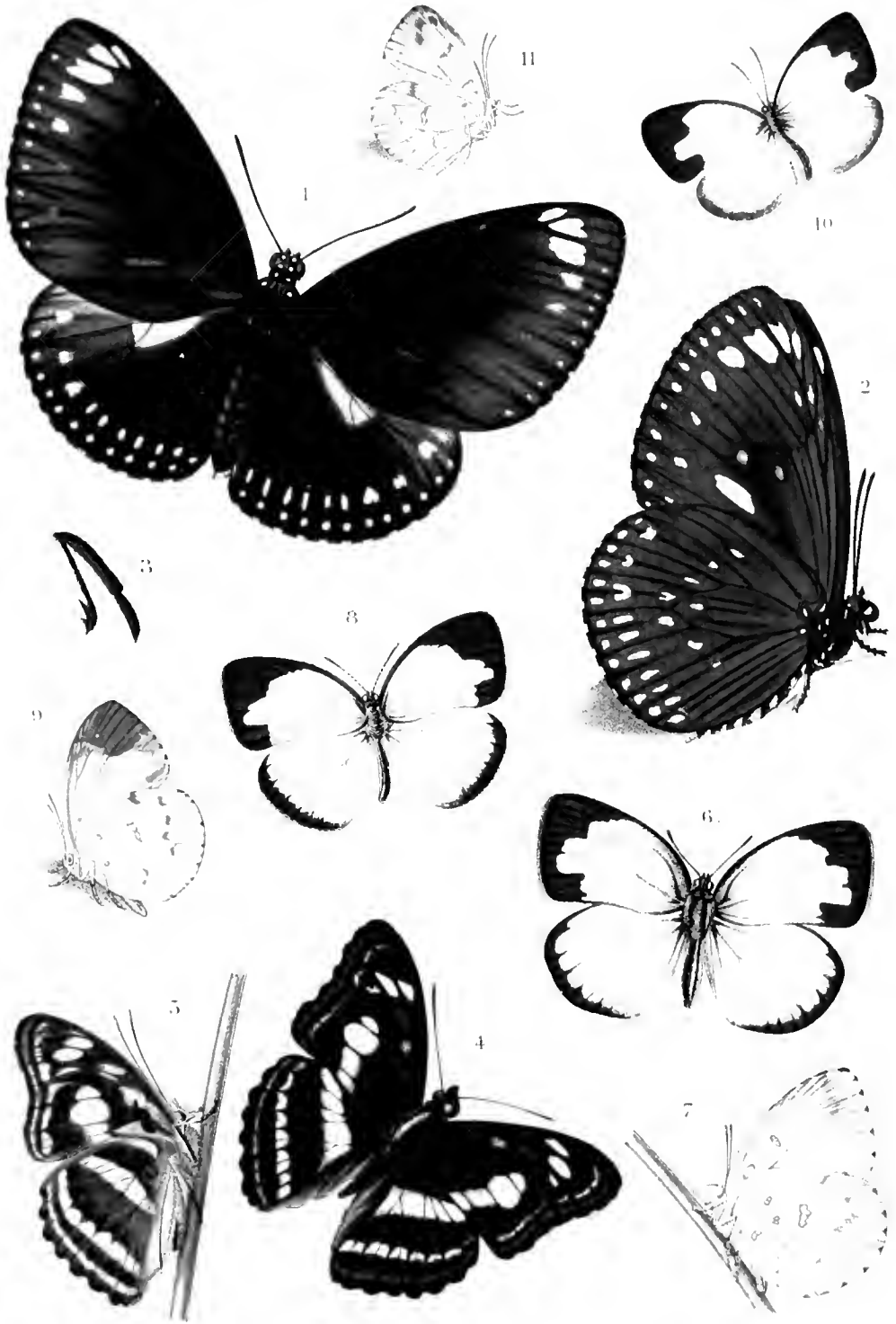
¹⁾ Dit genus is op blz. 8 vermeld onder den naam **Bizone**.

²⁾ Deze soort is op blz. 4 vermeld als behoorende tot het genus **Cocytodes** ³⁾ Gopara blz. 4 is een drukfout.

	Blz.		Blz.
Huebneri B. (Syntomis)	31	Lyncida Cr.	5, 22
— Kirby (Yphthima)	14	Lysizone Snell.	21
Hydrocampa Guen., Led.	75	Macaria Curt.	4, 56
Hylax F.	20	Macrostigma Snell.	41
Hymenaria Guen.	5, 53	Malaya Horsf.	20
Hymonoptychis Zell., Led.	74	Malayana Feld.	26
Hypena Schrank.	49	Malayanus Guér.	59
Hypocala Guen.	47	Malayica Snell.	46
Hypocrita H.S.	35	Malika Horsf.	21
Hypsotropha Zell.	82	Manicalis Snell.	72
Imacon Cr.	32	Margarodes Guen., Led.	66
Impressa Snoll.	39	Marginata Guér.	30
Impura Snell.	43	Maura Snell.	28
Inconstans Snell. v. Voll.	34	Mauritialis B.	61
Infundibulalis Snell.	64	Meander Snell.	35
Interrupta L.	34	Melanippus Cr.	8, 13
Iolealis Walk.	65	Melissoblaptes Zell.	80
Iphita Cr.	19	Memnon L.	6, 25
Irava Moore.	27	Mossaras Dbd., H.S.	18
Ismene Swains.	26	Micronia Guen.	55
Janardana Moore	14	Midamus L.	12
Jason L.	5, 25	Milionia Walk.	58
Jevialis Feld & Rog.	4, 67	Militaris L.	60
Jacundalis Led.	61	Modestissima Snell.	41
Julianus Latr.	27	Medicalis Guen.	72
Junonia Dbd., H.S.	19	Mycalesis Hbn., H.S.	8, 14
Justina Cr.	14	Myelois Zell.	82
Kallima Dbd., H.S.	17	Mygdon Cr.	47
Kanwa Moore	15	Nedusia Hbn.	55
Katinka Westw.	7, 40	Nemoria Hbn.	53
Korndörfferi Snell. (Botys).	62	Nephopteryx Zell.	81
— — (Oxydia)	52	Neptis F., H.S.	15
Laelia Steph., H.S.	4, 8, 39	Nigrofimbrialis Snell.	62
Laomedea L.	5, 19	Nina F.	22
Larissa B.	18	Niphe L.	17
Latilimbalis Snell.	67	Niveicillialis Snell.	64
Latistriga Walk.	34	Nobilis Feld.	83
Lea Dbd.	22	Nola Leach.	8, 35
Leda L.	13	Nubeculosa Snell.	30
Leocyma Guen.	45	Nyctalis Snell.	68
Leptocircus Swains., H.S.	24	Nymphicula Snell.	78
Leptosoma B.	34	Ochraceellus Snell.	79
Leucania O. & Tr.	41	Ochsenheimeri Luc.	12
Leucinodos Guen., Led.	75	Oecophora Zell.	83
Leucoma Steph., H.S.	39	Oiketicus Landsd.-Guild.	30
Leucothoe L.	16	Oligostigma Guen., Snell.	77
Limacodes Latr.	30	Olivescens Snell.	31
Limnitis F., H.S.	15	Omicronalis Snell.	63
Lineus Drury.	5, 13	Onychinalis Guen.	75
Linealis Guen.	76	Orbonalis Guen.	75
Lithosia F.	8, 36	Orithyia L.	19
Littoralis B.	41	Orseis Hew.	14
Lowii Dbd.	14	Orthogonia Feld.	46
Luctiferata Snell.	55	Ostensalis Hbn.	72
Ludovicata Guen.	54	Oxydia Guen.	52
Luteolata Snell.	52	Oxygrapha Snell.	44

	Blz.		Blz.
Pachyarches Led.	66	Rohria F.	14
Palemonides Snell.	28	Ruficinctaria Snell.	53
Pamphila F.	27	Sangana Moore	40
Panda Godt.	22	Sanguinalis Moore.	34
Pandocus Moore	14	Sanitalis Snell.	65
Papilio L.	6, 8, 9, 24	Saponaria Guen.	55
Paralecta Horsf.	8, 17	Sarothripa Curt., Snell.	39
Parapognx Hbn., Led.	76	Sarpedon L.	4, 25
Parcdra Snell.	60	Satanas B.	29
Parisatis Westw.	19	Schoenobius Dup., Zell.	79
Parrhasius F.	20	Scirpophaga Tr., Zell.	79
Pecten Guen.	41	Scylla L.	23
Pelea F.	18	Segetum W. V.	43
Penthesilea Cr.	17	Sejunctalis Snell.	77
Peregrina Walk.	36	Selenophora Koll. var. <i>Tabulata</i> Snell.	15
Phalera Hbn., H. S.	40	Sericea Snell.	79
Phidippus L.	16	Sesamia Guen.	42
Phissama Moore	7, 34	Setina Schrank	8, 37
Phragmatoecia Newm.	29	Siculodes	4, vgl. 52
Phycidicera Snell.	71	Silhetensis B.	29
Piepersialis Snell.	68	Silvandra Cr.	33
Pieris Schrank, H. S.	22	Simaethis Leach.	83
Pinacia Hbn.	49	Simialalis Snell.	73
Pitana Moore	35	Siriocauta Led.	73
Pitane Walk.	38	Sithon Hbn.	21
Plato F.	20	Sitophora Guen.	50
Plebejus L., Kirby	8, 20	Snellemanni Snell.	61
Pleconectusa Led.	74	Sommeri Hbn.	40
Plesioneura Feld.	28	Sperbius F.	32
Plusia O. & Tr.	46	Spilonotalis Snell.	73
Plutodes Guen.	56	Spilosoma zie Arctia	
Polytes L.	6, 25	Spodoptera Guen.	42
Polyxena Cr.	16	Squamopedalis Guen.	67
Pontia F., H. S.	22	Stegothyris Led.	74
Porphyrea Snell.	35	Stemmatophora Guen., Led.	61
Precis Dbd., H. S.	19	Stericta Led.	61
Prodenia Guen.	41	Stibiella Snell.	82
Pseudoblabe s Zell.	36	Stipalis Snell.	78
Psittacalis Hbn.	66	Striata Hew.	26
Pudibunda Snell.	38	Strigatula Moore	33
Pulehra Snell.	41	Strigularia Snell.	57
Punctellus Zell.	79	Styx Westw.	8, 29
Punctiferalis Guen.	63	Sublividalis Snell.	49
Pyrameis Dbd., H. S.	17	Subrufa Snell.	39
Pyanthe L.	6, 23	Sumatrensis Snell.	7, 29
Pyraustalis Snell.	71	Sunias Feld.	28
Quadraria Guen.	54	Synclera Led.	75
Quadristrigata Snell.	48	Syntomis O., H. S.	4, 31
Ragadia Dbd., Westw.	15	Tabida Snell.	37
Recaranus Westw.	16	Tabidalis Led.	74
Rectistrigosa Snell.	65	Taeniata Snell.	35
Recurvalis F.	75	Tagiades Hbn.	28
Regularis Snell.	34	Taxila Westw.	20
Remigia Guen.	47	Telegonus Hbn.	26
Rhadamanthus F.	12	Terias Swains., H. S.	23
Rivula Guen.	49	Terinos B., H. S.	18

	Blz.		Blz.
Terrosa Snell.	49	Vacillans Moore	34
Textalis Led.	75	Velatalis Snell.	63
Thalassodes Guen.	54	Vesta F.	2, 6, 13
Therlesioides Snell.	46	Vestigialis Snell.	78
Theylia L.	29	Vethi Snell.	40
Thrax L.	7, 26	Vicinalis Snell.	70
Thymelicus F.	28	Vulgalis Guen.	70
Tortrix L., H. S.	82	Westermanni Snell.	68
Transversa Guen.	44	Xanthodes Guen.	44
Tridentalis Snell.	62	Xanthoptera Guen.	45
Trifasciata Snell.	37	Yphthima Hbn., H. S.	14
Trifenestrata Helfer.	7, 40	Yu Guen.	42
Trygodes Guen.	54	Zanclopteryx Guen.	55
Undulata Snell.	45	Zinckenia Zell., Led.	75
Unguicalis Snell.	77	Zonea Moore.	4, 58

. 15

1-3 *Euploea* - *Aegyptus* - *Phat* 4, 5 *Limenitis*
Telenophora - *Hill* var. ? 6-11 *Terius* - *Murice* - *L.* var.

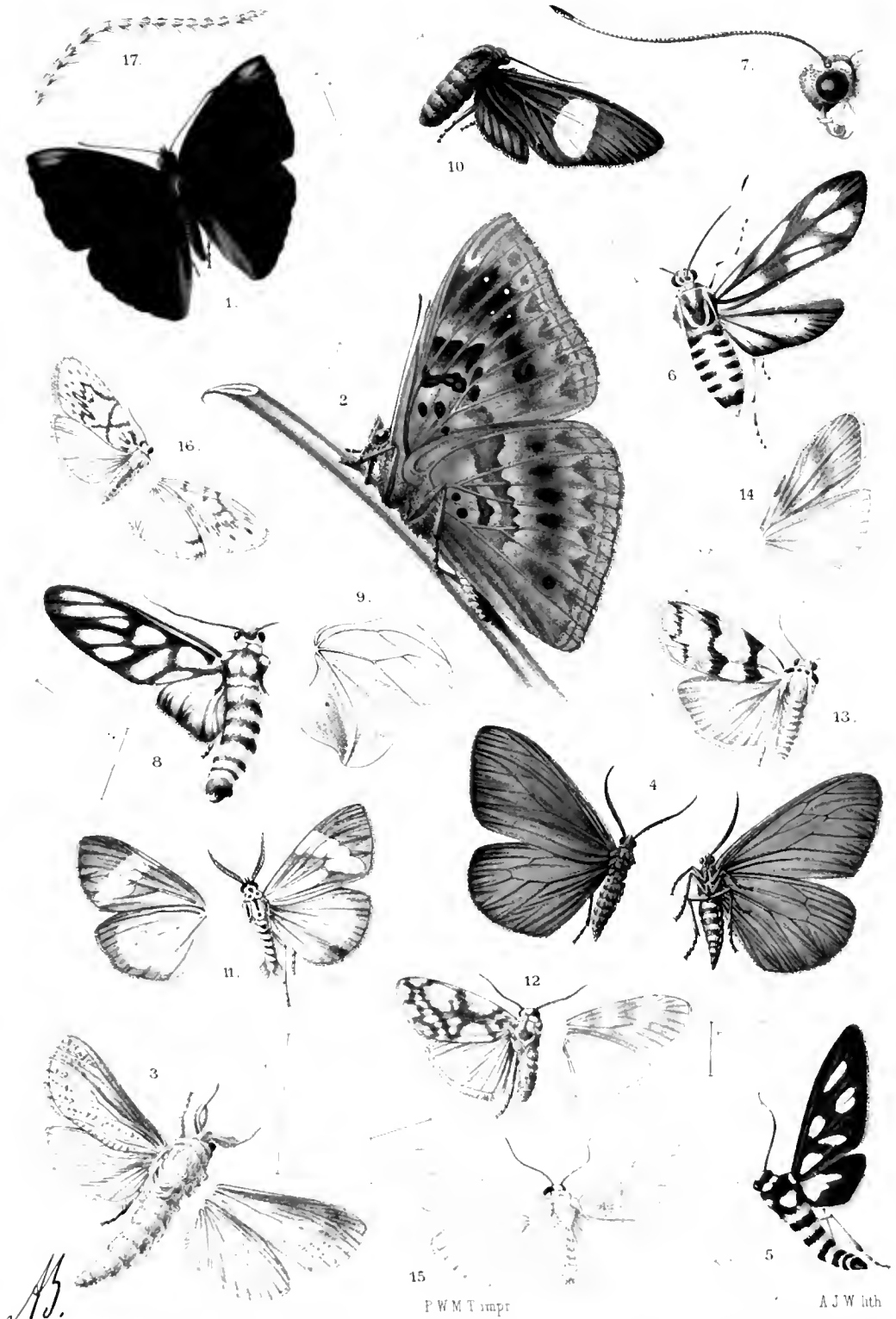

H.

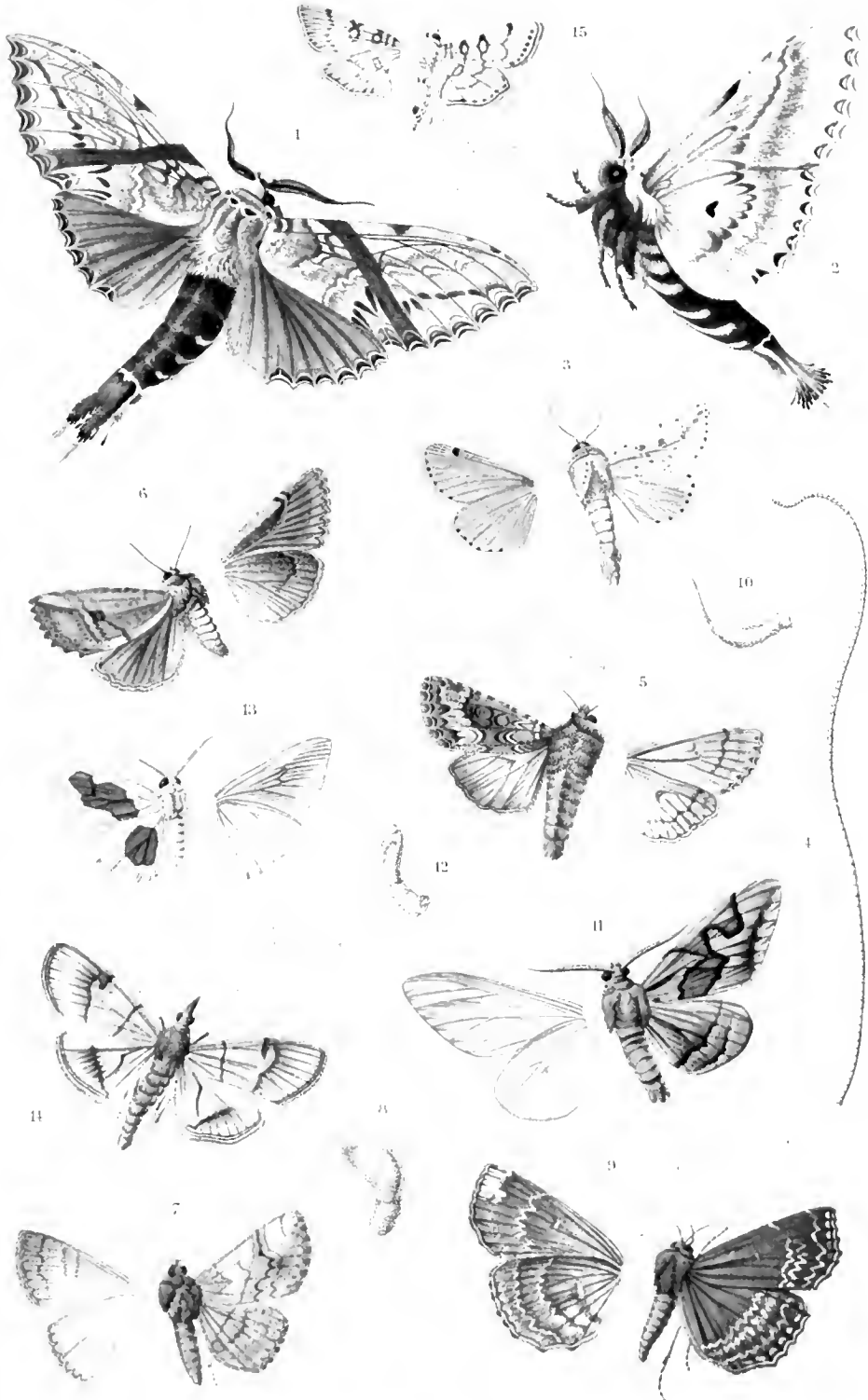
P. W. M. T. imp. r.

A. J. W. del.

1, 2 *Euploea (Hesperioides) abstrahens* Zoon. 3-5 *Arma Yersia* Fab.
 6-11 *Paris Panda* Gyll. 12, 13 *Terius Heubei* L.

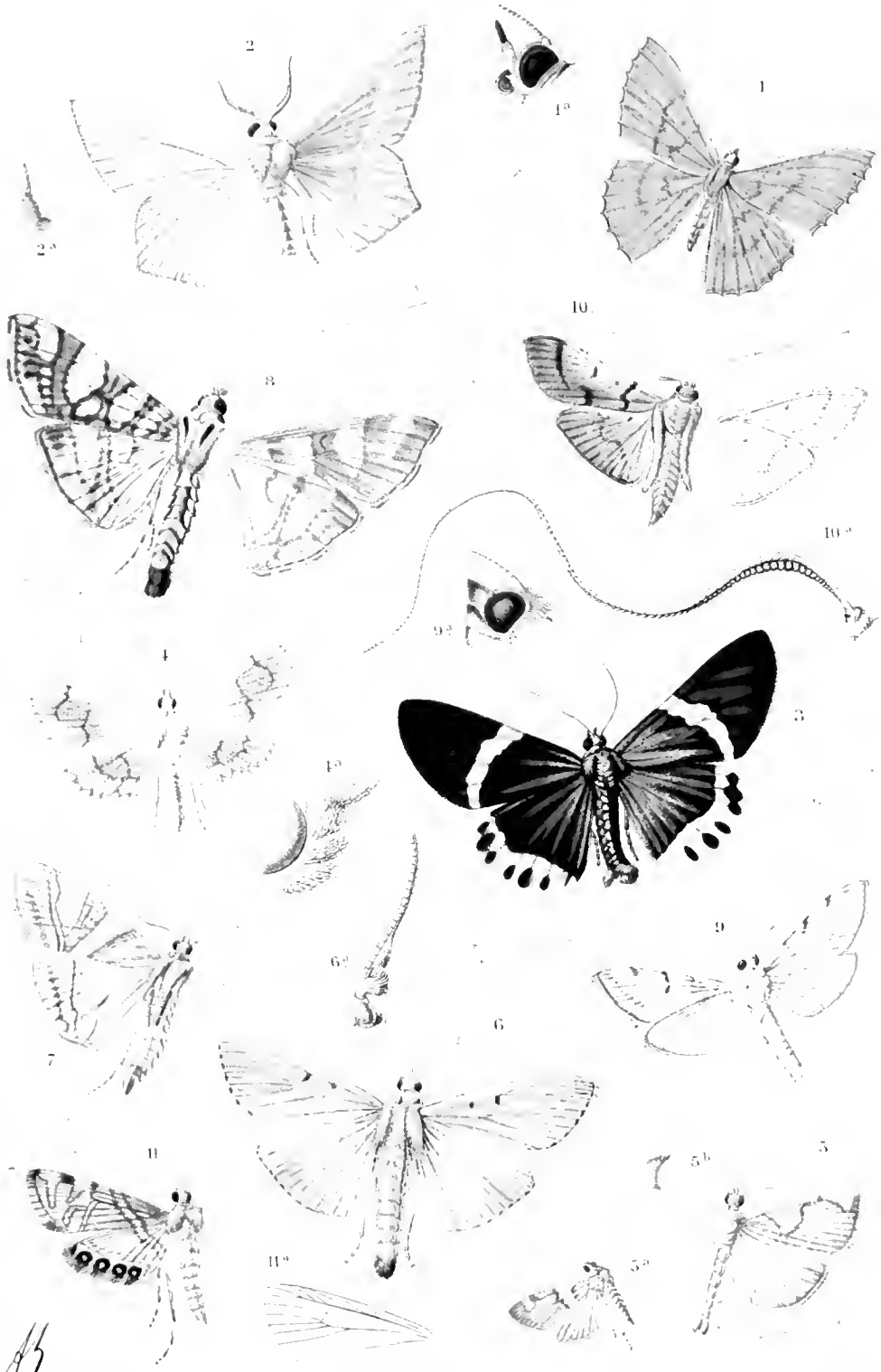

1, 2 *Apatura Parisatis*, Westw. 3 *Phragmatocia Sumatrensis*, Snell. 4 *Chalcusia Olivescens*, Snell. 5 *Synthonis Acuminata*, Snell. 6, 7 *Synt. Gallata*, Snell. 8, 9 *Synt. Dilalata*, Snell. 10 *Synt. Biplygata*, Snell. 11 *Leptosoma Inconstans*, Snell. v. Voll. 12 *Hypocrita Porphyrea*, Snell. 13, 14 *Lithosia Trifasciata*, Snell. 15 *Setina Tabida*, Snell. 16, 17 *Set. Pudibunda*, Snell.

15.

1, 2 *Criodes Fathi*, Snellen. 3, 4 *Leucania Pulchra*, Snell. 5 *Hocatera Impura*, Snell.
 6 *Orthogonia Malayica*, Snell. 7, 8 *Epidromia Cinnaberrina*, Snell. 9, 10 *Homouramma*
Cyanographa, Snell. 11, 12 *Platodes Glaucaaria*, Snell. 13 *Platodes Centralia*, Snell.
 14 *Botys Snelleniani*, Snell. 15 *Botys Omicronalis*, Snell.

AB.

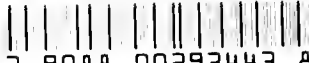
W. M. F. S. S.

1885

1. 1^a *Achloa Circumflaria*, Snellen. 2, 2^a *Nomoria Rufinictaria*, Snell. 3 *Milionia Zorca*, Moore. 4, 4^a *Botys Velutalis*, Snell. 5, 5^a, 5^b *Bot. Infaundibulalis*, Snell. (5^a van Java). 6, 6^a *Margarodes Aquosalis*, Snell. 7 *Glyphodes Nuptialis*, Snell. 8 *Glyph. Cramoralis*, Snell. 9, 9^a *Glyph. Botylalis*, Snell. 10, 10^a *Phycidicra Manialis*, Snell. 11, 11^a *Nymphicula Stipalis*, Snell.

SMITHSONIAN INSTITUTION LIBRARIES

3 9088 00293443 8

nhent QL556 S95S67

Lepidoptera